

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „РАДОСТ“
Број 1083
Од 13.9.2023.
ЧАЈЕТИНА

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ "РАДОСТ"
ЧАЈЕТИНА
ЗА РАДНУ 2022/2023. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ ГОДИШЊЕГ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ

Увод	3
1. Полазне основе	3
1.1. Делатност установе	4
2. Материјално – технички и просторни услови рада установе	5
2.1. Објекти и стање опремљености	5
3. Кадрови и организација рада	6
3.1. Кадровски услови рада	6
4. Инвестиционо улагање у објекте	7
4.1. Реализоване инвестиције у 2021/2022. години	7
5. Организација васпитно – образовног рада – бројно стање деце и васпитних група	9
6. Радно време и распоред дневних активности	12
6.1. Распоред дневних активности	12
6.2. Радно време	13
7. Структура радног времена – подела задужења запослених	13
8. Извештај о реализацији програма васпитно – образовног рада	18
8.1. Реализација програма неге и васпитања деце узраста до 3 године	19
8.2. Адаптације новопридошле деце	27
8.3. Извештај о реализацији васпитно – образовног рада са децом 3 – 5,5 година	28
8.3.1. Извештај о реализацији припремног предшколског програма	54
8.4. Посебни, специјализовани и други програми	69
8.4.1. Реализација ликовних радионица	69
8.4.2. Енглески језик	70
8.4.3. Реализација програма инклузивног образовања	71
8.4.4. Реализација програм рад логопеда	71
8.4.6. Реализација програма превентивне и здравствене заштите	71
8.4.7. Реализација програма исхране	72
8.4.8. Реализација програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања	72
8.4.9. Реализација програма социјалног рада	72
8.4.10. Реализација програма сарадње са породицом	72
8.4.11. Реализација програма сарадње са друштвеном средином	73
8.4.12. Реализација програма јавне и културне делатности	73
9. Извештај о стручном усавршавању и унапређењу в – о рада	74
9.1. Извештај стручног усавршавања васпитача и медицинских сестара	74
9.2. Извештај стручног усавршавања стручних сарадника, директора и других запослених	75
9.3. Организовање стручног усавршавања у установи	75
10. Извештај о раду органа управљања, руковођења и других органа установе	76
10.1. Извештај о раду управног одбора	76

10.2. Извештај о раду директора установе	77
10.3. Извештај о раду Савета родитеља	82
11. Извештај о раду стручних органа, тимова, сарадника и стручних сарадника	83
11.1. Извештај о раду колегијума установе	83
11.2. Извештај о раду вапитно – образовног већа	83
11.3. Извештај о раду стручних актива и тимова	83
11.3.1. Извештај о раду актива васпитача	84
11.3.2. Извештај о раду актива васпитача ППП	84
11.3.3. Извештај о раду актива медицинских сестара	85
11.3.4. Извештај о раду Актива за развојно планирање	85
11.3.5. Извештај о раду Тима за инклузију	85
11.3.6. Извештај о раду тима за самовредновање	86
11.3.7. Извештај о раду Тима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања	86
11.3.8. Извештај о раду Тима за професионални развој запослених	87
11.3.9. Извештај о раду Тима за обезбеђивање квалитета и развој установе	87
12. Извештај о раду стручних сарадника	87
12.1. Извештај о раду психолога	87
12.2. Извештај о раду педагога	88
12.3. Извештај о раду сарадника за ликовну културу	92
12.4. Извештај о раду сарадника за превентивну здравствену заштиту	92
12.5. Извештај о раду дефектолога	95
13. Извештај о адаптацији новопридошлих чланове колектива	96
14. Извештај о финансирању установе	96
15. Извештај о праћењу и евалуацији рада установе	96
16. Извештај о самовредновању	97

Управни одбор Предшколске установе „Радост“ Чајетина из Чајетине, на основу члана 119. став 1. тачка 2) Закона о основама система образовања и васпитања (*"Службени гласник РС"*, бр. 88/17, 27/18 –др. закони и 10/19) и члана 27. став 1. тачка 2) Статута Предшколске установе „Радост“ Чајетина, на седници одржаној _____ 2022. године, усвојио је

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Предшколска установа „Радост“ Чајетина, ул. Књаза Милоша бб, основана је Одлуком Скупштине СИЗ-а дечје заштите број 161 од 17.05.1982. године, уписан у судски регистар Окружног привредног суда (трговинског) у Ужицу рег. лист 1-491-00. Делатност установе је дневни боравак деце (88.91)

Основна делатност установе је васпитање и образовање деце предшколског узраста. Током 2022/23. године реализовала је планом предвиђене активности које су се наслањале на:

- Закон о основама система васпитања и образовања („Сл. гласник РС“ бр. 88/2017, 27/2018, - др. закон, 10/2019, 27/2018, - др. закон 6/2020 и 129/2021)
 - Статут бр.285 од 11.03.2019.године,
 - Закон о предшколском васпитању и образовању (СЛ. Гласник бр. 18/2010, 101/2017,113/2017 – др.закон, 10/2019, 86/2019 - др.закон, 157/2020, -др. закон 123/2021-др закон, и 129/2021),
- Правилник о општим основама предшколског програма („Сл. гласник РС- Просветни гласник“, број 14/2006),
 - Правилник о организацији и систематизацији послова у ПУ „Радост“ Чајетина
- број 712 од 11.07.2022.год.
 - Правилник о ближим условима и начину остваривања социјалне заштите деце у предшколској установи („Сл. Гласник РС“, бр.131/2014.),
- Правилник о ближим условима за утврђивање приоритета за упис деце у предшколску установу („Сл. Гласник РС“ – „Просветни гласник“ бр.44/2011),
 - Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника – („Сл Гласник“- „Просветни гласник“ бр.5/12 и 6/2021- др. правилник),
 - Правилник о стручно-педагошком надзору („Сл. гласник РС“, број 87/2019)
 - Правилник о вредновању квалитета рада установа („Сл.гласник РС“, бр.10/2019),

- Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звању
- наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл.гласник РС“, бр.109/21),
 - Правилник о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника
- („Сл.гласник РС“, бр.22/2005 и 51/08, 88/2015, 105/2015 и 48/2016 9/2022),
 - Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и
- ученику и одраслом („Сл. гласник РС“, број 80/2018),
 - Правилник о ближим условима за утврђивање права на индивидуални
- образовни план, његову примену и вредновање („Сл.гласник РС“ бр.74/2018),
 - Правилник о стандардима квалитета рада установе („Сл.гласник РС“, бр.
- 14/2018),
 - Правилник о критеријумима за утврђивању мањег односно већег броја деце од
- броја који се уписује у васпитну групу (Сл.гласник РС, бр.44/2011),
 - Правилник о стандардима услова за утврђивање посебних програма у области
- предшколског васпитања и образовања („Сл.гласник РС“, бр.61/2012),
 - Правилник о ближим условима за оснивање,почетак рада и обављање
- делатности предшколске установе („Сл. гласник РС“, 1/2019),
 - Правилник о врстама , начину остваривања и финансирања посебних,
- специјализованих програма и других облика рада и услуга које остварује
- предшколска установа („ Сл. гласник РС“, број 26/2013),
 - Правилник о мерилима за утврђивање економске цене програма васпитања и
- образовања („Сл.гласник РС“, бр.87/21),
 - Извештај о раду установе за радну 2022/2023.год.
 - Развојни план установе број 1483 од 9.11.2018. године за период 2018-2023. годину
- Правилник о раду ПУ „Радост“ Чајетина бр.600 Од 16.05.2018.године,

1.1. ДЕЛАТНОСТ УСТАНОВЕ

Делатност Установе је организовано васпитање и образовање, нега, здравствена и социјална заштита, исхрана, одмор и рекреација деце предшколског узраста. Основни облици кроз које су реализоване активности васпитно – образовног рада у Установи су:

- програм неге и васпитања за децу узраста од 13 месеци до 3 године;
- програм васпитно – образовног рада за децу узраста од 3 до 5, 5 година;

- припремни предшколски програм за децу узраста од 5, 5 до 6, 5 година (целодневни и полудневни боравак);

Установа је одговорила на задатке предвиђене Планом рада за претходну годину:

- Обезбеђени су оптимални услови за нормалан физички, емоционални, интелектуални и социјални развој деце од 13 месеци до 7 година;
- Обезбеђени су услови функционисања јединственог система васпитно – образовног рада, неге, исхране, здравствене и социјалне заштите;
- Остварена добра сарадња са породицом и широм локалном заједницом у циљу јединственог васпитног утицаја на дете и квалитетнијег и бољег живота у вртићу;
- Обезбеђена је квалитетна примена Основа програма;
- Реализован је ППП и остварен циљ програма – припремљеност деце предшколског узраста за полазак у школу;
- Едукација запослених одвијала се током године према плану стручног усавршавања;

2. МАТЕРИЈАЛНО - ТЕХНИЧКИ И ПРОСТОРНИ УСЛОВИ РАДА УСТАНОВЕ

2.1. Објекти и стање опремљености

Установа је свој рад организовала у два наменски грађена објекта и шест прилагођених простора. У току је доградња објекта на Златибору. Установа је опремљена дидактичким средствима и потребним материјалом за рад са децом. Фонд играчака, књига и другог материјала је обнављан током године у складу са потребама и могућностима.

Назив објекта	Број група	Број деце	Површина објекта у m ²	Површина дворишта у m ²
"Радост" Чајетина	13	349	2 900	3 877
"Нарцис" Златибор	9	230	750	1 500
"Маслачак" Крива Река	2	29	80	1 200
"Пахуљица" Сирогојно	2	27	60	1 200
"Пчелица" Мачкат	3	49	160	1 500
"Невен" Шљивовица	2	39	150	2 000
"Пачја школа" Рожанство	1	15	90	1200

"Љубивоје Ршумовић" Љубиш	2	22	100	1000
Укупно	34	760	4 290	14 977

Припремни предшколски програм је организован у пет сеоских месних заједница у адаптираним просторима у основним школама: Крива Река, Сирогојно, Мачкат, Шљивица и Љубиш. У адаптираним просторима при основним школама радиле су и мешовите групе које обухватају децу од две до пет и по година .

Према постојећем броју уписане деце, просторни услови у објектима задовољавају потребе. Припремана је храна за децу целодневног и полудневног боравка. Оброци за децу у мешовитим групама у Кривој Реци, Мачкату и Сирогојну припремани су у школским кухињама по јеловнику који се прави и спроводи у матичном вртићу. У Шљивици, Рожанству и Љубишу храна се припремала у кухињама које су у склопу вртића "Невен" , "Пачја школа" и "Љубивоје Ршумовић" по јеловнику који се спроводи у свим вртићима. Током протекле радне године рађено је на набавци и одржавању постојећих машина и уређаја.

Исхрана деце се спроводила према јеловнику и у складу са прописаним нормативима. Радници у кухињи имају одговарајућу стручну спрему за посао који обављају и подлежу редовној санитарној обради.

3. КАДРОВИ И ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

3.1. Кадровски услови рада

Број и структура запослених

Сви запослени обављају радне задатке у складу са својом стручном спремом. Послове социјалног радника је као и до сада, по потреби, обављао радник Центра за социјални рад из Чајетине. Логопед је ангажован за рад са децом са сметњама у говору. Ликовне радионице организоване су у млађим, средњим, старијим, мешовитим и припремним предшколским групама у свим објектима.

Квалификациона структура запослених предочена је у табели која следи:

профил стручности	степен стручности						свега
	VII	VI	IV	V	III	нкв	
директор	1						1
педагог, психолог	2						2
стручни сарадник	2						2

васпитач	9	27					36
медицинска сестра - васпитач		1	12				13
сестра за превентивну и здравствену заштиту			2				2
рачуноводствени и административни послови	1		3				4
секретар	1						1
припрема хране			6		4		10
одржавање хигијене						9	9
технички послови				1	1		2
укупно:	16	28	23	1	5	9	82

4. ИНВЕСТИЦИОНО УЛАГАЊЕ У ОБЈЕКТЕ

4.1. Реализоване инвестиције у 2022/2023. години

У току радне године Установа је инвестирала у опремање, реновирање, уређење простора и функционално обављање делатности.

"Радост" – Чајетина:

- Рачунарска опрема и штампач;
- Канцеларијски намештај;
- Намештај за дечје собе (креветићи, столице, фотеље, столови, ормарићи);
- Итисони, табле, усисивач;
- Остали алат и инвентар;
- Потрошни материјал, играчке, стручна литература, дидактика;
- Аутомобил;
- Радна униформа;
- Електрични шпорет;
- Месорезница;
- Фрижидер;
- Машина за судове;
- Расхладни ормар;
- Машина за сечење хлеба;
- Мултипрактик;
- Инвентар за кухињу;
- Душек, навлаке, чаршави;
- Материјал за опремање соба.

"Нарцис" – Златибор:

- Текуће поправке и одржавање зграде;
- Потрошни материјал, играчке, стручна литература, дидактика;
- ТВ апарати и ДВД за радне собе;
- Радна униформа;
- Намештај;
- Кипер за кухињу;
- Доградња објекта и адаптација постојећег.

"Маслачак" - Крива Река:

- Потрошни материјал, играчке, стручна литература, дидактика;
- Радна униформа;
- Материјал за опремање соба.

"Пахуљица" - Сирогојно:

- Потрошни материјал, играчке, стручна литература, дидактика;
- Радна униформа;
- Материјал за опремање соба.

"Пчелица - Мачкат:

- Потрошни материјал, играчке, стручна литература, дидактика;
- Радна униформа;
- Материјал за опремање соба.

"Невен" - Шљивовица:

- Потрошни материјал, играчке, стручна литература, дидактика;
- Радна униформа;
- Материјал за опремање соба.

"Пачја школа" Рожанство:

- Инвентар (посуђе, табле, итисони),
- Потрошни материјал, играчке, стручна литература, дидактика;
- Радна униформа;
- Материјал за опремање соба.

"Љубивоје Риумовић" Љубши:

- Посуђе, инвентар;
- Радна униформа;
- Материјал за опремање соба.

5. ОРГАНИЗАЦИЈА ВАСПИТНО – ОБРАЗОВНОГ РАДА, БРОЈНО СТАЊЕ ДЕЦЕ И ВАСПИТНИХ ГРУПА

У Предшколској установи је у претходној радној години боравило **760** – оро деце.
Подаци су представљени у следећим табелама:

Назив објекта	ОБЛИК РАДА							
	целодневни боравак				припремни програм		укупно	
	1 до 2, 5 година		2, 5 до 5, 5 година		бр. гр.	бр. деце	бр. гр.	бр. деце
	бр. гр.	бр. деце	бр. гр.	бр. деце				
"Радост" Чајетина	5	122	6	165	2	62	13	349
"Нарцис" Златибор	2	47	5	141	2	42	9	230
"Пчелица" Мачкат	1	10	1	25	1	14	3	49
"Маслачак" Крива Река			1	22	1	7	2	29
"Пахуљица" Сирогојно			1	22	1	5	2	27
"Невен" Шљивовица			1	29	1	10	2	39
"Пачја школа" Рожанство			1	12		3	1	15
"Љубивоје Ршумовић" Љубиш			1	19	1	3	1	22
укупно:	7	154	16	388	8	115	30	760

5.1. Васпитне групе без ППП (Чајетина и Златибор)

Узраст	1-1,5	1,5-2,5	2,5-3,5	3,5-4,5	4,5-5,5	Укупно:
Број деце	76	93	110	84	112	475
Број група	3	4	4	3	4	18
Број васпитача	6	8	8	6	8	36

5.2. Мешовите групе у издвојеним одељењима у сеоским срединама

Крива Река

Узраст	1-1,5	1,5-2,5	2,5-3,5	3,5-4,5	4,5-5,5	Укупно:
Број деце	4	5	4	5	4	22
Број група	1					1
Број васпитача	1					1

Сирогојно

Узраст	1-1,5	1,5-2,5	2,5-3,5	3,5-4,5	4,5-5,5	Укупно:
Број деце	7	0	4	3	4	22
Број група	1					1
Број васпитача	1					1

Мачкат

Узраст	1-1,5	1,5-2,5	2,5-3,5	3,5-4,5	4,5-5,5	Укупно:
Број деце	3	7	11	2	12	35
Број група	2					2
Број васпитача	2					2

Шљивовица

Узраст	1-1,5	1,5-2,5	2,5-3,5	3,5-4,5	4,5-5,5	Укупно
Број деце	2	3	8	7	9	29
Број група	1					1
Број васпитача	2					2

Рожанство

Узраст	1-1,5	1,5-2,5	2,5-3,5	3,5-4,5	4,5-5,5	Укупно
Број деце	0	1	2	4	5	12
Број група	1					1
Број васпитача	1					1

Љубиш

Узраст	1-1,5	1,5-2,5	2,5-3,5	3,5-4,5	4,5-5,5	Укупно
Број деце	0	3	7	4	5	19
Број група	1					1
Број васпитача	1					1

5.3. Васпитне групе ППП

Припремни предшколски програм је организован у оба објекта Установе (Чајетина, Златибор) и прилагођеним просторима школа у селима (Мачкат, Крива Река, Сирогојно, Шљивовица и Љубиш).

Припремни предшколски програм у трајању од 4 сата дневно (четворочасовни програм)					
У СЕДИШТУ УСТАНОВЕ			ВАН СЕДИШТА УСТАНОВЕ		
Бр.група	Бр.деце	Бр.васпит.	Бр.група	Бр.деце	Бр.васпит.
0	0	0	6	54	6
Припремни предшколски програм у целодневном боравку					
У СЕДИШТУ УСТАНОВЕ			ВАН СЕДИШТА УСТАНОВЕ		
Бр. група	Бр.деце	Бр.васпит.	Бр.група	Бр.деце	Бр.васпит.
2	62	4	1	30	2

5.4. Објекти Установе у којима се реализује ППП

Место реализације	Бр.група	Бр.деце	Бр.васпитача
“Радост” Чајетина	2	62	4
„Нарцис“ Златибор	2	42	4
„Пчелица“ Мачкат	1	14	1
„Пахуљица“ Сирогојно	1	5	1
„Маслачак“ Крива Река	1	7	1
"Невен" Шљивовица	1	10	1
"Пачја школа" Рожанство		3	1
"Љубивоје Ршумовић" Љубиш	1	3	1
Укупно	9	146	14

5.5 Васпитно образовни рад са децом на болничком лечењу

У Установи нема организованог рада са децом на дужем болничком лечењу, као ни развојних група.

5.6. Број деце са сметњама у развоју

У табели је приказан број деце са сметњама у развоју по групама и објектима.

објекат	број група	број деце	број васпитача	број пратилаца
"Радост" Чајетина	1 млађа	1	2	
„Нарцис" Златибор	1 средња	1	2	
	1 средња	1	2	1
"Пахуљица" Сирогојно	1 ППП	1	1	
"Љубивоје Р." Љубиш	1 ППП	1	1	1
Укупно	5	5	8	2

6. РАДНО ВРЕМЕ И РАСПОРЕД ДНЕВНИХ АКТИВНОСТИ

6.1. Распоред дневних активности

а/ Рад васпитног особља се одвијао у две смене: од 6.30 до 12.30 а и од 9.00 – 15.00 ч., а дежурни васпитач од 10.00 – 16.30 ч. Васпитач који отвара објекат ради од 5.30 до 11.30.

- јутарња тријажа и пријем деце од 5.30 ч. ,
- слободне активности, одлазак у радне собе и припрема за доруча од 7.30-8ч.,
- доручак по сменама од 8 – 8.30 ч. и од 8.30 – 9ч
- реализација програма васпитно – образовног рада од 8.30-10.30ч. за јаслене и млађу узрасну групу, а за вртићни узраст до 11.30 ч.,
- ручак од 10.30 – 11 ч. за јаслене групе и млађи узраст, за вртићни узраст од 11 – 11.30 ч. а од 11.30-12 ч. за предшколски узраст,
- дневни одмор од 11 – 13.30 ч. за јаслене групе и млађи узраст и од 12 – 13.30 ч. за вртићне узрасте,
- ужина од 13.30 – 14 ч.,
- поподневне, заједничке активности и одлазак кући од 14 – 16.30 ч.

Вртићи у месним заједницама радили су од 6.30 до 15.30 са истим распоредом активности и оброка.

Због јутарње тријаже деце оба објекта отварала је медицинска сестра уз присуство домара (у зимском периоду). Распоред рада васпитног особља правили су главни васпитачи (три за све објекте).

б/ Особље на одржавању хигијене радило је по следећем распореду:

- 6 – 14 часова
- 8 – 16 часова
- 8³⁰ - 16³⁰ часова – дежурни.

Дежурни радници на одржавању хигијене затварали су оба објекта.

Распоред рада особља на одржавању хигијене радног простора правила је сестра за превентивну здравствену заштиту.

в/ Радници на припреми хране раде од 6³⁰ - 14³⁰ часова, осим када је јеловник захтевао ранији долазак на посао.

г/ Административни радници раде од 7 – 15 часова

У току рада дневни одмор се користио такође у две смене и то:

- прва смена од 9 – 9.30 ч.
- друга смена од 9.30 – 10 ч.

У току школског распуста, летњег периода, за време празника или када је из неких других разлога смањен број деце, рад се организовао спајањем група.

Установа је радила, са изузетком државних и верских празника, у складу са Законом и уз поштовање епидемиолошких мера због корона вируса

6.2. Радно време

Рад вртића организован је у једној смени током целе године. У целодневном боравку траје 11 сати, од 05³⁰ - 16³⁰ часова. У Кривој Реци, Мачкату, и Шљивовици ради се 9 сати, од 06³⁰ - 15³⁰ часова. У Сирогојну и Рожанству ради се од 7⁰⁰ – 15³⁰.

7. СТРУКТУРА РАДНОГ ВРЕМЕНА – ПОДЕЛА ЗАДУЖЕЊА ЗАПОСЛЕНИХ

Решења о задужењима запосленима, у оквиру четрдесеточасовне радне недеље, доноси директор, у складу са Законом.

Име и презиме запосленог	Врста стручне спреме и профил	Непосредни рад са децом (бр.сати недељно)	Остала задужења и бр. сати у радној недељи
1. Јелена Митрашиновић-Брашанац	VII/1-директор		40 сати –опис послова је утврђен правилником о систематизацији радних места

2. Снежана Стаматовић	VII/1 шеф рачуноводства (дипломирани економиста за финансијско рачуноводствене послове)		40 сати-опис послова је утврђен правилником о систематизацији радних места				
3. Данка Курлагић	VII/1-секретар (дипломирани правник)		40 сати- опис послова је утврђен правилником о систематизацији радних места				
4. Зорица Весовић	IV-администр.-рачун.радник (економски техничар)		40 сати- опис послова је утврђен правилником о систематизацији радних места				
5. Милица Ћалдовић	IV-књиговођа (економски техничар)		40 сати- опис послова је утврђен правилником о систематизацији радних места				
6. Светлана Луковић	IV-књиговођа-благајник (економски техничар)		40 сати- опис послова је утврђен правилником о систематизацији радних места				
7. Слађана Божовић	IV- сарадник за превентивну- здравствену заштиту (медицинска сестра-општи смер)		40 сати- опис послова је утврђен правилником о систематизацији радних места				
8. Снежана Јечменица	IV-сарадник за превентивну здравствену заштиту, (мед.сестра-општег.смера)		40 сати- опис послова је утврђен правилником о систематизацији радних места				
9. Мирјана Јелисијевић- Лончар	VII/1-психолог	30	2	2	2	2	2
10. Милан Туцовић	VII/1-педагог	30	2	2	2	2	2
11. Матеа Божић	VII/1-дефектолог	30	2	2	2	2	2
12. Анастасија Богдановић	VII-педагог за ликовно васпитање	15	1	1	1	1	1
13. Љиљана Савић	VI- главни васпитач и васпитач у предшк. установи	30	5	2	1,5	1	0,5

14. Радојка Симић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
15. Мирјана Станковић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
16. Ружица Ковачевић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
17. Вера Јездовић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
18. Милка Весовић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
19. Рада Павловић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
20. Славица Жиловић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
21. Светлана Плазинић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
22. Гордана Јечменица	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
23. Зорица Ђокић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
24. Милица Новаковић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
25. Даница Вранешевић	VII/1-васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
26. Невена Живковић	VII/1-васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
27. Јелена Јосиповић	VII/1-васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
28. Марија Боровић	VII/1-васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
29. Ирена Јовановић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
30. Јелена Јоксимовић	VII/1-васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
31. Бојана Бабић	VII/1-васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
32. Биљана Јелисавчић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
33. Јулија Брашновић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5

34. Милена Павловић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
35. Сања Јечменица	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
36. Мирјана Кљајић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
37. Миљка Јанковић	VI- главни васпитач и васпитач у предш.установи	30	5	2	1,5	1	0,5
38. Милена Дедић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
39. Драгица Брашанац	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
40. Драгица Панић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
41. Светлана Тодосијевић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
42. Стана Божовић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
43. Грозда Рајовић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
44. Видосава Петрић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
45. Зорица Милинковић	VII/1- главни васпитач и васпитач у предшк.установи	30	5	2	1,5	1	0,5
46. Тамара Бакић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
47. Љубица Дабовић	VI- васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
48. Љубица Нијемчевић	VII/1-васпитач у предшколској установи	30	5	2	1,5	1	0,5
49. Ана Буљугић	VI- медицинска сестра у јаслицама	30	5	2	1,5	1	0,5
50. Светлана Златић	IV- медицинска сестра у јаслицама	30	5	2	1,5	1	0,5
51. Стана Кнежевић	IV- медицинска сестра у јаслицама	30	5	2	1,5	1	0,5
52. Сена Алексијевић Цинцовић	IV- медицинска сестра у јаслицама	30	5	2	1,5	1	0,5
53. Оливера Ристановић	IV- медицинска сестра у јаслицама	30	5	2	1,5	1	0,5

54. Снежана Дуловић	IV- медицинска сестра у јаслицама	30	5	2	1,5	1	0,5
55. Мирјана Јанковић	IV- медицинска сестра у јаслицама	30	5	2	1,5	1	0,5
56. Слађана Станић	IV- медицинска сестра у јаслицама	30	5	2	1,5	1	0,5
57. Далиборка Костадиновић	IV- медицинска сестра у јаслицама	30	5	2	1,5	1	0,5
58. Љубинка Дидановић	IV- медицинска сестра у јаслицама	30	5	2	1,5	1	0,5
59. Снежана Луковић	IV- медицинска сестра у јаслицама	30	5	2	1,5	1	0,5
60. Светлана Пенезић	IV- медицинска сестра у јаслицама	30	5	2	1,5	1	0,5
61. Слађана Ристановић	IV- медицинска сестра у јаслицама	30	5	2	1,5	1	0,5
62. Ружа Милинковић	IV-шеф кухиње	40 сати-послови припреме и дистрибуције хране					
63. Драгана Ивановић	IV-кувар	40 сати- послови припреме и дистрибуције хране					
64. Љиљана Јосиповић	IV-кувар	40 сати- послови припреме и дистрибуције хране					
65. Снежана Лучић-Пантовић	IV-кувар	40 сати- послови припреме и дистрибуције хране					
66. Снежана Дедовић	IV-кувар	40 сати-послови припреме и дистрибуције хране					
67. Славица Луковић	IV-кувар	40 сати- послови припреме и дистрибуције хране					
68. Милисав Златић	III-кувар	40 сати- послови припреме и дистрибуције хране					
69. Љуба Петровић	III-кувар	40 сати- послови припреме и дистрибуције хране					
70. Љиљана Чолић	III- кувар	40 сати- послови припреме и дистрибуције хране					
71. Нада Лазовић	III- кувар	40 сати- послови припреме и дистрибуције хране					
72. Верица Весовић	хигијеничар	40 сати-рад на одржавању хигијене објекта					
73. Рада Јоксимовић	хигијеничар	40 сати-рад на одржавању хигијене објекта					
74. Катица Шкодрић	хигијеничар	40 сати- рад на одржавању хигијене објекта					
75. Радојка Трифуновић	хигијеничар	40 сати- рад на одржавању хигијене објекта					

76. Радмила Цветић	хигијеничар	40 сати-рад на одржавању хигијене објекта
77. Милка Веланац	хигијеничар	40 сати-рад на одржавању хигијене објекта
78. Горица Станић	хигијеничар	40 сати-рад на одржавању хигијене објекта
79. Вида Лојаница	хигијеничар	40 сати-рад на одржавању хигијене објекта
80. Биљана Веланац	хигијеничар	40 сати-рад на одржавању хигијене објекта
81. Дејан Шкодрић	домар- економ - возач	40 сати-набавка намирница, материјала, одржавање објекта, апарата и уређаја, аутомобила, превоз директора и осталог особља
82. Дарко Видић	домар- економ - возач	40 сати-набавка намирница, материјала, одржавање намирница, материјала, одржавање објекта, апарата и уређаја, аутомобила, превоз директора и осталог особља

- 1- планирање, програмирање и вођење педагошке документације;
- 2- стручно усавршавање (рад у В-О, тимовима, радним групама, комисијама)
- 3- сарадња са породицом;
- 4- сарадња са друштвеном средином;
- 5- израда дидактичких средстава и уређење простора

8. ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ВАСПИТНО – ОБРАЗОВНОГ РАДА

Савремена предшколска установа има задатак да деци обезбеди повољну друштвену и материјалну средину са свим потребама, условима и подстицајима за развој богатих, разноврсних и осмишљених активности којима она могу да се баве користећи своје укупне потенцијале за развој способности.

Предшколско детињство је најбурнији период развоја и сваки од узраста у оквиру овог периода има своје специфичности. Вођење рачуна о овим специфичностима, као и индивидуалним карактеристикама сваког детета, услов је успешног васпитно – образовног рада. Овај рад се одвијао према Новим основама предшколског програма које је донео Национални просветни савет. Истовремено, да би рад са децом био прилагођен условима у којима установа делује, као и потребама, могућностима и интересовањима деце, свака предшколска установа доноси сопствени предшколски програм, полазећи од Општих основа предшколског програма.

Од 2020. радне године наша Предшколска установа васпитне активности реализује према Новим основама предшколског програма – Године узлета. Највећи број васпитног особља је прошао обуку, а у току ове радне године 16 васпитача је прошло он лајн обуку за Године узлете.

8.1. Реализација програма неге и васпитања деце узраста до 3 године

У радној години је било уписано 179- оро деце јасленог узраста. Деца су распоређена у осам група – 5 у Чајетини, 2 на Златибору и 1 у Мачкату, са којима је радило 15 медицинских сестара.

Средње и мешовита јаслена група у Чајетини радну годину завршиле су са 76 – оро деце. Старије јаслене групе у Чајетини бројале су 46 – оро деце, старија јаслена група на Златибору имала је 23– оро уписане деце, мешовита јаслена група на Златибору бројала је 24– оро деце, а мешовита јаслена група у Мачкату имала је 10 – оро деце.

Пријем деце се одвијао током године. Највише пажње је посвећено адаптацији новопридошле деце. Водило се рачуна о њиховом емотивном стању, навикама које носе из породице и усклађивању и неосетном мењању да би се лакше прилагодили колективу. Доследно је праћен индивидуални ритам намирања и рађено на његовом усклађивању са породичним што је давало свакодневне видљиве резултате и позитивне ефекте. Деца су адаптирана, адекватно задовољавају потребе за храном и сном, континуирано је рађено на успостављању контроле свинктера.

Сестре су развијале самосталност детета упућујући га на самостално прање руку као и узимање хране и правилну употребу прибора за јело. Повећана је и самосталност у коришћењу тоалета, мада је помоћ сестара и даље неопходна. Деца праве прве покушаје самосталног облачења и свлачења као и обувања патофница. Сестре су бринуле о правилној одевености деце и нису дозвољавали да дође до прегрејаности. Током целе године се посебна пажња посвећивала хигијени просторија и играчака.

Посебну пажњу сестре су обратиле на хигијену, негу и јутарњу тријажу деце. Радило се на стицању основних културно – хигијенских навика код деце, хигијени играчака, као и простора у коме деца бораве. Кад су временске прилике дозвољавале деца су извођена у двориште вртића. Тромесечно су вршена мерења телесне тежине и телесне висине као и преглед косматог дела главе због вашљивости. Мере превентивне здравствене заштите које су се редовно спроводиле су се веома повољно одразиле на опште стање здравља деце. Такође је током године праћен и бележен раст и развој за свако дете појединачно.

Посебне мере које се односе на заштиту од корона вируса спровођене су у периоду повратка деце у Установу, након одсуствовања због болести. Након адаптације деце пројектно планирање и реализовање пројеката рађено је у свим јасленим групама (осим у средњој јасленој групи у Чајетини где је пријем деце из Чајетине и Златибора био од марта месеца 2023. године).

Извештаји о раду у јасленим групама:

8.1.a/

Мешовита јаслена група у Чајетини почела је са радом 6. фебруара 2023. године. Узраст деце у овој групи био је од 15 месеци до 3 године. Пријем нове деце одвијао се на седмодневном нивоу, односно сваког понедељка у групу се уписивало по двоје деце, касније је било по једно новопримљено дете. До сада наша група броји 18 деце (7 девојчица и 11 дечака).

Рад у овој групи био је усмерен на стварање услова за успешну адаптацију деце на услове вртића. Адаптација је трајала недељама, деца која су кренула у каснијем периоду нису се још увек прилагодила боравку у вртићу. Успешно се одвијао здравствено-васпитни аспект, где је највећи акценат стављен на безбедност деце, затим на задовољење потреба за исхраном, сном и физиолошким потребама. Осим задовољења основних потреба, са децом на овом узрасту радило се и на задовољењу потреба за емоционалном сигурношћу, пружању помоћи при осамостаљивању, социјализацији, подстицању развоја говора, перцептивних и сензомоторних способности.

У овом периоду адаптације деце, нисмо се бавили пројектима у оквиру Година узлета. Деца су се развијала у складу са својим узрастом, упознавала су свет око себе, простор у коме свакодневно бораве, истраживали су, манипулисали садржајем у соби. Деца су се међусобно упознавала, делила играчке. Понуђене су им играчке од различитог материјала, величине и облика. Доступне су им коцке за конструисање, лоптице, плишане играчке, полигон од струњача, аутићи...

Са родитељима је остварена добра сарадња и комуникација. Кроз свакодневне разговоре, као и путем Вибер групе, родитељи су имали сазнања о томе како њихово дете проводи време у вртићу, како да им олакшамо период адаптације. Заједно смо радили на стварању хигијенских навика (одвикавање од пелена, коришћење ноше).

Средња јаслена група Чајетина
Медицинске сестре васпитачи:
Јелена Шопаловић и
Сара Дедић

8.1.б/

У току радне године реализовале смо три пројекта .

Радну годину смо почеле у новембру као средња јаслена група , константно је био пријем и адаптација деце .

Пројекат : " Како каже " ...

У животу детета раног узраста најчешће ситуације које захтевају прилагођавање јесу : одвајање од родитеља , сусрет са одраслим непознатим особама , непознатим вршњацима , нова храна приметиле смо да деци у току адаптације много значи игра " какао каже " ... и да им је то јако занимљиво јер су деца овог узраста иначе у фази развоја говора што нам је дало идеју да са децом истражујемо и покренемо пројекат на тему домаће животиње " како каже " ... У собу смо унеле више сликовница , што обичних , звучних , тактилних , на тему домаће животиње .

Пројекат : " Мали истраживачи "

Девојцица Дуња је у картонску кутију , која има округле отворе на себи , уметала празне пластичне тегле . Тако је иницирала почетак нашег новог пројекта " Мали истраживачи " Другог дана смо у собу унели кутију са поклопцем у којој се налазио мобилни телефон

Пројекат : " Лопта , лопта , лоптица "

Док смо се играли старим новинама деца су почела да гужвају папир ... У једним тренутку , Николина је узвикнула : " лопта , лопта , лоптица ! " Тако смо добили идеју за нови пројекат .

Осврт на пројекте :

Рад на пројектима утицао је на сваки аспект развоја . Деца су кроз разноврсне активности свакодневно задовољавала своје потребе за игром , а и учењем . Радили су индивидуално и у мањим групама , што је утицало на социјални развој и развој личности . Разноврсним активностима развијали смо говор и комуникацију међу децом и одраслима . Осмишљеним играма развијали смо и усавршавали физички и психомоторни развој деце .

Ста треба унапредити и побољшати ?

Сматрамо да смо родитеље требали више укључити у сам рад пројеката (у смислу радионица и боравка у групи) . Недостаје сарадња са локалном заједницом .

Средња јаслеа група Чајетина
Медицинске сестре - васпитачи :
Слађана Станић
Стана Кнежевић

8.1.в/

У току радне године реализовали смо три пројекта

ПРОЈЕКАТ : „ПРСТЕ ИМА РУКА СВАКА“ - идеја за пројекат , настала је од покретне игре „Прсте има рука свака“ где деца одговарајућим покретима руку прате речи песмице (показују прсте, стискају песнице, плескају длановима, врте рукама у круг) . Наредних недеља одлучиле смо да се играмо нашим рукама, и видимо шта све можемо нашим прстима.

ПРОЈЕКАТ „ ВЕСЕЛА ФАРМА“ - пратећи интересовања деце , одлучиле смо да научимо нешто више о домаћим животињама , нпр. где живе , зашто се зову домаће , ко се брине о њима, да ли могу саме о себи да се брину, ... и сл.

ПРОЈЕКАТ „ ЈА ТО МОГУ , ЈА ТО ХОЋУ“ - мини пројекат , где су деца задовољавала своју потребу за покретом, вежбом, трчањем, скакањем, провлачењем

ОСВРТ НА ПРОЈЕКТЕ :

Рад на пројектима утицао је на сваки аспект развоја , деца су кроз разноврсне активности свакодневно задовољавала своје потребе за игром а и учењем. Радили су индивидуално и у мањим групама што је утицало на социјални развој и развој личности. Разноврсне активности у склопу пројеката, интезивно су утицале на подстицање стваралаштва, али и на развој говора,

изражавања и комуникације међу децом и одраслима. Осмишљеним играма и активностима развијали смо и усавршавали физички и психомоторни развој деце.

Старија јаслена група Чајетина
Медицинске сестре - васпитачи :
Ана Буљугић
Љубинка Дидановић

8.1.г/

У току радне 2022/2023 године у групи је било уписано 24 деце. Одржана су два родитељска састанка. Реализовали смо три пројекта а то су:

*Јесен

*„Новогодишња јелка“

*„Истражујемо боје“

Пројекат Јесен смо започеле тако што је један дечак из групе свакодневно доносио по један лист од дрвета у вртић и давао га другарима, где су они смишљали игру са тим листом.

Путем вибер групе обавестили смо родитеље о теми пројекта и позвали их да и они дају своје идеје и допринос.

*У току пројекта играли смо се с лишћем, бацали у вис, скупљали у кесе

*Правили смо „совице“ од пластичних флаша (убацивали смо лишће)

*Правили смо слике од лишћа, украшавали кишобран с лишћем

*Разговарали смо о значају воћа и поврћа у исхрани и правили отисак (јабука, крушка)

*Правили смо наше „јесење дрво“

*Спремали смо зимницу и деца су могла да виде и да науче на који начин се спрема зимница.

У сарадњи са родитељима скупљали смо разне јесење плодове (жир, кестен, лешник, шипурак, орах) и формирали смо нови центар активности који је додатно обогатио дечје учење кроз игру и истраживање.

За крај пројекта уредили смо јесењи кутак и обогатили смо га са јесењим мотивима (бундевом, кукурузом) и са дечјим радовима које су деца направила током целог пројекта.

Други пројекат „Новогодишња јелка“ настао је током Новогодишњих празника када је један дечак из групе често облачио дуксерицу са апликацијом јелке. Уследила су питања деце, „Шта то имаш на дуксерици? одговор „Имам пуно јелкица“ и то нам је био повод да реализујемо овај пројекат. Као провокацију у собу смо донеле разне сликовне апликације јелке које су деци привукле пажњу, разгледали су их, опипавали и заједно истраживали.

Имали смо пуну подршку и сарадњу са родитељима како би овај пројекат био што успешнији. Деца су са својим родитељима правили јелке од различитог материјала.

Трећи пројекат је настао када је једног дана у току игре један дечак држећи камион у руци питао: „Која је ово боја? Уследили су одговори „црвена“ затим „плава“ „није плав камион је жут итд. Тако посматрајући децу примећујемо да неколико њих разликује и именује боје док је код осталих примећено интересовање за њихово упознавање. Постављајући деци питања попут „Која је ово боја“ мотивисали су нас за интензивнији рад са бојама. Кренули смо у реализацију пројекта „Истражујемо боје“ Позвале смо родитеље да нам се прикључе и да изнесу своје предлоге и идеје како би на што разноврснији начин деци приближили ову тему.

Запажања: * У пројекта су била укључена сва деца

* Кроз игру и истраживања деца су на забаван и угодан начин научила основне боје.

*У свим понуђеним активностима деца су активно учествовала ,откривала,придруживала,разликовала,и на крају именовала боје.

Старија јаслена група Чајетина
Медицинске сестре - васпитачи :
Сена Алексијевић Цинцовић
Ивана Матовић

8.1.д/

Радну годину смо започели са 19-оро деце, а завршили са 21 дететом .Рад се базирао на пројектима и то кроз три пројекта:

1. Чаробна кутија

Једно јутро пролазећи поред кухињског магацина деца су узела картонску кутију , сели у њу и имитирали возњу аутомобила. Ми смо им онда понудили пуно кутија различитих величина и настала је права чаролија од игре. Возили смо се у возићу, крили у скривалици, градили солитер...Родитељи су се радо одазвали на наш предлог да заједно са децом направе играчку, па смо добили доста одличних и едукативних играчака уз које смо вежбали фину моторику прстића(откопчај-закопчај, завежи-одвежи), затим смо повезивали према боји, облику и величини. Учили смо о годишњим добима, о животињама и њиховим младунцима као и о превозним средствима. Кроз игре са нашим чаробним кутијама смо истраживали и сазнавали ...

2. Скривалица

Деца овог узраста се врло радо играју испод стола или у неком скривеном кутку собе, па смо дошли на идеју да им направимо просторну целину у којој ће се играти.Затим смо им осим шатора понудили простор између два ормара гд смо раширили завесу иза које је била скривалица за игру, тако да смо сада имали три скривалице. Игру смо проширили тако што смо испод чаршафа крили играчке па су деца опипавањем погађала о којој играчки је реч. Врло интересантна је била и игра жмурке, где смо се крили осим скривалица у радној соби и у холу испред собе и у физкултурној сали. Затим смо откривали сакривене животиње на картицама и њихове младунце. На тај начин смо подстицали децу да истражују и стичу различита искуства, а самим тим повећавају мотивисаност и радозналост за различите радње.

3.Игром до знања

Приметили смо да се деца током игре коцкама одвајају у групе и коцке селекују према величини, па смо им понудили да проширимо активност и да их селекујемо према боји и врсти материјала(пластичне, сунђерасте, дрвене). Свакодневним играма у физкултурној сали и дворишту вртића смо усавршавали крупну моторику, савладавали спретност и динамику покрета. Родитељи су се радо одазвали позиву на сарадњу и направили различите играчке кроз које смо проширивали наша сазнања. Кроз игру смо савладавали појмове и учавали разлике велико-мало, уско-широко, високо-ниско, слагали слагалице из два дела. Вежбали смо фину моторику

прстића лепећи налепнице и сецкајући папир. Кроз драматизације и читање бајки смо радили на развоју говора и пажње. Кроз заједничку радионицу са родитељима и децом старије јаслене групе „ Фарбање васкршњих јаја“ радили смо на очувању и неговању традиције.

Осврт на пројекте:

Рад на пројектима утицао је на сваки аспект развоја. Деца су кроз разноврсне активности свакодневно задовољавала своје потребе за игром и учењем. Разноврсним активностима развијали смо говор и комуникацију међу децом и одраслима. Кроз свакодневне активности смо развијали и усавршавали физички и психомоторни развој деце.

Сарадња са родитељима реализована је кроз индивидуалне и свакодневне разговоре .Одржали смо једну заједничку радионицу са децом и родитељима старије јаслене групе. такође смо одржали и три родитељска састанка.

Мешовита јаслена група Чајетина
Медицинске сестре:
Светлана Златић и
Слађана Божовић

8.1.ђ/

У овој радној години мешовита јаслена група бројала је 15 уписане деце 2020. и 2021. годишта.Пријем деце се одвијао током целе године.Највише пажње је посвећено адаптацији новопридошле деце.Водило се рачуна о њиховом емотивном статусу ,навикама које носе из породице и усклађивању и неосетном мењању да би се лакше прилагодили колективу.Доследно је праћен индивидуални ритам намирења и рађено на његовом усклађивању са породичним сто је давало свакодневне видљиве резултате и позитивне ефекте.Деца су адаптирана,адекватно задовољавају потребе за храном и сном,континуирано је рађено на успостављању контроле сфинктера.Свакодневно смо развијале самосталност деце упућујући их на самостално прање руку као и узимање хране и правилну употребу прибора за јело.Повећана је и самосталност у коришћењу тоалета,мада им је наша помоћ идаље неопходна.Деца праве прве покушаје самосталног облачења и свлачења као и обувања и изувања патофни.Посебну пажњу обратиле смо на хигијену,негу и јутарњу тријажу деце.Водиле смо рачуна да деца редовно узимају течност,бринуле о правилној одевености деце,а такође се током целе године посвећивала пажња хигијени простора у ком деца бораве као и о хигијени играчака.Кад су временске прилике дозвољавале деца су извођена у двориште вртића.Тромесечно су вршена мерења телесне тежине и висине као и преглед косматог дела главе због вашљивости.Током целе године реализована је свакодневна размена информација на релацији медицинских сестара и родитеља о боравку деце у јаслицама.Поред индивидуалних разговора,обавештењима путем вибер групе као и паноима испред себе родитељи су имали могућност да прате развој и постигнућа детета.

Током радне године реализовале смо два пројекта: „Гррр“ и „Веју, веју пахуље“. У реализацији пројекта и активности везани за њих помогла нам је сарадња са локалном заједницом, ПУ „Радост“ Чајетина и родитељима. У пројекту „Гррр“ родитељи су активно учествовали доносећи нам звучне књиге, сликовнице, играчке, бојанке о диносаурусима. Испред радне собе формирали смо кутак који смо назвали „Дино свет“ да би смо га деци што више приближили и упознали их са њим. У току реализације пројекта доста времена смо провели у дворишту вртића што је позитивно утицало на физички и психички развој деце. На крају смо у сарадњи са родитељима одвели децу у „Дино парк“ на Златибору где су деца видела велике „праве“ диносаурсе а и друге животиње које се ту налазе. То је био први пут да посећују парк и заиста су били одушевљени. Тако радосни и весели заједно смо прославили крај нашег пројекта.

Други пројекат који смо реализовали је „Веју, веју пахуље“. На почетку зиме Маша је донела од куће кугле од стиропора. То је био повод да са децом разговарамо о томе шта то може да буде. Дошли смо на идеју да то могу бити велике снежне пахуље и тако смо кренули и реализацију пројекта. Са нашег прозора посматрали смо како пада снег. Пружали смо руке кроз прозор да осетимо какав је снег (мокар, хладан). Стварајући веселу атмосферу у групи организовале смо доста активности у соби на тему зиме и снега. Деца су сликала снег од беле темпере прстићима на плавом папиру. Радили су групни рад „Зима“ где су сликали шаблонима (пластичним коцкама) зимску слику. За развој fine моторике цепкали су папир од марамца правећи пахуљице. Посебно су уживали када је снег „падао“. Узмали су гомилице пахуља и бацали увис. За развој говора деци смо читали доста песмица о зими. Срећни и радосни прославили смо и Нову годину. У сарадњи са родитељима формирали смо новогодишњи кутак испред наше собе. Обојили смо снежне кугле и претворили их у прелепе новогодишње украсе са којима смо окитили јелку, направили пакетиће и радосни чекали Деда Мраза. Након што је дошао и донео нам пакетиће уследила је новогодишња журка на којој смо прославили наш пројекат. Рад на пројектима утицао је на сваки аспект развоја. Деца су кроз разноврсне активности свакодневно задовољавала своје потребе за играњем и учењем.

Мешовита јаслена група Златибор
Медицинске сестре - васпитачи :
Снежана Дуловић
Оливера Ристановић

8.1.e/

Током протекле радне године васпитно – образовни рад старије јаслене групе био је заснован на раду по новим Основама програма „Године узлета“, Нове Основе програма истичу квалитет односа који дете гради са вршњацима и одраслима, значај простора као инспиративно окружење за игру где оно може слободно да истражује, да се игра, да промишља, да сарађује са другима, испробава и упознаје свет око себе.

У радној 2022/2023. години реализовали смо следеће пројекте:

- Воћкице 19.09.2022- 09.12.2022. године
- Зимске чаролије 26.12.2022.- 15.03.2023. године
- Лопта 03.04.2023. – 01.06.2023. године

Тема за пројекат „ Воћкице„, проистекла је услед свакодневног доношења воћа за ужину, при чему су деца именовала воће, говорећи које воће воле ,а које не воле. Путем вибер групе обавестили смо родитеље о теми пројекта и позвали их да и они дају своје идеје и допринос. Као провокацију у собу уносимо корпу са воћем, где пратимо реакцију деце. Деца узимају воће именујући га, уз коментаре за лимун „Ово је имун и тид је., Пројекат настављамо са разним сликовницама , бојанкама , књигама...Са децом цртамо дрво које качимо на зид, на које лепимо лоптице у бојама крушке, јабуке, шљиве (жута, црвена, плава). Корпе за воће са децом правимо од балона, које деца стављају поред дрвећа. Организујемо нашу бербу воћа где деца скидају лоптице са дрвећа и стављају у корпе. Сарадњу са родитељима остварујемо на тај начин што родитељи заједно са својом децом праве маске на тему „воће„, за маскенбал у оквиру Дечије недеље. За прославу пројекта у договору са родитељима са децом правимо воћну салату, где деца доносе воће које највише воле да једу. Деца сама секу воће, а уз нашу помоћ мутимо миксером шлаг, где на крају дегустирамо нашу воћну салату за време ужине.

У току пројекта деца усвајају нове појмове, богате речник, а кроз разне реалне животне ситуације деца су усвојила здрав начин живота. Кроз разне ликовне и истраживачке активности где је воће било главна тема и средство, подстицали смо развој fine моторике руке, способност креативног изражавања. Оа родитеља имамо повратну информацију да деца код куће желе да праве разне оброке од воћа и да деца боље конзумирају воће.

Тема за пројекат „Зимске чаролије„, проистекла је из свакодневне дечије песме о Новој години, Деда Мразу, снегу и зими. Путем вибер групе родитеље обавештавамо о теми нашег пројекта и позивамо их да са својим идејама и предлозима се придруже у изградњи истог. Као провокацију у нашу собу уносимо капе од Деда Мраза, и стављамо на под, где

деца узимају капице, гледају, стављају себи на главу, скидају, стављају другој деци на главу. На наше питање ко носи ову капу, деца у глас одговарају Деда Мраз. Деца долазе на идеју да пишемо писмо Деда Мразу, што ми то и радимо. Са децом настављамо да градимо новогодишњу атмосферу правећи јелке од картона и картонских кутија. Родитељи се укључују у реализацију нашег пројекта доносећи јелку од филца где деца лепе украсе помоћу чичак траке по својој жељи, а за наше нове јелке праве украсе са својом децом код куће. Даље пројекат настављамо са уметаљкама, слагалицама, боцкалицама у којим се налазе новогодишњи мотиви. Као врхунац испуњења дечијих жеља у радну собу долази Деда Мраз са поклонима, кога деца дочекују са великим усхићењем. Сарадњу са локалном заједницом смо остварили доделом пакетића за сву децу у организацији општине Чајетине и ТО „Златибор„ на Краљевом тргу уз пригодан културно уметнички програм Леотине и Тијане Дапчевић и дечијим хором Чаролија. Деца су имала прилику да се друже и сликају са Деда Мразом, вилењацима, и уживају вожњом кочијама и ватромету. Нашу зимску чаролију настављамо играма на снегу. Деца свакодневно излазе на снег правећи Снешка Белића, крила анђела , грудве...На вибер групу шаљемо родитељима фотографије дечијих игара на снегу и позивамо их да и они код куће заједно са својом децом ураде исто. Одмах су нам почеле да пристижу фотофигуре где деца праве Снешка Белића, снежне дворчеве,

неки се санкају, други скијају. Деца су свакодневно глумила Деда Мраза говорећи хо – хо, где ми завршавамо овај пројекат правећи апликације за уметање лица са ликом Деда Мраза, Снешка Белића и вилењака, где су деца могла да буду ликови које су свакодневно спомињали.

Кроз овај пројекат смо подстицали сарадњу међу децом која је била приметна у свим активностима. Приметили смо напредак у манипулацији предметима, развоју fine моторике руке, бољој координацији око – рука. Дечији речник је био богатији са усвајањем нових појмова.

Тема за пројекат „Лопта„ проистекла је из предходног пројекта „Зимске чаролије„ где су деца током боравка на снегу, правила грудве, гурајући их притом говорећи „ово је лопта„. Родитељима смо преко вибер групе изложили идеју за наш пројекат „Лопта„. У кратким цртама смо им пренеле планове за пројекат и позвале их да се укључе, дају своје идеје, сугестије и свој допринос развоју пројекта. Као провокацију у собу нам колегиница Драгица доноси пикадо са лоптицама, где деца одушевљено скакућу узимају лоптице и гађају пикадо. Када дете погоди пикадо, весело узвикне „ја сам победник!„ Наш пројекат настављамо правећи лоптице од новина. Лоптице су деца провлачила кроз ролне од папира, лавиринте које смо правили у соби, убацивала лоптице по боји, котрљала, добацивали се рукама и ногама... Велику пажњу деце привукло је такмичење ношења лоптица у кашикама, где се у соби створила права навијачка атмосфера. Родитељи пратећи наше активности, сами се укључују у богаћење нашег пројекта, доносећи стони фудбал, хокеј, где деца уживају у новим играма. Подстакнути тиме у соби правимо мали фудбалски терен, где деца одушевљено играју фудбал и боре се ко ће први дати гол. Сарадњу са локалном заједницом остварујемо посетом спортске дворане на Златибору, коју нам организују родитељи. Деца заједно са родитељима користе лопту у разним спортским активностима : играју фудбал, убацују у кош лопту, лопту провлаче испод препона, обилазе око чуњева... Са овим дружењем завршавамо нас пројекат. Кроз овај пројекат смо приметили да деца имају бољу спретност и координацију покрета као и одржавање равнотеже, коју смо подстицали кроз разне физичке активности.

Старија јаслена група Златибор
Медицинске сестре васпитачи:
Снежана Луковић
Светлана Пенезић

8.2. Адаптација новопридошле деце

Приликом уписа деце у Предшколску установу са родитељима је обављен интервију, попуњени анкетни листови који се односе на навике и понашања детета, здравствено стање и очекивања родитеља. Родитељи су упознати са дневним ритмом рада вртића, потребама деце која бораве у колективу и упућени су на сарадњу са медицинским сестрама васпитачима у вртићу. Додатне информације имали су преко информатора који су добијали приликом склапања уговора. Сестре у јаслицама су пратиле адаптацију сваког детета и бележиле у листу плана адаптације. Према индивидуалним карактеристикама деца су до потпуне адаптације боравила у групи пар сати, до спавања или после спавања. Све време трајања адаптационог периода родитељи су били у контакту са сестрама васпитачима, сестром за превентивни рад и стручним сарадницима.

8.3. Извештај о реализацији васпитно – образовног рада са децом од 3 до 5,5 година

A/ Млађи узраст У млађем узрасту од 3 до 4 године, деца су распоређена у четири групе, по две у Чајетини и на Златибору. Током протекле радне године у овим групама боравило је укупно 110- оро деце, по 55 –оро деце у сваком објекту. У свакој групи су радила по два васпитача.

Код деце је приметан напредак у развоју и осамостаљивању од почетка до краја радне године. Током године реализовани су пројекти који су се односили на потребу деце да самостално изводе неке активности, њихова интересовања за свет који их окружује и потребу да буду активни и ангажовани.

Кроз активности подстицани су различити облици моторичког искуства, упорности и самопоуздања, спретности, смисла за обликовање и осетљивости за боје, експериментисања, као и задовољавање дечјих потреба за ликовним изражавањем, говорно стваралаштво, решавање проблема, уочавање временског следа догађаја, препознавање и именовање животиња, препознавање грађе човечијег тела, запажање промена у природи, радост дружења и фер плеј однос у игри, слобода и оригиналност, способност опажања, анализирање, спонтаност и природност дечјег израза кроз певање, играње и кретање.

Сарадња са породицом је остварена у оквиру реализације пројеката.

8.3.A.a/

Током радне године радили смо у складу са концепцијам Основа програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“.

Током реализације тема/пројеката, организовали смо бројне мале активности којима смо подстицали свеукупни развој деце. А посебан акценат на овом узрасту смо базирали на социо-емоционални развој и развој личности.

Реализовани пројекти:

➤ Игре рукама:

Идеја је да свакодневно кроз разне активности учимо док се играмо. Практичне радње које је већина деце одбијала: обување, облачење, узимање оброка, цртање, распремање играчака и сл.

Занимљиве активности:

- У лепо украшену кутију смо ставили пертле, канап, разне траке... деца су истраживала садржај. Ослушкивали смо коментаре и кренули у занимљиву забаву – растезања, мотања, гужвања, кидања, покушаја везивања, прављења фигура на столу, поду...Били смо изненађени колико су били посвећени, знатичељни и заинтересовани. Наредних дана смо у кутку додавали разне садржаје, као нове провокације.
- У сали за физички смо често организовали забавне игре: бацања, гађања, котрљања, окретање колутова, пузање на клупи.
- Игре тестом, игре штапићима и геометријским облицима, игре разнобојним пластичним чашама, игре папиром, фолијом, игре дидактичким средствима, „цепови на платну“ и „закопчај-провуци“.
- Покретне игре рукама: „Прсте има рука свака“, „Играјте се руке две“. Као и разне ликовне и музичке активности.

Прослава пројекта: Пројекат смо прославили уз омиљену музичку игру „Кад си срећан“, кратке рецитација „Кока и пилићи“, „Прсте има рука свака“ и „Играјте се руке две“.

Посебно задовољство је био маскенбал. Припремили смо: мараме, капе, торбице, кецеље, хаљинице, прслукe... Одабрали су шта су желели и маскирали се. То нам је била мала провера колико смо напредовали, колико смо самосталнији. Неки су самостално скидали и облачили своје дуксиће.

На крају су поставили стољњак на сто и тражили слаткише и сокиће који су нам остали од прославе рођендана. Видео се труд и залагање да доста тога сами раде, нпр. отворе чоколадну лизалицу. Има пар деце што не желе и даље ништа самостално да ураде.

Закључак: Током реализације пројекта смо осмишљавали активности које доприносе у учењу практичних вештина и развоју fine моторике.

Подстицали смо децу да развијају креативност, машту, да истражују разне материјале, да описују шта раде док се играју.

Док се играмо учили смо: да се облачимо, обувамо, држимо кашику, боице, перемо руке, бришемо нос, уређујемо радну собу, просторне целине у њој. Све ово је важно и за развој моторичких и интелектуалних вештина, схватање редоследа, постора и времена.

Учествовали смо у дечјој игри, показивали како да нешто ураде и подстицали их да не одустану после „неуспеха“.

Њихово задовољство након савладавања сваке нове вештине, новог сазнања кроз мала истраживања, додатно јача самопоуздање, самосталност, развија машту, слободу у изражавању.

Подстицали смо децу да помажу једни другима (посебно старији, спретнији „малим“) у свим животно практичним ситуацијама, игри и истраживању.

➤ **Кад си срећан:**

Деца су желела да играју уз музику, свакодневно су тражили посебно песму „Кад си срећан“. Док играју и након тога долазили смо до сазнања шта их чини срећним. То нам је био повод да реализујемо овај пројекат током новогодишњих и божићних празника и прославе дечјих рођендана.

Издвајамо активности:

- Уз нашу помоћ китили су јелку и због тога били изузетно срећни.
- Уживање у дружењу са другарима старије васпитне групе у њиховој радној соби. Старији другари су пажљиви и добри домаћини. Дружење је било забавно, а деца срећна и задовољна.
- Деца су заједно са родитељима правила украсе за нашу радну собу. Родитељи су нам слали фотографије у току прављења украса. Сви смо били срећни и задовољни малим „уметничким делима“.
- Прављење и украшавање чарапа за новогодишње пакетиће.
- Долазак Деда Мраза.
- „Наша прва новогодишња журка“ је одушевила децу.
- „Посебна активност“ – истраживање шта је копирање, уз помоћ тета Мире и чика Милана (стручна служба) – веома занимљив дан, копирани смо „срећне прасиће“. Закључили смо да је копирање: један па петнаест, ха, ха, ха - имали смо један, а потом петнаест.
- Физичке активности у сали, радној соби и холу.
- Ликовне активности: сликање на самолепљивој фолији - фломастери, темпера боје.
- Игра „Чаробна торба“ допринела је ведрој и веселој атмосфери у групи.

- Разгледање енциклопедија, књига и часописа за децу, у простору библиотеке, подстакло је жељу за књигом, што нас је баш обрадовало. Додавали смо још занимљивих књига и пустили их да „читају“.

Прослава пројекта: Пројекат смо прославили у дивној атмосфери, цртајући на малим округлим картонима „смајлиће“ (као симбол среће), потом су деца одабрала стикер – смајлић и правили смо „медаље“. Било им је баш узбудљиво и занимљиво! Желели су и да играју уз музику „Кад си срећан“, „Другарство“, „Гули-гули“ и сл. Добили су и послужење: сланише и бомбоне.

Закључак: Реализоване активности током пројекта су нам омогућиле да створимо радосну емоционалну атмосферу у групи. Сврха, односно циљ нам је био упознавање са традицијама прославе Нове године, Бадњег дана, Божића и других важних породичних прослава.

Читав пројекат је био извор радости: за децу, породицу и нас. Током прављења украса истраживали смо разне материјале: тканина, папир, фолија, природни материјали: вуна, стиропор, стакло...

Развијали смо почетне организационе способности код деце у припреми и одржавању празника у вртићу и породици.

Посебно су срећни и задовољни када нам помажу, у свим ситуацијама сходно њиховим могућностима.

Приметили смо напредак у сарадњи, повезивању схватања и разних идеја. Као и бољу, опуштенију комуникацију код стидљивије деце, са другарима из наше и других група и са мање познатим особама у вртићу.

Медаље-смајлићи су приближили деци важност невербалне комуникације, јер по изразу лица, геста, држању тела можемо закључити како се неко осећа.

➤ **Домаће животиње:**

Пратећи интересовања деце, одлучили смо да реализујемо пројекат „Домаће животиње“. Заинтересованости другара доприноси свакодневна прича Лазара Ц. о животињама које гаји његова породица. Прича симпатично, одушевљено: „Мале овчице, мало већа прасица...“

Имали смо неколико занимљивих дечјих прича о животињама што нас је подстакло да истражујемо у разним књигама, на интернету и сл. о значају, изгледу и животу домаћих животиња.

Активности:

- Сазнања смо проширивали кроз причање прича, слушање музике о животињама, цртежима омиљених животиња, причање доживљаја из села...
- Игре вуном и вуницом – прављење овчица.
- Драматизацију приче „Два јарца“ смо организовали у сали за физичко уз велико одушевљење све деце.
- Родитељи су нам слали фотографије деце током боравка у селу. И то смо користили за проширивање сазнања и разне ликовне активности.
- „Практичним примером“ показали смо деци како се „музе“ крава. Њихови коментари су били сјајни.
- Потом смо правили кокошињац, бојили кокошке и мале пилиће.
- Разговор о Васкрсу - „Бојицама шарам и слику стварам“.
- Свакодневно смо подстицали дечју машту и креативност.
- „Тобоган у кокошињцу“ – врло, врло занимљива активност.
- За реализацију басне „Три прасета“ имали смо сарадњу родитеља који су направили кућице. Деца су била одушевљена.

- Правили смо од разних материјала, боја: прасиће, паткице, магарца, коњиће, „Мацу папучарицу“.
- Боравак у оближњем парку деци је улепшао пас „Браонко“ (деца га назвала по боји длаке).

Прослава пројекта: Пројекат смо прославили уз рецитоване рецитације „На фарми“ Валентине Тутић. Кроз игру на нашој фарми у којој су деца посебно уживала и исказима деце „Шта смо све научили о домаћим животињама“:

- ✚ Исидора: „Домаће животиње су: патке, коњ, крава, свиње, овца...“
- ✚ Неда: „Младунче коња је ждребе.“
- ✚ Сара: „Породицу кокошака чине кока, певац и тиле.“
- ✚ Вукашин Ђ.: „Овца једе сено, траву, житарице, воће и поврће.“
- ✚ Вукашин С.: „Животиње које нам поред коке дају јаје су патке, гуске и ћурке.“
- ✚ Нина: „Овца нам даје вуну, месо и млеко.“
- ✚ Сва деца: „Млеко нам даје крава, овца, коза, мазга...“

Закључак: Током реализације пројекта осмишљавали смо активности које су допринеле упознавању домаћих животиња и њиховог значаја за живот човека.

Подстицали смо децу да истражују домаће животиње кроз разне енциклопедије, књиге и часописе, да развијају креативност и машту, да усвајају нове рецитације, препричавају бајке и приче, и на тај начин подстицали смо развој речника и говорног апарата код деце.

Кроз различите покретне игре развијали смо физичку спретност и моторне вештине, оријентацију и снажљивост у простору. Учествовали смо у дечјој игри, показивали како да нешто ураде и подстицали их да не одустану после „неуспеха“.

Овај пројекат нам је омогућио да наставимо са дивном сарадњом са родитељима. Слани су нам фотографије деце и разноврсних животиња, помагали у изради кућица за домаће животиње, послали су нам и играчке домаћих животиња са којима су се деца свакодневно играла и проширивала своја знања о њима.

Сарадња са породицом:

- Свакодневни разговори, родитељски састанци, размена информација и фотографија на Вибер – групи.
- Израда дидактичких средстава.
- Набавка материјала за реализацију активности у пројектима.
- Организовање новогодишње журке, дечјих рођендана.
- Размена идеја током реализације активности у пројектима.

Сарадња са локалном заједницом:

- Гледање представе.
- Цртање кредама у боји испред Дома културе.

Млађа васпитна група Чајетина
Васпитачи:
Драгица Брашанац
Марија Боровић

8.3.A.6/

Током ове радне године смо реализовали пројекте :

- „ВИДИ МЕ“
- „БРАНКО КОЦКИЦА – ЛОПТИЦА СКОЧИЦА“
- „НАШЕ ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ („НАША ФАРМА“)
- „МОЈА СТОПАЛА МЕ ВОДЕ У АВАНТУРУ“

Као што налажу Године узлета , кроз ове пројекте смо хтеле да остваримо циљеве **за доробит детета:**

- ✓ да се осети остварено, срећно, уважено
- ✓ да буде укључено у све активности, да буде физички и ментално активно, емотивно зрело за своју доб
- ✓ да упозна себе и свет око себе, прошири своја искуства и знања, развије диспозиције за учење
- ✓ да развије социјалне компетенције, моралне вредности
- ✓ да посматра, пита, истражује свим чулима, машта
- ✓ да води рачуна о себи и својим потребама
- ✓ да даје допринос у заједници, брине о другима
- ✓ да промишља, доноси одлуке и преузима одговорност
- ✓ да прихвата промене

Пројекат „ВИДИ МЕ“ је трајао од 5. септембра до 18. новембра 2022. године. Кроз рад у пројекту смо желеле да упознамо децу и њихове родитеље. У овом периоду деца су прошла кроз процес адаптације на нове васпитачице и нови игровно - радни простор, а ми смо се трудиле да свакоднево изазовемо њихову упитаност. Кроз свакодневне активности у осмишљеном простору, деца су развијала моторику, психо – физичке способности, али и самопоуздање, креативност, емпатију и осећај припадности.

На почетку смо закључили да „нисмо више бебе“ и послали писмо родитељима да нам се придруже у истраживању. На развојним паноима су, кроз фотографије и исказе „деца могла да виде себе, другаре и своје породице. „Ово је прича о нама“ била је подељена на :

- **успомене** (породичне фотографије)
- **прича о мени и теби** (свакодневна игра, учење нових игара и плесова, савладавање нових вештина, дружење и лични успеси)
- **упознавање са емоцијама** (кроз личне примере, музику...)

Пројекат су подржали родитељи. Пратили су развој приче на паноима, нудили помоћ... Зато смо нас две дошле на идеју да организујемо прославу пројекта кроз радионицу под називом „Породични споменар“. Прослава је протекла у раду и добром расположењу, разговору и стварању уз добру музику.

Наредни пројекат смо започели 26. децембра 2022. године и трајао је до 3. марта 2023. Назив пројекта је осмислио један родитељ током радионице којом смо започели ову причу- **„БРАНКО КОЦКИЦА – ЛОПТИЦА СКОЧИЦА“**. Постерима и панелима смо изазвале децу упитаност са циљем да усвоје геометријске појмове : лопта, коцка, круг, троугао, четвороугао. Деца су уживала у играма којима су развијали своје перцептивне способности, просторне релације и оријентације, као и креативност и музикалност. И ако нам је била идеја да се деца баве

бојама, њихово интересовање нас је одвело у други смер, који смо нас две испоштовале. Морамо нагласити да је сарадња са породицама била одлична. Добили смо материјал за рад, играчке из кућне радионице, идеје...Први пут су деца имала додир са сензорним столом, што је изазвало ангажовање и велико задовољство. Такође смо омогућиле деци игру разним дидактичким средствима. Пројекат смо прославили уживајући у играма које смо сами смислили :

- „Пронађи место дрвцету“
- „Лоптица десно-лево“
- „Носи лоптицу у чаши“ (две варијанте)
- „Круг пријатељства“
- „Лупи ручицом“
- „Пронађи облик и боју“

Такође смо организовале изложбу радова деце и родитеља.

Трећи пројекат смо започели 3. априла 2023. године. Назив овог пројекта је **НАШЕ ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ**. Трајао је до 26. маја. Инспирација су биле дечје изјаве везане за боравак на селу. Прочитале смо им басну „Два јарца“, послале писмо родитељима и ... пројекат је заживео. Процесни панои су изазивали упитаност код деце. Заједно смо попуњавали ЗЖН табелу, тако да смо знале да су деца сазнала све што су желела. Родитељи су се, такође, укључили, па смо добили неколико фарми и кокошињаца. На више места у соби смо ставили сено (које смо, такође, добили од родитеља) и поставили макете. Деца су доносила играчке домаћих животиња од куће, као и пластичне тракторе. Своје фарме су деца свакоднево мењала по жељи (друге животиње, нова ограда...) У кухињи си се „спремала“ јела од „производа“ са фарми : роштиљ, омлет... Родитељи су нам слали фотографије које су осликавале дечје уживање током боравка на селу. У склопу пројекта смо прославили Ускрс, учили да „муземо“, драматизовали „Три прасета“, вежбали градацију придева и просторне орјентације, упознали се са животним циклусом животиња, организовали квиз... Осим играчака, деца су доносила и књиге о домаћим животињама, што нас је инспирисало да направимо библиотеку у простору испред собе, коју су посећивали и другари из других група. Пројекат смо прославили одласком у биоскоп. Гледали смо цртани филм „Фарма“. Деца су добила смернице како се треба понашати у Културном центру, што је додатно изазвало заинтересованост за одлазак у биоскоп.

Последњи пројекат смо започели 1. јуна. Дали смо му наслов **МОЈА СТОПАЛА МЕ ВОДЕ У АВАНТУРУ**. Једна од нас две (Јулија Брашновић) је водила децу на море. На групу је слала фотографије и снимке које смо гледали сваки дан. То је инспирисало децу да свакоднево иду „на плажу“. Зато смо пожелеле да овај пројекат ослика авантуристички дух наше деце и њихових породица. Питале смо Стручну службу да ли можемо да започнемо пројекат у јуну, а да наставимо у септембру. Добиле смо зелено светло, послале писмо родитељима са молбом да нам шаљу фотографије које ће приказивати истаживачки дух деце.

Млађа васпитна група Чајетина
Васпитачице:
Јулија Брашновић
Сања Јечменица

8.3.Ав/

У току радне године смо уз потпуну сарадњу и подршку родитеља и локалне заједнице реализовали пројекте: „Дрво је дрво“ и „Зашто, зашто, зашто?“. Док ћемо пројекат „Роки, Боки и рибица“ наставити у наредној радној години.

Млађа васпитна група Златибор
Васпитачи:
Миљка Јанковић и
Драгица Панић

Б/ Средњи узраст

Деца узраста од 4 до 5 година су током протекле радне године била смештена у четири групе: две у Чајетини (једна мешовита) и две на Златибору. Укупно је било уписано 115 – оро деце. У свакој групи су радила по два васпитача.

Групе у Чајетини бројале су 59 – оро деце у току године. Групе на Златибору у току године имале су 56– оро деце.

Полазећи од интересовања деце, омогућено је деци да истражују околину, свет бајки, разна занимања, да исказују сопствене жеље и уочавају промене у природи. Пројекти су трајали док је било интересовања за њих. Деца су радо учествовала у активностима, а велику подршку у реализацији пројекта пружили су родитељи у виду својих идеја, материјала и активности које су се реализовале на отвореном.

8.3.Б.а/

Организација рада у току ове радне године била је у складу са новим основама.

Средња мешовита васпитна група има шеснаест девојчица и једанаест дечака.

Организација васпитно образовног рада захтевала је организацију простора, сарадњу са локалном заједницом, осталим васпитним групама, сарадњу са родитељима. У највећој мери сарадња са родитељима се одвијала преко вибер група, као и индивидуални рад деце и родитеља. Где би задатке и заједничке продукте са родитељима деца доносила од куће у вртић, потом би заједно разговарали, коментарисали, правили изложбе...

Сваки пројекат смо почињали обавештењем родитеља „писмо родитељима“ прикупљали савете, идеје, предлоге, сугестије, као и све смернице за сами ток реализације пројекта.

У току реализације сваког пројекта размењивали смо искуства са колегама из других васпитних група, помоћ и подршку тражили од колега, стручних сарадника, ментора, литературе, интернета.

Реализовани пројекти у току радне године:

- *Баи је лепо у вртићу*
- *Моја књига*
- *Животиње*

Са почетком пројекта *Баи је лепо у вртићу* имали смо циљ да децу припремимо за нову радну годину кроз неки занимљив и забаван начин, више пута смо истакли да створимо лепу пријатну атмосферу и да децу привикнемо и адаптирамо што лакше и што пре. Пратећи њихове жеље интересовања, потребе, одлучили смо се за овај пројекат. Стварање позитивне енергије, одсуство страха, бриге и свих негативних емоција било нам је приоритет. А њихова слобода и препуштање игри и праћење те игре био је наш главни задатак. Ми смо кроз различите садржаје покушали и у највећој мери испунили наша очекивања: кроз дечије слободне изборе, игре улога, квизове, боравак у природи, парку, дворишту вртића, посети библиотеци. Сарадњи са суседним групама, у свакој групи био је по неки брат или сестра, што је детету стварало осећај сигурности да и они борава у вртићи и да нису сами. Деца наше групе највише воле музичке активности, како и било коју врсту игре и покрета. Трудили смо се да задовољимо и те аспекте увек мењањем и допуњавањем садржаја. У овом пројекту имали смо велику подршку и помоћ од стране родитеља, у великој мери су били укључени су свим садржајима, анкетама, писању приче, изради маски за маскембали, помоћи око дефилеа приликом одржавања маскембала. Добили смо пријате коментаре од родитеља, колега, деца су нам дала највећи позитивни подстрек, тако да сматрамо да смо овим пројектом испунили наш почетни циљ и створили леп почетак још једне радне године.

Током трајања пројекта *Моја књига* постигли смо очекиване резултате: код деце смо развили интересовање за читање што нам је био и најважнији циљ, жељу за самосталнијим проучавањем књига и уважавањем интересовања сваког детета (сликовнице, енциклопедије, дечијег бонтона), као и разумевање прочитаног, богаћење речника, развој маште и креативности. Приликом читања или драматизације децу смо подстицали на критичко размишљање кроз вредновање поступака јунака и заједничку анализу ликова. Једино што нисмо успели да реализујемо јесте да направимо нашу заједничку књигу, наша замисао је била да од дечијих прича направимо књигу, покушали смо али нисмо у томе успели. Имали смо одличну сарадњу са суседном сродном и старијом васпитном групом, као и сарадњу са библиотеком где смо неколико пута током реализације и одлазили.

Пројекат *Животиње*

Током трајања пројекта трудили смо се да испоштујемо потребе, интересовања, жеље деце, као и планиране садржаје. Тема је била широка, често смо непланирано одлазили у друге теме повезивали и имали корелацију са осталим предметима. Имали смо добру сарадњу са родитељима, колегама и местима у локалној заједници. Трудили смо се да деца на што разноврсније садржаје усвоје нова знања, гледали смо видео снимке и занимљиве садржаје, истраживали, правили радни лист, слагали слагалице...

Сматрамо да смо добрим делом ову тему приближили деци, потешкоће у реализацији било је најчешће код животиња и врста, да ли су домаће, дивље или далеких крајева, као и станишта. Играли смо се различитих игара, учили песмице, погађалице. А завршни део пројекта је био маскенбал у коме суучествовале заједно са нама све васпитне групе.

Од додатних активности у току ове радне године деца су једном недељно имала ликовно васпитање. Приметили смо да највише интересовања деца имају за музичке активности и све што је везано за ритам и покрет. Припремили смо и приредбу за маме поводом 8.марта где су нам маме посебно биле захвалне. Деца воле да бораве у сали нашег вртића као и сваки вид боравка у природи. Деца су се психички и физички развијала у складу са индивидуалним могућностима и потребама.

Кроз све садржаје посебну пажњу посећивали смо социјално-емоционалним односима у групи сарадња међу децом је добра, свако дете проналази свој део интересовања, у нашој групи већи је број девојчица посебно воле у слободно време да цртају и проводе време у ликовном центру, као и игре улога (маме, учитељице, докторке, куварице,фризерке...), док код дечака су претежно конструкторске игре, па смо тако и центре направили и опремили. У току ове године имали смо неколико деце која су променила место боравка као и нову децу која су уписана у нашу групу. Адаптациони ток је прошао у најбољем реду деца су се брзо и лако адаптирала. Имали смо добру сарадњу са стручним сарадницима, помоћ и подршку сестре за превентиву, као и логопеда, и њихове честе посете. У току ове године организовали смо два родитељска састанака, све што је било потребно комуницирали смо индивидуално и преко вибер групе. Одржали смо и неколико индивидуалних састанака.

Циљ нам је био да деца у току боравка у групи буду активни учесници у процесу и реализацији свих пројеката, садржаја и да остваре добру међусобну комуникацију.

Да се свако дете осети прихваћено, слободно, пријатно у колективу!

Средња мешовита група Чајетина
Васпитачи:
Ружица Ковачевић и
Бојана Бабић

8.3.Б.6/

Током радне 2022-2023.године управљали смо се по Основама програма „Године узлета“. У оквиру пројекта поставили смо задатак да реализујемо циљеве који су осмишљени у Основама програма ПВО као што су задовољство, блискост, поверење, могућност за учење и развој, радозналост, самопоштовање и емпатија код деце, као и код васпитача професионалност, креативност, заступање интереса деце и породице...

РЕАЛИЗОВАНИ ПРОЈЕКТИ:

- „Мој љубимац“
- „Без алата нема заната“
- „Чаробне речи за чаробно понашање“

Пројекат „ Мој љубимац“ инициран је од једног дечака који је дошао у вртић и испричао нам како је видео испред вртића пса са огрлицом. Помислио је да је то сигурно нечији љубимац, па смо на основу тога одлучиле да кренемо у авантуру са нашим љубимцима.

Путем вибер групе добијале смо фотографије деце са својим кућним љубимцима.

У посети нам је била Нина. Она је ишла у наш вртић, а сада је већ школарац. Донела је свог љубимца- пса Фриду.

Митрина мама нам је донела њиховог љубимца- папагаја Полија.

Посетили смо ветеринарску станицу. Тамо смо затекли пса кога је газда довео на преглед. Деца су била одушевљена. Како је тема била инспиративна како за децу тако и за васпитача, на интернету смо пронашли рецитацију „ Мазуљко“. Велику креативност деца су показала када су сликала- цртала своје љубимце.

Код деце смо развијале поштовање, самосвест и љубав према живим бићима као и хуманост.

Пројекат „ Без алата нема заната“

Провокација за почетак пројекта је био долазак Нове Године и кићење јелке. Тако да нам је један родитељ донео природну јелку. Након што је прошла Нова Година размишљали смо шта ћемо са њом. Тамара нам је предложила да је посадимо у двориште вртића тако што ћемо узети лопату, ашов и друге алате који су нам потребни за садњу. Ова идеја нам је била улазак у нови пројекат под називом „ Без алата нема заната“.

Отишли смо до подрума вртића, пронашли смо лопату, ашов, крамп...разговарали осваком алату посебно. Док смо били у подруму вртића, обишли смо и вешерај и научили шта се ту ради. Видели смо велике машине веша као и ваљак за пеглање. Неки су се и опробали у пеглању и уз Видину помоћ успели су!

Након неколико дана у вртић је дошла девојка Дана која се бави сликањем, тако да су се деца упознала са још једним занимањем.

Посетили смо и кухињу нашег вртића и упознали се са занимањем куvara, опробали се и у тој улози правећи колаче. Упознали смо се са занимањем глумац, ватрогасац, полицајац, стоматолог, кројач, шнајдер, свештеник, фризер...

Кроз овај пројекат развили смо сарадњу, учили и неговали машту и креативност.

Деца су обогатила свој речник, проширила знања. Заједно смо истраживали, откривали, постављали питања, постављали питања, развијали партнерски однос у учењу.

Пројекат „ Чаробне речи за чаробно понашање“

На захтев деце да свако јутро при доласку у вртић гледају цртани филм „Лола и Мила“ зато што им се понаша њихово лепо и културно понашање. Дошли смо на идеју да кренемо са пројектом о лепом понашању и лепом речима.

Полазне идеје о активностима и начини учешћа васпитача :

- Бранко Коцкица „ О лепом понашању“
- Књига „Другарство“
- Мини филм о другарству пронађен на интернету
- Круг другарства од шакица
- Прављење паноа о лепом и ружном понашању
- Понашање у превозу
- Рецитација „Четири чаробне речи“
- Прављење кућице пријатељства
- Понашање у библиотеци

- Бон-тон у сликама

Породица је била укључена у развој сваког пројекта. Добијале смо фотографије везане за тему путем вибер групе.

Сарадња са локалном заједницом:

- посета библиотеци
- Одлазак у Дом културе на представу

Наша запажања о пројекту:

- усвајање знања и важности лепог понашања
- понашање у вртићу
- понашање за столом
- комуникација међу другарима
- другарство као битна ствар у вртићу
- понашање у превозу
- понашање у библиотеци
- пружање помоћи родитељима око кућних послова

Кроз пројекат смо развијали сарадњу, деца су обогатила свој речник, заједно смо истраживали, развијали партнерски однос у учењу, стекли радне и културне навике.

Средња васпитна група Чајетина
Васпитачи:
Рада Павловић и
Тамара Бакић

8.3.Б.в/

На почетку радне године у групи је било 27 деце, од тога 13 дечака и 14 девојчица. До марта 2023. године у групи су радиле васпитачице Мирјана Кљајић и Александра Лукић, а од марта 2023. године групу преузимају Славица Жиловић и Невена Стојановић и Виолета Вранешевић као лични пратилац.

У току ове радне године одрађена су два пројекта :

- Поглед кроз двоглед
- Вредни прсти, јака машта,руке моје могу свашта

Пројекат Вредни прсти, јака машта, руке моје могу свашта реализован је у периоду од 20.03.2023.-31.05. 2023.додине.

Приликом посете другарима из сродне групе, видели смо да они покушавају да праве разне звукове својим рукама. Досетили смо се да заједно нашим рукама можемо да правимо кишу (моторно аудитивна вежба) . Свидело нам се. Након ове вежбе запитали смо се шта све можемо да урадимо нашим рукама. Тако смо кренули у наш пројекат.

Кроз пројекат смо развијали сарадњу,учили, неговали своју машту и креативност, деца су на различите начине истраживала своја чула. На очигледан начин деца су повећавала обим својих сазнања, о томе шта све можемо да урадимо уз помоћ руку и прстију. Са децом смо градили

партнерски однос у учењу , јер смо заједно истраживали, испробавали и откривали. Деца су стекла знања како да уз помоћ својих чула буду сигурнија у свом окружењу, као и то како да их негују и заштите.

Сарадња са породицом је била добра , активно су учествовали како у радионицама које смо организовали, тако и у давању својих предлога везаних за пројекат.

Сарадња са другим групама допринела је бољој размени и сарадњи и унапредила социјалне вештине (договарање, помагање, посматрање...).

Средња васпитна група Златибор

Васпитачи:

Славица Жиловић и

Невена Стојановић,

лични пратилац:

Виолета Вранешевић

8.3.Б.г/

У периоду од 12.09.2022. до 25.11.2022. , спроведен је пројекат „Наши пријатељи биљке“, који смо спровели због групне жеље за истраживањем биљака. Деца су се веома често осрвтала на то које нас све биљке окружују, за шта су важне и неопходне, како се која зове... Иако је пројекат, поведен дечјим интересовањима, започео у току јесени, успели смо доста ствари да сазнамо о биљкама. Као провокацију, искористили смо бусен траве који смо унели у собу и посматрали шта се све налази у њему. Настојали смо да сваки део биљке помно проучимо, почевши од корена, преко стабла/грана и цвета/плода. Посетили смо и такозвану златиборску ботаничку башту, где смо уочили да је пуно посађених биљака, пре свега, лековито. Читали смо бројне приче о биљкама („И мали су јаки“, „Апотека у башти“, „Деда и репа“, „Чаробни пасуљ“), заједно рецитовали песмице („Корен“, „Како је никнуо цвет“). Кроз сарадњу са локалном заједницом, ишли смо у библиотеку, како бисмо заједно погледали шта све можемо сазнати о биљкама у књигама. Такође смо ишли у посету продавници здраве хране, где смо сазнали да су многе биљке веома здраве и лековите. Још једна посета коју су нам организовали родитељи, је била посета погону за производњу кукурузног флипса. Пројекат смо завршили са чајанком на коју смо позвали другаре из других група, током које смо им причали зашто је здраво пити чај од биљака и како настаје кукурузни флипс који смо им такође понудили током чајанке.

У периоду од 15.12.2023. до 31.03.2023. пратећи дечија интересовања и жељу за новим сазнањима, уочили смо код деце да се све чешће појављује реченица „Ја то могу“. Као провокацију, у собу је унета кутија већих пропорција, и деца су имала задатак да одаберу шта желе да урадимо са њом. Они су желели да је украсимо, исцртамо и од ње да направимо кућицу за играчке. Основна идеја овог пројекта је да се, заједно са децом, упознамо са свим шта они могу, у складу са узрастом и индивидуалним способностима и њиховим чулима. Прво смо почели са тим сензорним аспектом, преко чула слуха кроз уочавање зашто су нам уши важне, шта се може десити уколико неко не чује добро... Музика, за коју је веома важно чуло слуха, али и додира, је била незаобилазна ставка и схватили смо да постоје различити звуци и различити тонови. Често када нам долазе малишани у вртић, траже да им помиришемо врат, јер су ставили парфем. Па смо тако дошли до идеје да прошетамо да парфимерије да видимо где се то продају парфеме и какви они могу да буду. Тиме смо заједно уочили зашто је чуло мириса важно за нас. Поведени тиме, сетили смо се и бајке о бику Фердинанду. Следеће о чему смо разговарали је о

томе чему за шта нам све служи језик – да причамо, да једемо, да га померамо... Уочили смо да је језик веома важан и да помоћу њега осетимо и разне укусе... Када смо дошли до чула вида, добили смо разне предлоге, међу којима је и био дан одређене боје, па смо тако имали дан плаве, дан црвене и дан беле боје. Заједно смо направили светлећу кутију и дуге. Ишли смо у посету оптичарској радњи где смо разговарали са офтамологом, који нам је говорио о деловима ока, како се утврђује да ли добро видимо. Кроз пројекат смо развијали сарадњу, учили, неговали своју машту и креативност.

У периоду од 18.04.2023. до 23.06.2023., спроведен је пројекат „Јер ми смо спортисти“, који је започео када је једно дете у вртић дошло у фудбалском дресу, а на то су се друга деца надовезала са спортовима које они тренирају или које би волели да тренирају. Хтели смо да проучимо какви све спортови могу да се тренирају, шта је важно да бисмо били успешни спортисти, које награде добијају победници...? Кроз бројне активности, посете разним спортистима и спортским дешавањима, видели смо и чули шта је најважније да бисмо били прави спортисти. Током трајања самог пројекта, многа деца су одлучила да почну да се баве неким спортом, што нам је показало да је сама идеја пројекта имала успешне резултате. Пројекат смо прославили са Спортском олимпијадом деце и родитеља, 23.06., коју смо организовали у дворишту школе која је у близини нашег вртића.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА:

У периоду школске 2022/2023 године, у средњој васпитној групи су остварена три пројекта, иницирана од стране деце и уз сарадњу са родитељима и локалном заједницом. У сваком од пројеката је остало места за побољшање, што нам је остало као задатак у наредној школској години и у неким наредним пројектима.

Средња васпитна група Златибор
Васпитачице:
Ана Живанић и
Јелена Јосиповић

В/ Старији узраст

Деце узраста од 5 до 6 година распоређена су у три групе, две у Чајетини и једна на Златибору. Током протекле радне године је било уписано 81 - но дете. Све групе су имале по два васпитача.

У групама у Чајетини укупно је боравило је 62– оје деце. У групи на Златибору у току радне године боравило је 30– оро деце. Пројектно планирање и нови начин рад допринели су томе да деца овог узраста одговорно прихватају обавезе, усвајају и поштују правила и уживају у активностима чији су иницијатору. За групе у целини приметан је напредак у комуникацији, сарадњи, самосталности и позитивним односима међу децом.

Сарадња са родитељима и локалном заједницом је остварена а доста активности реализовано је на отвореном простору.

8.3.B.a/

Да би развијала интегрисан приступ учењу у складу са Основама програма "Године узлета" неопходно је да разумемо како деца уче. А, деца уче кроз игру и истраживање, ослањајући се на своја искуства, оно што практично испробавају. Организација васпитно – образовног рада захтевала је промене у радном простору, веће учешће локалне заједнице, сарадња са осталим васпитним групама, сарадњу са родитељима. Сарадња са родитељима одвијала се преко вибер групе, индивидуалном разговору и родитељском састанку. Сваки пројекат смо почињали обавештењем родитеља "Писмо родитељима". У току реализације пројекта размењивали смо искуства са колегиницама, консултовали се са стручним сарадницима.

У току ове радне године релизовали смо следеће радне пројекте :

- Камен по камен (19.09. – 19.12.2022.)
- Пећина (03.07. – 10.03.2023.)
- Шума (24.03. – 16.06. 2023.)

Са пројектом "Камен по камен" - кренули смо тако што су деца са летовања доносила каменчиће, правили разне облике, лепили каменчиће на картон и игра је трајала. Обављали смо разна истраживања о врстама камена, као и његовој примени. Цртали скице „ каменог моста,, правили мост у дворишту вртића од камена, посетили дворац направљен од камена (Мачкат) посетили смо Стопића пећину и Етно село Сирогојно у сарадњи са предшколском групом започели смо изградњу пешчаника у дворишту вртића. Наша истраживања о камену презентовали смо другарима старије васпитне групе. Пројекат „ Камен по камен,, омогућио нам је да стекнемо нова знања и искуства, да промишљамо, сарађујемо, истражујемо и што је најважније, играмо се. „ Пројекат Пећина,, кренуо је од истраживања деце да у дворишту вртића сакупљају каменчиће,гранчице, лишће и разговарају да то понесу у собу и праве пећину за медведа.Крећемо у истраживање где се налази највећа пећина, о пећинском накиту, ко је спеолог, које животиње живе у пећини...Проширујемо сазнања о тим животињама. У наша сазнања укључују се и родитељи.Имали смо велику помоћ једног родитеља који је организовао презентацију о дивљим животињама.

У оквиру овог пројекта са децом смо припремили представу " Јесењи разговор у шуми" представу су погледали родитељи, као и другари из других васпитних група. Пројекат је подстакао развој еколошког мишљења према природи тј. шумској заједници и повезаности животиња, биљака и човека. Деца су упознала најчешће шумске животиње, учећи на природан начин кроз игру и дружење, деца су обогатила знања о разноврсности и разноликости шумских животиња.

Кроз овај пројекат деца су добила поруку да за добру игру, забаву и учење, нису потребне скупе играчке, већ да много тога можемо направити од различитих материјала.Имали смо могућност посматрања неисцрпне енергије, дечје креативности.Сам пројекат био је креативан увод за почетак новог пројекта " Шума".
Ишли смо у обилазак шуме, будући да су деца била веома заинтересована наставили смо да

истражујемо (промене у шуми, шумске плодове,биљке...). 22. априла обележили смо Дан планете земље.

Родитељи су се укључили у пројекат, велику помоћ имали смо од родитеља који је инжењер шумарства и са њим смо кренули у додатно истраживање на тему "Упознајмо дрво да би смо га волели"

Садимо семе јавора и пратимо његов раст (план нам је да саднице засадимо у шуми).

У сарадњи са ликовним педагогом правимо пано „Плућа планете земље,, . Направили смо од рециклажног материјала "шуму" . Током боравка у шуми прикупљали смо разноврсно биље од кога смо правили хербаријум, посетили смо библиотеку и потражили додатна сазнања у вези шума.

Дечје дивљење и чуђење о занимљивостима шуме биле су нам постицај за даљи рад на ову тему .Родитељи су били задовољни и одушевљени овом темом као и самим активностима . Препознали су важност боравка у природи са децом и игре на отвореном.

Такође су добили читав низ идеја за квалитетно провођење слободног времена са својом децом у игри, истраживању и учењу са природним материјалима.

Сарадња са родитељима у оквиру пројекта била је задовољавајућа.Добру сарадњу имали смо са запосленима у библиотеци. У току радне недеље имали смо једном недељно ликовно стваралаштво.

Старија васпитна група Чајетина
Васпитачи:
Љиљана Савић и
Милена Дедић

8.3.В.6/

У току ове радне године васпитно-образовни рад одвијао се по новим Основама програма под називом „Године узлета“.

Пројекат „**Волимо животиње**“ је настао почетком нове радне године. По добијању интернета, претражујући канале, деца су на једном од канала приметили животиње и узвикнула: „Волимо животиње, хоћемо њих да гледамо“. Од тада су свакодневно захтевали да пре спавања гледају емисије о животињама. Отуда и овај назив пројекта.

У оквиру овог пројекта, акценат смо ставили на врсте, станишта, исхрану и користи од животиња.

- Наредних дана, деца почињу да истражују са играчкама животиња (праве станишта за животиње);
- Деца свакодневно доносе играчке животиње – ширимо нашу постојећу колекцију животиња;
- Посетили смо вазар у нашем месту и дошли на идеју да формирамо акваријум од купљених рибица
- У соби смо свакодневно хранили наше рибице, посматрали како пливају...;
- У оквиру Дечје недеље, деца су у костимима животиња прошетала кроз наше место;

- Деца су и наредних дана, играјући се у простору животиња одвајала животиње по врстама, боји, величини и начину исхране. Усвајали смо појам скупа, пара, броја, релација „испод-изнад“, „унутар-ван“, „велико-мало“;
- Читали смо приче: „Зунзарина палата“, „Крокодокодил“, „Страшна прича“, „Две козе“, „Лав и миш“. Рецитовали смо: „Јеж“, драмска рецитација „Пошао зека у шумицу“, „Домаће животиње“. Певали смо и обрадили музичке игре „Зоо врт“ и „Јесења соната“;
- Истраживали су и тражили у сликовницама и фотографијама разне животиње, упоређивали и дискутовали;
- Посетили смо млађу групу и разгледали сликовнице у њиховој соби;
- Посетили смо библиотеку „Љубиша Ћенић“ где су нам љубазни домаћини припремили лутке за причу „Гавран и лисица“, приказали занимљиве слике и сликовнице о животињама, играчку папагаја који прича...;

У току пројекта, родитељи су узели учешће тако што су доносили фотографије животиња које имају у свом домаћинству, фотографије животиња далеких крајева. Дечак Перо је донео свог кућног љубимца папагаја у вртић. Мама Јоване Б., Јелена, донела је у вртић микроскоп где су деца посматрала инсекте тј. крила и ножице лептира и мрава.

Свакодневном шетњом до оближњег парка у нашем месту деца су се играла и сакупљала лишће. Од сакупљеног лишћа смо формирали меду и пунили кесице са лишћем.

Наставак сарадње са родитељима се одвијао у оквиру посете тематском парку „Бели Јелен“ у организацији родитеља Луке Ш.

Деца су одушевљено хранила козице из аутомата, слушали су пажљиво љубазног домаћина о расту и развоју белог јелена и његовим роговима. Видели су пса овчара, коке, зеке, коњића итд...

На инсистирање деце да идемо на снег, дошли смо на идеју да прославимо завршетак актуелног пројекта о животињама у оближњем парку. Шетали смо као пингвини, санкали се у низу као гусеница, клизали се као рибице и уживали у дечјим играма.

На крају пројекта смо увидели да су деца на веома занимљив начин проширила знања о животињама. Најчешће кроз игре и играчке животиња.

Реализација дечјих жеља које нисмо били у могућности физички да испунимо у овом пројекту (посета неком сеоском домаћинству).

Други пројекат „**Вода**“ подстакнут је након семинара који је одржан у нашем вртићу. Колегиница је унела у собу провидну, пластичну посуду у којој је била вода, каменчићи, песак, пластичне и гумене играчке. Деци је то привукло пажњу. Прво су споља загледали и коментарисали, а потом су увлачили руке у воду додирујући предмете који се у њој налазе. Обзиром да је наредних дана ова посуду привлачила велику пажњу деце, одлучили смо да наш следећи пројекат буде „**Вода**“.

- Наредних дана смо сипали воду у већу посуду, дували сламчицама у воду, правили мехуриће;
- Кренули смо у истраживање и изашли на снег, отапали снег у руци, унели у собу и пунили чиније са снегом (упоређивали пуна-пола чинија снега, посматрали отапање снега);
- Сликање бојама (мешање боја, основне-изведене);
- Изводимо експеримент са водом (посматрамо како вода кључа и како настаје водена пара);
- Разговарамо о врстама воде (водена пара, вода, лед);
- Уносимо у собу слике природе где су приказане текуће и стајаће воде (поток, речица, река, језеро, море, океан);

- Подстакнути сликама и сазнањима о врстама воде, деца су од понуђених материјала: плавих коцки, текстила у плавој боји, тракица, каменчића..) правила поточиће, реке, водопаде итд...;
- Док смо били у посети млађој групи колегиница нам је приказала причу у сликама „Чиста-загађена вода“;
- Цртали смо на тему „Вода око нас“, сликали на тему „Вода“, изводили смо игру показивањем тела и рукама „Текуће и стајаће воде“;
- Причали смо приче: „Водени чаробњак Оки“, „Бајка о лабуду“;
- Рецитација: „Вода“ (представљена сликама);

Повратне информације од родитеља смо добијали путем фотографија: Јово у риболову, Петра на Рибничком језеру, Наташа у Врњачкој Бањи (купала се у термалној води), Нина на потоку прала вуну, Јаков путовање по Европи (слике језера).

У оквиру сарадње са локалном средином организовали смо излет у Крагујевац (посета акваријуму у Крагујевцу, посета мини Зоо врту у оквиру кога смо видели барске птице).

У Врњачкој Бањи смо уживали поред фонтане и водопада. Деца су била одушевљена излетом.

Приликом посете библиотеци „Љубиша Ђенић“ библиотекарци су нам показали слике морског дна, глобус...

Сарадњу са локалном средином смо заокружили вожњом гондолом до Рибничког језера.

Пројекат смо завршили подстакнути идејом Јова Д. да посетимо извор у Шиповику. Ту смо провели у игри, причи, послушкивању шуме, воде, певали песмице итд...

Кроз цео пројекат деца су учила једна од других, сарађивали и помагали једни другима.

Старија васпитна група Чајетина

Васпитачи:

Мирјана Станковић

Стана Божовић

8.3.В.в/

У току радне године реализована су два пројекта: „Печурке“ и „Фолклор- традиција“. Оба пројекта настала су на иницијативу деце. За сваки пројекат су извршене промене у простору и унети материјали који су били провокација за идеје и истраживања деце.

Позвали смо родитеље да се укључе у пројекте, на начин да у томе виде смисао а не да решавају задатке дате од стране васпитача.

Реализоване су ситуације у којима су деца стваралачки прерађивала своја искуства и на различите начине истраживала своје идеје, доживљаје, мишљења и сазнања.

Реализоване су ситуације и активности деце кроз које се види да они проширују истраживања проблематике којом се баве у пројекту. Свакодневно се тежило заједничком учешћу деце и сарадњи међу децом. У реализованим активностима се види да су оне „делатне“ за децу(уче кроз властиту активност).

Васпитачи су се укључивали у активности, не као неко ко подучава већ кроз заједничко учешће васпитача са децом.

У раду смо се трудиле да су активности смислено повезане (да не буду појединачне, издвојене и неповезане).

Уважавале смо идеје, предлоге и иницијативе деце и породице у развијању пројеката.

Укључивали смо и локалну заједницу са циљем да допринесу развијању пројеката.

Уважавале смо посебност и различитост сваког детета (културна социјална...).

Задовољне смо реализацијом оба пројекта. Тешкоће на које смо наилазиле везане су највише за мали простор у којем деца бораве.

Старија васпитна група Златибор

Васпитачи:

Светлана Тодосијевић и

Видосава Петрић

8.3.Г/ Мешовите групе у Кривој Реци , Сирогојну, Мачкату, Шљивовици, Рожанству и Љубишу

8.3.Г.а/

У групи у Кривој Реци до краја године боравило је 19-оро деце мешовитог узраста (од 2-5 година).Пројекти су реализовани заједно са припремном предшколском групом.У току године имали смо три пројекта где је био уложен заједнички рад деце, родитеља и васпитног особља.Почетак године обележио је пројекат „Море“ јер је девојчица по доласку са мора у вртић донела шкољке и каменчиће.Следећег дана друга девојчица је донела енциклопедију „Маме и младунци из мора“.То је све изазвало радозналост код деце и то је био повод за заједничко истраживање на тему „Море“.Родитељи су учествовали тако што су у вртић доносили фотографије деце са летовања.

Други пројекат под називом „Баш је вода чаробна“ је проистекао из свакодневног посматрања деце и њихове слободне игре где смо закључили да се најдуже задржавају у кухињи око спремања ручка и топлих напитака а приликом јутарњег умивања и прања руку деца покушавају да хватају воду.Родитељи су доносили разне текстове и слике које су заједно са децом стварали.Имали смо и сарадњу наставницом ликовне културе као и са куваром из вртића који нам је демонстрирао спремање ручка и ужине користећи воду.Деци је такође било занимљиво презентовање занимања једног родитеља који је водоинсталатер.

Пројекат „Чувам своје здравље“ је сам по себи био интересантан.Слушали смо коментаре деце у трпезарији који су били упућени другарима који одбијају да узимају храну.Родитељи су донели разне флајере и часописе за прављење пирамиде здраве хране а са наставницом ликовне културе правили су воће и поврће од пластелина.Од воћа су цедили сокове,правили воћне салате и декорације.Од родитеља смо добили предлог да посетимо млекару „Наша Златка“ где су деца уживала у дегустацији млечних производа.Мајка девојчице Ј.З. презентовала је занимање медицинске сестре где су деца са радошћу пробала неке активности које им је она показивала.

Током реализације пројеката на првом месту је било дечије интересовање, били су маштовити, задовољни и укључивали су се у доошење одлука. Радо су се играли са различити материјалима и тако дошли до нових сазнања.

Медицинска сестра васпитач:
Гордана Ковачевић

8.3.Г.6/

У Сирогојну до краја радне године боравило је 24- оро деце мешовите групе (од 15 месеци до 5 година). У току радне 2022/2023 године одржана су 3 родитељска састанка ради опште информисаности родитеља о рада вртића, о васпитно – образовном раду, о значај боравка деце у природи, као и избору члана Савета родитеља. На родитељском састанку за представника члана Савета родитеља, изабрана је Оливера Бојовић.

Сви пројекти су започети на основу интересовања деце, где смо ослушкивали њихове идеја током спонтане игре. У току године реализовали смо три пројекта и један који је и даље у току.

Реализовани пројекти:

- „Шта се то чује?“
- „Шта воле бебе?“
- „Како се ово игра?“
- „Хоћу ја да читам причу“

Први пројекат „**Шта се то чује?**“ трајао је од 15.09.2022. до 28.10.2022. године. Провокација за овај пројекат проистекла је из свакодневних игара у природи. Дечју пажњу привукао је звук који се чуо у близини. Деца су радознано питала: „Шта се то чује?“ Заинтересованост за мелодије и звукове трајала је данима, на основу чега смо започели пројекат.

Кроз овај пројекат ослушкивали смо различите звукове оглашавања животиња, помоћу пластичних јаја играли игру звука, откривали како звуче одређени музички инструменти. У сарадњи са родитељима деца су израђивала музичке инструменте (пројекат иде кући). Заједно смо уредили музички простор који смо обогатили сликама музичких инструмената као и књигама о музици. Експериментисали смо куцањем по чашама, правили наш водени ксилофон. Другарица Јована из другог вртића, била нам је у гостима и упознала нас са својом виолином на којој нам је свирала успаванке. У оквиру Дечје недеље деца су гледала представу „Био једном, један Моцарт“. То је била провокација да сазнамо нешто више о Моцарту, слушали смо његове композиције, а уз неке смо и заплесали. Усвојили смо бројалице „Шта се то чује“, „Добро јутро, добар дан“, тактирали смо тапшањем, ударањем у бубањ, скоковима кенгура. Кораком смо представљали гласно и тихо певање. Деца исказују иницијативу у организовању музичких игара. Сама свирају, осмишљавају кореографију за песме, припремају наступе. Правили смо звучну тактилну таблу у којој су уживала деца јасленог узраста. Са Анастасијом, ликовним сарадником смо оживљавали звукове тако што смо сваком звуку доделили одређену боју. У нашим свакодневним шетњама, налазили смо траву и пробали да произведемо звук, тако што смо је чврсто затегнули између палчева и пухали кроз отвор. Остварили смо сарадњу са локалном заједницом где нам је у гостима био наставник музичког из ОШ „Саво Јовановић“, који нам је представио своје

занимање. Научио нас песму „Звук – тон“, показао нам музичке инструменте које до сад нисмо имали прилику да видимо. Такође остварили смо сарадњу и са татом дечака из наше групе који нам је био у гостима и представио нам своје занимање, певач. Заједно са њим смо певали „Ивин воз“, „У свету постоји једно царство“, „Има једно пиле“. Тата нам је засвирао фрулицу где смо уживали у дивним мелодијама. Пројекат је прослављен и затворен приредбом за децу из ОШ „Саво Јовановић“.

Други пројекат „**Шта воле бебе?**“ трајао је од 7.11.2022. до 13.1.2023. године. Посматрајући и послушкујући децу, њихова интересовања и потребе, приметила сам да деца старијег узраста организују игру „Мама и беба“. Интересовање за бебе је трајало данима и често су се питали шта то беба воле. То нам је дало почетни имплус да пројекат назовемо „Шта воле беба“. Користили смо ЗЖН табелу да откријемо шта знамо, а шта желимо да сазнамо о бебама. Деца су доносила своје бебе од куће и самоиницијативно започињала игре. Причали смо и о бебиним емоцијама. Изражавали смо емоције на невербалан начин, кроз гест, мимику, глас. Како би богатила дечји речник, деца сам читала сликовнице из збирке сликовница о емоцијама. Кроз једноставне приче и животињске ликовне деца су се успела присетити неких ситуација из властитог искуства и емоција које су се тада јавиле те то поделили са другом децом. Простор визуелне уметности обогатили смо нашим радовима. Ликовно смо представили наше страхове, правили колица за бебе, цртали маме труднице, цртали и правили од пластелина беба. Девојчица из групе је донела сет за доктора, где су деца беба водила на преглед. То нам је дало идеју да уредимо и простор за симболичку игру где смо заједно направили ординацију за доктора, упознали се са занимањима педијатар и гинеколог. Интересовање за симболичку игру трајало је данима где су правила чекаоницу, труднице и беба су ишле на преглед, имали смо и порођаје. Сарадњу смо остварили са мамом девојчице из наше групе, која нам је представила своје занимање. Тако смо сазнали шта све ради патроножна сестра. Кроз кратак видео филм смо сазнали како се беба развија у мамином стомаку, шта је то ултразвук. Певали смо уз песме „Браћу не донеосе роде“, „Кад смо били беба“, „Воле се мама и тата“. Деца су заједно са родитељима тражила бајке где се помиње рођење детета, а затим нам причала те бајке у вртићу (пројекат иде кући). Заједно са родитељима организовали смо радионицу где смо правили играчке за наше беба. Деца су од куће доносила слике када су били беба, данима су их гледали и одлучили смо да пројекат затворимо тако што ћемо направити албум „Ја сам беба“.

Трећи пројекат „**Како се ово игра?**“ трајао је од 13.2.2023. до 31.5.2023. Идеју за пројекат добила сам посматрајући децу како играју уз песме и осмишљавају разне покрете. Нека деца су се питала „Како се ово игра?“. Деца која иду на фолклор су тражила да им пуштам коло да играју, а остала деца су се спонтано хватала у коло. Играли смо и певали уз песме: „Ерско коло“, „Седи Ћира на врх` сламе“, „Алај водем гараву“, „Ја посејох лан“, „Ја посејох лубенице“, „Хајд поведи весело“, „Леле, дуње ранке“, „Коленике“, „Поскакуша“, „Ал су лепе старчевачке секе“, „Рукавице“, „Дивна, Дивна“, „У ливади“, „Заврзлама“, „Терзије“... Деца су се упознала са инструментима који се користе у народној традицији и да је наша национална игра коло. Упознали смо се са деловима народе ношње. У сарадњи са локалном заједницом, од КУД – а „Први партизан“ смо добили народну ношњу коју смо радо облачили и играли уз разне песме. Деца су кући са родитељима правила народну ношњу (пројекат иде кући). Даље истраживање плеса наставили смо ка балету. Самоиницијативно девојчице се организују и играју балет, а свремена на време

укључи се и који дечак. Највише су играли уз композицију „Лабудово језеро“. Пројекат смо затворили приредбом за наше маме, тате, баке, деке...

Четврти пројекат „*Хоћу ја да читам причу*“ почели смо 5.6.2023. године и даље је у току. Читајући деци приче у току дана и током спавања, деца су пожелела да и они читају својим другарима. Често су говорили „Хоћу ја да читам причу!“. Деца су почела да доносе своје књиге од куће које смо свакодневно читали и препричавали, али и да носе књиге из вртића кући. Од родитеља смо добили повратну информацију у виду фотографија на којима деца читају приче (пројекат иде кући). Цртеже које су деца нацртала смо спојели у једну причу која је сваки пут другачије била испричана. Дрвене фигурице разних ликова смо искористили да испричамо причу.

Родитеље су све време били у току чиме се баве деца. О сваком пројекту обавештавали смо их путем паноа, где смо их позивали да износе своје предлоге, да учествују са нама у истраживању и откривању. На процесном пану су се налазили дечији цртежи, коментари деце, слике...

Сарадња са локалном заједницом и друге активности

- Од 3.10. до 7.10.2022. године обележена је Дечја недеља са следећим активностима:

1. 3.10.2022. г. Представа „Био једном, један Моцарт“
2. 4.10.2022. г. Маскенбал
3. 5.10.2022. г. Спортски дан
4. 6.10.2022. г. Шетња, пешачење
5. 7.10.2022. г. Излет

Излет у Београд за децу старије и припремне предшколске групе, организован је 7.10.2022. године. Програм обиласка обухватио је Зоолошки врт – Врт добре наде.

- Деца другог и четвртог разреда ОШ „Саво Јовановић“ били су нам у гостима где су извели представу „Шума живот значи“, која је одржана 7.11.2022. године.
- Приредба за празник дан жена одржана је 8.3.2023. године. Деца су учествовала у организацији прославе 8. марта, изради поклона за маме и изради декорације којом смо украсили нашу собу.
- Представа „Пустинска љубав“ за децу у извођењу Дечјег позоришта „Смајли“ из Ужица, одржана је 27.3.2023. године. у Сирогојну.
- Радионица бојења и шарања васкршњих јаја за децу мешовите групе одржана је 13.4.2023. године. у Музеју на отвореном у Сирогојну. У духу празника деца су прво на папиру цртала своје васкршње јаје и покушала да слично тако украсе и право јаје.
- Излет у Врњачку бању за децу старије и припремне предшколске групе, организован је 27.4.2023. године. Програм обиласка обухватио је посету Акваријума у Крагујевцу, обилазак Врњачке бање, посета Зоолошког врта у Врњцима.
- Дружење са децом из ОШ „Саво Јовановић“ организовано је 12.5.2023. године. Том приликом на поклон смо добили дидактичко средство „Вежи пертлу“ коју су за децу вртића направила деца из школе.

- Завршна приредба предшколаца одржана је 31.05.2023. године. У вртићу „Пахуљица“, где су заједно са предшколцима учествовала и деца мешовите групе. Кроз песму и игру, доделу диплома, испратили смо још једну генерацију малих људи.
-

Васпитач:
Ирена Јовановић

8.3.Г.в/

У Мачкату је мешовита јаслена и старија мешовита група(од 13 месеци до 5 година) бројала 35-оро деце која су користила заједнички простор. Пратећи дечија интересовања у току ове радне године реализовали смо пројекте:

- Која је ово књига?
- Остави свој траг
- Кућа

Током реализације пројеката деца су се осећала уважено, прихваћено и испуњено. Важно нам је било да тема буде занимљива и инспиративна и деци и васпитачима. Настојали смо да подстакнемо истраживачки однос према учењу, да сама долазе до одговора, односно да проширују знања кроз непосредно искуство. Деца су развијала самопоштовање, поверење у своје способности, поверење у себе и друге.

Промене у физичкој средини и уређење просторних целина цу пратиле сваки пројекат. Простор је стално реконструисан, осмишљаван, обогаћиван и допуњаван уношењем различитих материјала и средстава са намером да прошири игру и истраживање деце. Настојали смо да се деца увек могу врћати започетим активностима и конструкцијама током рада на пројектима.

Родитељи су путем вибер групе и паноа информисани о самом пројекту и циљевима истраживања. Сарадња се огледала кроз размену идеја и предлога за реализацију пројеката, прикупљању средстава и материјала за релевантну тему. Дата им је могућност непосредног укључивања у активности и рад групе. Сарадња са породицом се градила на темељу партнерског односа где се неговало поверење и комуникација уз ибострану размену информација и сазнања.

Сарадња са ликалном заједницом је била задовољавајућа. Посетили смо она места која су пратила наша истраживања везана за пројекат.

Обележили смо Дечију недељу(шетња у природи, спортски дан, маскенбал, излет у зоолошком врту у Београду...). Деца старије групе су ишла и на излет у Крагујевац-посета Акваријуму у Врњцима зоолошки врт и Врњачку бању.

Гледали смо представу „Пустињска љубав“ у извођењу позориштанца „Смајли“ из Ужица и „Мали Моцарт“ у извођењу позоришта из Београда.

Медицинска сестра – васпитач Слађана Ристановић
Васпитач Радојка Симић

8.3.Г.г/

У Шљивовици је мешовита група (од две до пет година) бројала 29 – оро деце. Пројекти су реализовани заједно са припремном предшколском групом.

У току школске 2022/23. год. смо успешно реализовали три пројекта: Да ти причам моју причу ; Славимо славља ; Шта све могу руке ?

Пројекти су ишли у континуитету и на неки начин су проистицали један из другог. Кроз пројекат „Да ти причам моју причу,, подстакли смо развој говора,комуникације, развијали љубав према књижевном стваралаштву ,богатили речник, развијали креативност у свим сегментима. Деца су имала прилику да стварају своју причу и да се упознају са другим причама и бајкама. Имали смо сарадњу са родитељима и школом (библиотека).

Наредни пројекат је проистекао из претходног.Из стварања прича су дошли до прича о слављу,славама и сл. па смо на иницијативу деце кренули у реализацију пројекта „Славимо славља,,. Родитељи су доста помогли у реализацији пројекта,што кроз фотографисање,што кроз друге начине прича, посета). Кроз овај пројекат су деца рекла шта се све слави, па смо заједно пратили славља,славе и разна обележавања (црквени и државни празници, рођендани и сл). Упознали смо наше обичаје, културу, традицију, понашање у гостима, даривање. Поред родитеља су у пројекту учествовали и свештеник из нашег места и вероучитељ. Они су појаснили деци, на прилагодљив начин зашто и како се славе неки празници. Деца су стварала у току перојекта.

Пројекат „Шта све могу руке,,? - настао је на коментар једне девојчице „лутка је боса,,. Кроз причу са децом смо почели реализацију пројекта. Деца су причала и показивала шта све руке могу да раде (да стварају, грле, мазе...), хигијена, занимања, упознали су значај сложних руку – кроз заједничку игру и стварање. Један родитељ је донео кућицу (склопио са својим девојчицама). Уз помоћ родитеља и локалне самоуправе је реализовано фарбање јаја (међу станица Голд гондола) и излет на излетиште Бели Јелен. Имали смо добру сарадњу са родитељима , (према могућностима). У току пројеката деца су усвојила доста знања и умења, највише су се радовали заједничком прављењу ,игрању са играчкама, папиром, картоном и сличним материјалима.

Васпитач : Грозда Рајовић,
мед.с.васпитач: Далиборка Костадиновић

8.3.Г.д/

У Рожанству је у мешовитој групи боравило 15 – оро деце.

У нашој предшколској установи Нове основе програма предшколског васпитања и образовања почеле су да се примењују 2020. године. Имплементацијом Нових основа унапређен је васпитно-образовни рад и успешно су реализовани сви циљеви и задаци у овој радној години.

У току ове радне године одржана су два родитељска састанка. Први је одржан 1.9.2022. г., како би се родитељи упознали са садржајима и активностима предвиђеним за текућу годину, као и са потребом њиховог ангажовања и укључивања у васпитно-образовни процес. За члана Савета родитеља одабран је Станимир Ерић. Други родитељски састанак је одржан 13.12.2021. г. у просторијама вртића. Родитељи су одабрали новогодишње пакетиће за децу. Оба састанка су одржана по предвиђеном плану. Родитељи су упознати са дневним редом и о истом су дискутовали.

27.3.2023. г. у нашем вртићу изведена је представа „Пустињска љубав“, у изведби драмског студија „Бистричак“. Деца су са уживањем и великим задовољством гледала је, глумци су им се веома допали, оставили су велики утисак на њих.

Деца су изразила жељу да за Васкрс фарбају јаја заједно са родитељима, бакама, декама, па смо организовали радионицу поводом тога. Деца су била веома креативна и маштовита, као и остали учесници.

Излет је био предвиђен за децу старије васпитне групе и децу предшколског узраста. Реализован је у четвртак, 27.4.2023. г., посетили смо Врњачку Бању. Обишли смо Акваријум у Крагујевцу, ЗОО врт у Врњцима, парк Врњачке Бање.

Такође, у сарадњи са родитељима организовали смо излет на Златибор. Посетили смо Дино парк и возили смо се Голд гондолом. Деца су уживала у сваком тренутку.

Завршна приредба предшколцима одржана је у уторак, 30.5.2023. г. где смо заједно са родитељима испратили будуће ђаке прваке. У приредби су учествовала деца свих узраста.

Вођени дечјим идејама и интересовањима стварали смо ситуације за учење у оквиру пројекта, где су деца истраживала предмет сазнања или решавала неки проблем у оквиру пројекта. Током пројекта деца су исказивала своја мишљења, емоције, давали идеје и предлоге, свој суд и доживљај, уважавали су мишљења других и развијали осећај заједништва.

У радној 2022/2023. години, реализовани су следећи пројекти:

- ✓ „Дрво“,
- ✓ „Лепо понашање“ и
- ✓ „Ми у свемиру“.

Пројекат „Дрво“ настао је приликом свакодневних шетњи кроз оближњу шуму. Приметили смо да деца све више желе да проводе време у природи. Одлазимо у шетње, деца се играју и уживају напољу. Сакупљамо лишће и плодове. Играње замишљених игара, користећи било шта из шуме, као ресурс и играјући се слободно, постаје наша свакодневица. Ово помаже деци да истражују и слушају своје мисли, без тога да их неко води у креирању игре. Пешачили смо и разговарали током шетњи, самостално истраживали и посматрали.

Уређујемо простор собе. Од картона смо направили наше прво дрво. Процесни пано се допуњавао фотографијама, дечјим радовима, коментарима... Деца су на различите начине илустровала дрвеће. Истражујемо и долазимо до нових сазнања и занимљивости о дрвећу.

Литерарни простор смо обогатили књигама, сликовницама, слагалицама о дрвећу. Проналазимо многе песме о дрвећу, читамо и усвајамо текст.

Простор за визуелно изражавање се богатио дечјим радовима. Деца су цртала, сликала, обликовала дрвеће.

У просторној целини за звук и покрет смо се опуштали и добијали нове идеје које ћемо применити. Играли смо покретне игре везане за тему пројекта.

Пројекат „Дрво“ је трајао од 15.09. до 04.12.2022. године. Завршетак нашег пројекта деца су обележила прављењем Дрвета пријатељства. Као дрво искористили смо модел дрвета, док су као лишће деца цртала отиске својих шака које су бојили, сецкали, а онда и окачили на дрво. Тиме је овај пројекат затворен.

Приметили смо интересовање деце за лепо и ружно понашање. То интересовање смо пратили наредних дана током њиховог међусобног понашања и тако смо започели нови пројекат под називом „Лепо понашање“. Циљ пројекта је био да деца науче да је најбитније да својим понашањем не вређамо људе око себе, не говоримо ружне речи и да се не тучемо. Деца су пожелела да осмислимо правила лепог понашања, која ћемо поштовати у вртићу. Та идеја нам се допала, јер из претходног искуства знамо да деца поштују правила која заједно осмислимо, а не која су им наметнута.

Питали смо децу на који начин желе да представимо та правила. Неке од идеја деце су биле да нацртамо на хамеру сви заједно, појединачно свако за себе, да буду у виду исказа...Решили смо да то све представимо.

Литерарни простор богатимо књигама које су деца доносила. Свакодневно прелиставамо књиге и сликовнице и проналазимо у њима нове ситуације за које проналазимо решења.

Из разних сликовница и бојанки деца су изрезала слике на којима је представљено лепо понашање. Након тога смо направили кућицу која представља наш вртић и ту смо залепили сличице. Деца су свакодневно прилазила и подсећала другу децу на та правила. Успешно су их примењивала.

Девојчица Вања (5) је дошла на идеју да поклони својој најбољој другарици Ђурђи поклон. Затим су и остала деца изразила жељу да то ураде. Неки су цртали честитке, неки су сами правили неке поклоне, а неки су поклоне купили. Радост, срећа и одушевљење деце приликом размене поклоне била је веома видна.

Пројекат затварамо квизом о лепом понашању. Деца су подељена у групе. Свака група је смислила себи назив. Деца су развијала тимски и такмичарски дух. Одговарањем на питања показала су шта су то све научила о лепом понашању.

Трећи пројекат „Ми у свемиру“ започет је 15.3.2023. и трајао је до 20.6.2023.године. Деца су показала велико интересовање за ракете које лете у свемир, девојчице су откривале свет планета и метеора. Тражили смо одговоре у разним енциклопедијама, сликовницама и часописима.

У простору за визуелно изражавање смо усавршавали технике бојења, развијање визуелних и моторичких способности, уредности и прецизности. Деца су визуелно истраживала и представљала - цртала, сликала, обликовала, отискивала... Овладала су вештинама коришћења различитих алата, материјала. У томе нам је помогао и стручни сарадник за ликовно, деца су користила штафелај, четкице, палете са бојама. Правили смо звезде, ракете, планете...

Литерарни простор се употпуњавао књигама које смо деца и ми доносили. Ту смо пронашли бројне занимљивости.

Истовремено смо направили наш кутак за свемир и обогатили га разним материјалима, макетама како би деца могла самостално да откривају што више о свемиру.

Циљ овог пројекта био је задовољити дечје интересовање за свемир, поготово за планете и ракете, и путем разних материјала омогућити им да стекну одређена знања о њима у складу са узрастом.

Пројекат је затворен са Дорианом, астронаутом добрих жеља и лепог понашања.

У оквиру пројекта, активности у вртићу деца су бирала самостално и оне су биле у фокусу њиховог интересовања, одговарале су њиховом стилу учења и претходном искуству.

У току реализације пројекта размењивали смо искуства са колегама из других група и вртића, њихове идеје и савети су нам помогли.

У односу на пројекте са почетка примећује се да смо напредовали. Трудили смо се да за сваки пројекат извршимо промене у простору, да све активности буду сазнајног карактера, да провокација буде што оригиналнија, да што више укључимо локалну заједницу, као и да што више укључимо родитеље у активности, да уважимо њихове идеје и предлоге.

Велику помоћ и подршку у превазилажењу тешкоћа највише су нам пружили стручни сарадници, а затим и колеге.

Стручно усавршавање и унапређивање васпитно-образовне праксе - учешће на семинарима у току радне 2022/2023. године:

Јелена Живковић:

1. Партнерство са породицом као подршка дечјој добробити (децембар, 2022. г.)
2. Помози ми да урадим сам. Унапређивање квалитета дечјег учења и развоја путем ручно израђених играчака и дидактичких материјала (децембар, 2022. г.)
3. Прича у игри, игра у причи; драмско-приповедачке провокације у пројектном планирању (фебруар, 2023. г.)
4. Обука за запослене у предшколским установама - Стварање сигурне и подстицајне средине за развој и учење у вртићу (фебруар, 2023. г.)
5. Сарадња полиције и установа образовања и васпитања у превенцији ризичног понашања деце и младих (фебруар, 2023. г.)
6. Заштита деце са сметњама у развоју у случајевима занемаривања и дискриминације, злостављања и насиља (фебруар, 2023. г.)
7. Обука за запослене - Безбедно коришћење дигиталне технологије - превенција дигиталног насиља (фебруар, 2023. г.)
8. Подршка породицама са децом предшколског узраста из осетљивих група (фебруар, 2023. г.)
9. Креирање стимулативних прилика за развој и учење деце предшколског узраста (фебруар, 2023. г.)
10. Социјално-емоционално учење деце предшколског узраста (фебруар, 2023. г.)
11. Дигитални алати у функцији професионалног развоја (фебруар, 2023. г.)
12. Подршка добробити и резилијентности деце предшколског узраста (фебруар, 2023. г.)
13. Васпитавање деце предшколског узраста пружањем подршке и успостављањем правила (фебруар, 2023. г.)
14. Подршка социјално-емоционалном учењу у оквиру васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста (фебруар, 2023. г.)
15. Дизајнирај на свој начин - неограничена решења дигиталног алата Канва (март, 2023. г.)

16. Подршка развоју дигиталних компетенција практичара - васпитача у предшколским установама (јун, 2023. г.)

Катарина Јевремовић:

1. Обука за примену основа програма - Године узлета - за практичаре концепција основа програма - Године узлета (март, 2023. г.)
2. Обука за примену основа програма - Године узлета - за практичаре развијање реалног програма (март, 2023. г.)
3. Обука за примену основа програма - Године узлета - за практичаре документовање (март, 2023. г.)
4. Сусрети - Један дан у вртићу - развијање реалног програма (март, 2023. г.)
5. Подршка развоју дигиталних компетенција практичара - васпитача у предшколским установама (јун, 2023. г.)

Васпитачи:
Јелена Живковић и
Катарина Јевремовић

8.3.1. Извештај о реализацији припремног предшколског програма

Припремним предшколским програмом смо у протеклој радној години обухватили 114 - оро деце која су била распоређена у 8 група. Две групе у Чајетини, једна на Златибору и по једна група у сеоским месним заједницама: Кривој Реци, Мачкату, Шљивовици, Сирогојну и Љубишу.

Рад у припремним предшколским групама у месним заједницама одвијао се у адаптираним просторима при основним школама или другим адаптираним просторима месне заједнице. Простори за боравак ове деце су адекватно опремљени дидактичким материјалом, аудио средствима и свим оним што је потребно да би група нормално функционисала.

8.3.1.а

Током протекле радне године васпитно- образовни рад припремне предшколске групе био је заснован на раду по новим Основама програма „Године узлета.“ Полазећи од тога да се концепцијом Основа програма афирмше активно учествовање деце у свом учењу и развоју, као и значај заједничког учешћа деце и одраслих за учење и развој, пројектни приступ учењу се показао као добар и флексибилан начин учења. Пројекти омогућавају деци истраживање у смисленим ситуацијама у којима повезују претходно са новим искуством решавајући проблеме са којима се сусрећу.

У радној 2022/2023. години реализовали смо пројекте:

- „Хајд поведи весело“
- „На слово, на слово“
- „То је једна наука- математика“

Пре почетка сваког пројекта ослушкивали смо питања и интересовања деце, а потом бирали шта ћемо истраживати у пројекту подстичући радозналост деце различитим материјалима и средствима у вртићу, локалној заједници и кроз сарадњу са родитељима. Флексибилан намештај у соби нам омогућава реорганизацију простора према потребама сваког пројекта. Организацијом просторног окружења стварали смо прилике за учење у коме је било омогућено активно учешће и учење деце током боравка у вртићу.

Идеју за пројекат „Хајд поведи весело“ нам је дао дечак Ф.Ј. који игра у фолклору. Разговарајући са њим о фолклору он нам је причао шта је то, како се игра, како се облачи, показивао нам је неке кораке. Деца су га пажљиво слушала, посматрала и изразила жељу да би и они желели да науче да играју као друг. Певали смо и играли уз разне народне игре, упознали смо се са народном ношњом – доносили смо њене делове, показивали деци, разговарали о њеном изгледу и намени, разгледали фотографије на којима су приказане различите народне ношње. Разговор о изради народне ношње нас је одвео корак даље- почели смо да изучавамо старе занате. Упознавали смо се са старим занатима кроз причу, читање, гледање снимака и филмова о њима. Затим смо у нашој малој радионици учили да плетемо, веземо, ткемо, правимо грнчарију, лицидерска срца, шешире.

У организацији родитеља посетили смо етно село Злакуса- „Терзића авлија.“ Овај етно парк представља једну врсту музеја на отвореном и затвореном у ком су деца могла да се упознају са животом некада, кућом, окућницом и старим занатима којима су се људи бавили.

Инспирацију за пројекат „На слово, на слово“ добили смо играјући истоимену игру. Од поласка у предшколско деца показују интересовања за слова па смо одлучили да кроз игру, забаву, машту и креативност упознамо свет слова. Правили смо слова од картона, вунице, пузли, коцкица, чепића од јогурта, теста, картица, писали их у брашну. Свако дете је за себе направило „Књигу слова.“ Деца добијају слово написано на папиру, украшавају га, цртају појмове који почињу на то слово. Добивају рецитацију и неке задатке о том слову које лепе на папир. За украшавање слова користили смо разне технике- дрвене бојице, фломастери, вуница, колаж папир.

Током трајања пројекта дошли смо на идеју да деци покушамо да приближимо анализу и синтезу гласова. На пластичне чепиће смо налепили слова. Затим смо направили катрице по нивоима тежине (једносложне речи- црвене картице, двосложне речи- зелене картице, вишесложне речи- плаве и наранџасте картице). Уз помоћ чепића и картица смо „писали“ и „читали“ речи, па је тако настала и наша играчка. Направили смо играчку „Словарица“ помоћу које су деца, кроз игру и забаву, научила да препознају слова, а велики део њих и да чита и пише. Са играчком смо учествовали на манифестацији „Нај играчка“ у Пожеги, на којој смо освојили друго место.

Причом о науци дечак Б. С. Нам је причао шта је то математика. Његово казивање нам је дало идеју да проучавамо ову науку, па смо пројекат назвали „То је једнанаука- математика.“ Упознали смо се са релацијама у простору, релацијама положаја, релацијама величине. Помоћу скуповног приступа смо се упознали са бројевима прве десетице, а потом и са математичким знаковима: плус, минус, веће од, мање од, једнако. Слушали смо песме о математици, читали приче. Деца су са родитељима код куће правила „веселе бројеве.“ Упознали смо се са геометријским фигурама и телима, отвореним и затвореним линијама, скуповима. Током трајања пројекта радили смо занимљиве задатке на радним листићима које смо потом лепили у свеске. Направили смо и играчку „Бројалица.“ На пластичне чепове од јогурта смо налепили бројеве прве десетице и математичке знакове. Поред тога, имали смо и дрвене штапиће који су нам

помагали у рачунским операцијама. Уз помоћ бројалице смо учили да сабирамо, одузимамо, одредимо шта је веће, мање, једнако.

Током рада на пројектима васпитачи су се трудили да подржавају заједнички рад на истраживању- подржавали смо дечје идеје, давали им нове идеје за истраживање, позивали сву децу да се придруже и проналазе решења. Свакодневно смо комуницирали са децом и родитељима, градили међусобно добре односе, како са њима, тако и са колегама који су нам били подршка у раду.

Деца су била активна, задовољна, маштовита, радознала, истрајна, увек расположена за нова сазнања. Међусобно су лепо сарађивали, дружили се и кроз игру развијала своје потенцијале.

Васпитачи у ППП Чајетина:
Биљана Јелисавчић и
Зорица Милинковић

8.3.1.6

Организација васпитно-образовног рада је у складу са Новим основама. Вођени дечјим идејама и интересовањима стварали смо ситуације за учење у оквиру пројекта, где су деца истраживала предмет сазнања или решавала неки проблем у оквиру пројекта. Током пројекта деца су исказивала своја мишљења, емоције, давали идеје и предлоге, свој суд и доживљај, уважавали су мишљења других и развијали осећај заједништва.

У току реализације пројекта размењивали смо искуства са колегама из других група и њихове идеје и савети су нам помогли, нарочито идеје о промени простора у соби. Трудили смо се да за сваки пројекат извршимо промене у простору и да уносимо материјале који су провокација за идеје.

У радној 2022/2023. години, реализовани су следећи пројекти:

- „Чаробни песак”
- „Колико је сати?”
- „Пут око света”

Пратећи интересовања деце у нашој групи, приметили смо да деца највећи део времена проводе играјући се са кинетичким песком. Дошли смо на идеју да деци понудимо различите врсте песка. Велико интересовање се јавило код деце и започели смо наше истраживање „**Чаробни песак**”. Обавестили смо родитеље о теми пројекта и позвали их у заједничко истраживање. Деца, родитељи и васпитачи, своје идеје и предлоге износили су попуњавајући мапу пројекта.

Кроз пројекат смо се питали шта је добробит за дете. Заједно са децом потражили смо занимљивости о песку на интернету. Оно што је код деце изазвало највеће интересовање су пешчане пирамиде у Фочи. Покушавали су и да растопе песак у води. То нас је подсткло да истражимо које се то супстанце могу да растворе у води.

Деца старије васпитне групе који истражују о камену, позвали су нас да заједно посетимо каменолом Томић. Дошли смо до разних сазнања о песку.

Заједно са децом старије васпитне групе који истражују о камену почели смо да правимо пешчаник у дворишту вртића за сву децу вртића, јер раније нисмо имали. Родитељи су се јављали са предлозима и идејама. Деца су направила и скице како би волели да наш пешчаник изгледа.

Пројекат „Колико је сати”

Током претходног истраживања “Чаробни песак” приметили смо велико интересовање деце за пешчани сат и мерење времена. То нас је подстакло да кренемо у истраживање “Колико је сати?” Осмислили смо простор у соби који су деца назвала “излог сатова”.

Кроз цео пројекат деца су сарађивала међусобно, учили једни од других.

Биле смо сведоци игровног, креативног, стваралачког, когнитивног, социјалног развоја без наметања, кроз игру и активности које су деца сама осмишљавала.

Поруке које смо себи упутили везане су за чешћу и значајнију сарадњу са родитељима, као и веће учешће у локалној заједници.

Кроз цео пројекат била је присутна радост откривања нових сазнања.

Из пажљивог ослушкивања дечјег интересовања започињемо пројекат “Пут око света” у којем ћемо истражити државе, њихове знаменитости, а највише пажње ћемо посветити нашој држави (народ, застава, култура, обичаји, знаменитости...)

Деца су свакодневно долазила са разним питањима која се тичу застава, држава, на која ми нисмо имали све одговоре, па смо на предлог дечака Николе отишли у библиотеку да потражимо одговоре.

Из претходног искуства познато нам је да деца показују велико интересовање за друштвене игре, па смо деци предложили да они сами направе игру меморије и они су то прихватили, игра је трајала данима. Изабрали су да простор испред собе буде намењен друштвеним играма, како би и родитељи могли да уживају са њима у игри.

Деца су своје виђење заставе свакодневно представљала на различите начине – конструкторима, цртањем, сликањем, користила природне материјале... Поред заставе наше земље, истраживали смо и сазнали заставе других земаља.

На ликовним радионицама деца су са сарадником за ликовну културу цртала дивне разгледнице са замишљеног путовања.

У кухињи су правили разне специјалитете, а највише италијанску кухињу, као и кинеску, коју су покушавали да једу са штапићима.

На предлог дечака Давида започели смо игру “Занимљива географија” или “Земљоопис” и на задато слово говорили државе, градове, реке, планине, биљке, животиње...

Учествовали смо на такмичењу рецитатора, на коме је девојчица из наше групе освојила прво место и пласирала се на окружно такмичење рецитатора у Ариље.

Такође, учествовали смо и на такмичењу “Нај играчка” на којем смо заузели треће место са играчком “Кутија свезналица”

Завршна приредба предшколцима одржана је 24.5.2023. где смо заједно са родитељима испратили будуће ђаке прваке.

Васпитачи у ППП Чајетина
Вера Јездовић и
Невена Живковић

8.3.1.v

Припремни предшколски програм похађало је 40 деце, где су 9 деце били на минималном, а 31 на целодневном боравку.

У току радне године реализована су три пројекта:

1. „Од пертли до слова“
2. „Кад порастем бићу“
3. „Вода“

Пројекат „Од пертли до слова“ реализован је у периоду од 20.09. до 15.11.2022. године. На идеју пројекта смо дошли један дан када смо приметили да поједина деце сама везују пертле и помажу другој деци. Тада је се појавило интересовање и жеља код друге деце да науче да вежу пертле. Упознали смо и родитеље са нашим пројектом и тиме шта желимо да постигнемо са њим. Кроз овај пројекат бавили смо се разним активностима (од картона смо резали наше отиске стопала, правили рупице и кроз њих провлачили пертле, бавили смо се различитим математичким појмовима, учили смо песмице, играли се словима...). Кроз овај пројекат желели смо да постигнемо да деца науче самостално да везују пертле, што смо и неким делом остварили. Наилазили смо на проблеме приликом сарадње са родитељима, јер су због својих обавеза врло често они сами везивали пертле деци. Поред свих наших инсистирања поједини родитељи су наставили са том праксом и та деца (а врло их је мало) на крају пројекта нису самостално везивала пертле.

Пројекат „Кад порастем бићу“ реализован је у периоду од 01.12.2022. до 17.03.2023. године. На идеју пројекта смо дошли када смо приметили да деца у свакодневним активностима опонашају одрасле и интересују се за занимања људи. Обавестили смо родитеље о нашем пројекту, где су се поједини родитељи изјаснили да би желели да представе своје занимање (музичар, медицинска сестра, конобар...). Кроз пројекат смо остварили и сарадњу са локалном заједницом (посета дому здравља, посета столару). Након што смо заједно са децом упознали представили различита занимања по њиховој жељи, дечије интересовање је падало за њима непозната занимања, па смо тако и завршили пројекат.

Пројекат „Вода“ реализован је у периоду од 03.04. до 30.05.2023. године. На идеју пројекта смо дошли када је један дан дечак донео грудву у собу и ставио на сто. После кратког времена деца су коментарисала: „Види како се снег претвара у воду“. Кроз овај пројекат желели смо да децу упознамо са различитим врстама воде, за шта све она служи, желели смо да обиђемо реке, језера нашег краја. Са децом смо правили облаке и капљице кише које смо касније ставили у нашу собу. Правили смо језеро од пластелина, које су деца бојила. Посетили смо Рибничко језеро у сарадњи са Голд Гондолом, што је деци било интересантно и деца су изразила жељу да обиђемо још нека језера или реке у нашем крају. Али како је кроз период трајања нашег пројекта време било лоше, нисмо успели да оставримо све што смо желели.

У току радне године остварена је сарадња са:

- родитељима кроз: индивидуалне разговоре, учешће у пројектима, родитељске састанке
- локалном заједницом кроз следеће институције: Еко секција ОШ „Димитрије Туцовић“, Црвени крст, Дом здравља Чајетина (стоматолог и патронажна сестра), „Голд Гондола“ Златибор, Амбуланта Златибор.

Присуствовале смо стручним већима, активима васпитача, семинарима („Помози ми да урадим сам“) и обукама (Развијање реалног програма „Године узлета“, Информатичка писменост – почетни и напредни ниво).

Организовали смо и завршну приредбу за ППП 31.05.2023. године.

Васпитачи у ППП Златибор
Милка Весовић
Милена Павловић
Невена Туцовић
Светлана Плазинић

8.3.1.г

Планирање васпитно-образовног рада у радној 2022/2023 години у ПУ „Радост“ у ИО „Маслачак“ у Кривој Реци, било је пројектно, у складу са Новим основама програма „Године узлета“.

На основу дечјих интересовања реализовани су следећи пројекти:

- „Море“
- „Баш је вода чаробна“
- „Чувам своје здравље“

Након боравка на мору, већина деце је у вртић доносила каменчиће, шкољке и сувенире, што је изазвало радозналост код већине деце и ово је био повод да започнемо заједничко истраживање на тему: „Море“.

Гледајући постављене фотографије као провокације, приметили смо да дечју пажњу највише привлаче необична морска створења. Поштујући жељу деце, заједно са њима започели смо сликање морског дна. Истраживали смо морско дно, трудећи се да им што ближе и сликовитије прикажемо морски свет тражећи информације у разним енциклопедијама и гледањем снимака морских дубина које смо проналазили на интернету. Деца су цртала морске животиње, бојила, резала маказама и лепила на хамер. Истражујући сазнали смо основне карактеристике сваке насликане животиње, при чему је деци најзанимљивије било како се поједине животиње бране од непријатеља. Користећи положаје морских животиња учавали смо релације: у, на, испод, изван,изнад, између.

Формирали смо скупове од морских животиња, каменчића, шкољки, слова, и уводили их у појам броја.

Наредних дана деца су самоиницијативно састављала и растављала скупове, а ми смо их пратили, допуњавали и подстицали на рад.

Заинтересованост код деце је изазвала бајка: „Прстен на морском дну“, коју су деца данима препричавала. Такође им је била интересантна народна прича: „Чаробна рибица“

Родитељи су нам доносили бајке, енциклопедије, сувенире и бојанке морских животиња.

Заједно са сарадником за ликовну културу деца су обликовала морске животиње од пластелина и правили су изложбу.

Од картона, папира, и спајалица правили смо рибице које смо одмах искористили у играма: „Рибарење“ и „Трка рибица“.

Продукте дечјих радова који су настајали у току трајања пројекта, стављали смо на процесни пано који је био видљив и доступан деци, а родитељима смо слали слике на вибер групу.

„Пловили“ смо морем, истраживали подморнице, бродове и заједно са ликовним сарадником правили бродиће од папира у боји.

Организовали смо игре: „Путујемо подморницом“, „Брод пролази испод моста“, „Капетан“ и друге.

У сарадњи са радником школе правили смо моделе морских животиња од песка и каменчића.

Боравећи на оближњој ливади две девојчице су од сенке својих тела направиле слово М, „као море“ узвикујући. Подстицале смо децу и тако су на ливади настајала и нестајала слова од сенки дечјих тела.

Наредних дана смо у радној соби наставили са играма и активностима за препознавање слова:

- „Пронађи, изабери и опиши слово“
- „Отискивање слова“
- „Уочавање места гласа у речима“

Читајући енциклопедије уочавали смо најпознатије врсте бродова, сазнали одакле добијамо нафту и резимирали остала богатства мора.

Пројекат је затворен изложбом дечјих фотографија са летовања, приликом чега нам је сарадња са родитељима била од великог значаја.

Пројекат је прослављен измишљеном причом: „Вожња подморницом“

Пројекат „Море“ трајао је од 16.09.2022. до 15.11.2022.године.

Назив за следећи пројекат „Баш је вода чаробна“ одредила су деца, задржавајући се највише на „води“ у свакодневној игри припремања хране и топлих напитака.

Након што смо испитали искуства деце у вези воде, скицирали смо питања за истраживање и направиле почетни пано.

Формирали смо центре интересовања са понудом садржаја који ће укључити децу у послове истраживања, креирања, уређивања, прављења итд.

Центар за литерарно стваралаштво обогатили смо разним енциклопедијама, књигама, сликовницама, часописима, и радним листовима који су имали садржаје везане за тему коју истражујемо. Поставили смо и моделе слова, загонетке у вези воде, причу у сликама итд.

Најпре смо истраживали воде у нашој околини увиђајући каква вода може бити (изворска-речна, дубока-плитка, прљава-чиста итд.)

Формирали смо истраживачки центар где су се налазиле разне посуде са водом, тегле, чаше, кувало, решо, со, шећер, уље, земља, песак, сок, јаја и друго.

Посматрањем и експериментално уочавали смо: основне особине воде, кружење воде у природи, агрегатна стања воде, растворљивост појединих материјала у води, откривали узрочно последичне везе у зависности од тежине предмета, густине течности и друго.

Неговали смо истраживачке способности код деце експериментисањем различитим материјалима и ликовним елементима: „Визуелно изражавање коцкама леда“. Заједно са ликовним сарадником деца сликају „леденим“ бојама, које на мокрој подлози остављају предивне трагове, формирајући необичне слике. Необичне слике добили смо и од родитеља који су у игри бојама и водом заједно са својом децом створили мала „уметничка дела“.

Родитељи запослени у ЈКП „Водовод“ представили су деци у групи своје занимање „водоинсталатер“ и показали део алата који користе у свом раду.

Добру сарадњу имали смо и са нашим куварем који је деци демонстрирао коришћење воде приликом спремања једног ручка.

На процесном паноу налазили су се продукти дечјих радова, дечји коментари и фотографије које приказују игру и ток пројекта.

У централном делу радне собе организовали смо игре и активности за подстицање физичког развоја „Поплава, плусак, олуја“, „Избегни талас да не поквасиш ноге“, итд.

Циљ ових активности је био усавршавање моторичких активности: ходања, трчања, пењања, провлачења и овладавање просторним односима (у, на, испод, испред).

Пројекат смо затворили и прославили изласком деце на снег и играма на снегу.

По повратку у вртић направили смо изложбу са исказима деце шта смо сазнали о води.

Следећи пројекат а уједно и последњи пројекат којим смо се бавили у овој радној години је „Чувам своје здравље“. Повод за овај пројекат добили смо у трпезарији слушајући коментаре деце упућиване другарима који су свакодневно одбијали да узимају храну. Родитеље смо обавестили о томе како је пројекат започет и позвали их у заједничко истраживање. Своје предлоге и идеје родитељи су уписивали на почетни пано. Донели су разне енциклопедије, сликовнице, рекламне материјале и часописе везане за очување здравља. Истраживали смо коју храну треба да једемо? Коју не треба јести? Откуд нама ти мишићи? Зашто је важно бављење спортом? итд. Унели смо постер „ПУТ ЈЕДНОГ ЗАЛОГАЈА“ који је био веома инспиративан за истраживање. Откривали смо шта се дешава са храном коју поједемо? Ово истраживање пратила је Мирјана Златановић, просветни саветник из Крушевца.

Од рекламног материјала исецали смо апликације и правили „Пирамиду здраве исхране“. Заједно са ликовним сарадником вајали смо воће и поврће од пластелина и правили изложбу.

Мајка једне девојчице на иницијативу детета донела је у вртић соковник и након неколико дана родитељи су се организовали и наш вртић је био „препун“ лепих, сочних воћних плодова. Деца су уживала у цеђењу воћних сокова и прављењу воћне салате. Дегустацији су приступила и деца која иначе не воле и не једу воће.

Певали смо и играли уз песме: „Пери руке“, „Поврћијада“, „Ми смо спортисти“ итд. На процесном паноу налазиле су се сликовито приказане рецитације: „Ако желиш мишице“, „Чистоћа“. Ту су се налазиле и фотографије које су приказивале игру и ток пројекта, коментари деце, измишљена прича „Кромпирко“ и остали продукти дечјих радова који су настајали у процесу истраживања.

Посетили смо млекуру „Наша Златка“ где су се деца упознала са процесом настанка млечних производа.

Мајка девојчице (Ј.З.) запослена у ОБ у Ужицу (медицинска сестра) веома успешно је презентовала деци у групи своје занимање. Такође и бака девојчице (Ђ.З.) запослена у ОБ у Ужицу помагала нам је у прављењу "апотеке" и "докторске ординације".

Пројекат је прослављен и затворен кроз игру, смех и драматизацију. Изведена је позоришна представа „Чаробна крила“, која је представљала завршну приредбу предшколаца и завршетак нашег пројекта.

Пројекат „Чувам своје здравље“ трајао је од 13.03.2023. до 31.05.2023. године.

Током реализације пројекта деца су испољавала радозналост,заинтересованост, креативност и маштовитост. Своје утиске радо су преносили родитељима који су били веома отворени и

спремни за сарадњу. Осмишљавали смо простор који је био инспиративан и провокативан за децу, где су могли слободно да се играју, истражују и сарађују са другима.

Сарадња са локалном заједницом и друге активности

- Од 03.10 до 07.10.2022.године обележена је Дечја недеља са следећим активностима:
 - 03.10.2022.год. Пешачење до оближње шуме
 - 04.10.2022.год. Маскенбал
 - 05.10.2022.год. Квиз
 - 06.10.2022.год. Дечја еколошка права и обавезе
 - 07.10.2022.год. Излет у Београд у ЗОО-врт
- Новогодишња радионица реализована је 26. децембра 2022.године.
- Светосавска приредба обележена је 27.јануара 2023.године. заједно са децом школског узраста.
- 16.марта 2023.године организован је квиз „Пажљивкова смотра“ у Дому културе у Чајетини.
- 28.марта 2023.године у Кривој Реци реализована је представа „Пустињска љубав“ у извођењу позоришта „смајли“ из Ужица.
- 05.априла 2023. године учествовали смо у такмичењу рецитатора у Чајетини.
- 13.априла 2023.године- возња Голд гондолом, фарбање јаја на међустаници „возња тјубингом и обилазак Рибничког језера.
- Излет у Врњачку Бању организован је 25.априла 2023.г. Програм излета обухватао је обилазак Акваријума у Крагујевцу, игре у парку, обилазак ЗОО-врта у Врњцима и шетња у Врњачкој Бањи.
- 29.маја 2023.г.организовано је дружење и активности са будућим учитељем.
- 31.маја 2023 г. одржана је завршна приредба предшколаца у вртићу „Маслачак“ извођењем позоришне представе „Чаробна крила“

Родитељи су добровољно преузели учешће у осмишљавању сценографије и изради костима за представу.

Васпитач у ППП Крива Река:
Зорица Ђокић

8.3.1.г

Васпитно-образовни рад одвијао се према програмској концепцији „Године узлета“. Ове радне године, припремни предшколски програм похађало је петоро деце. Одржана су три родитељска састанка. За представника члана Савета родитеља одабрана је Бојана Бојовић. Пратећи дечја интересовања реализовани су пројекти:

- * „Шта се то чује?“
- * „Шта воле бебе?“
- * „Како се ово игра?“
- * „Хоћу ја да читам причу“.

Повод за пројекат „Шта се то чује?“, били су различити звукови, које су деца ослушкивала у играма у природи. Игре су прекидали питањем: „Шта се то чује?“. Заинтересованост за звукове трајала је данима, а као провокацију у пројекту унели смо флеш са разним звуковима и мелодијама. На почетном пану обавестили смо родитеље о почетку пројекта и позвали их у заједничко истраживање. Неки од садржаја које смо интегрисали у овом пројекту биле су слагалице животиња. Деца су опонашала оглашавање животиње коју су добили након сложене слагалице. Усвојили смо бројалицу истоименог назива као пројекат. Играли смо игру „Погоди по слуху“, открили која све чула постоје поред чула слуха, слушали песме од којих је посебну пажњу код деце изазвала песма „Зујалица“. Родитељи су са децом правили различите инструменте. Помоћу ликовног сарадника, боје су „заплесале“ слушајући звукове из природе. Неколико дана у нашем вртићу боравила је девојчица која свира виолину, па смо имали прилику да слушамо какав звук она производи. Представа „Био једном један Моцарт“ проширила је деџа сазнања о Моцарту и његовом раду. У госте смо позвали наставника музичког, који је деци одсвирао песму „Звук и тон“, донео Орфове инструменте којима су деца манипулисала и у чијим звуковима су уживала. Пројекат смо представили деци млађег школског узраста ОШ „Саво Јовановић Сирогојно“ и тако га затворили, а трајао је од 5.9. до 28.10.2022. године.

Неколико деце у нашој групи има млађег брата и млађу сестру о којима би често причали другарима у вртићу. Деца су често говорила: „Моја беба воли...“ што је био и повод за пројекат „Шта воле бебе?“. Фотографије беба са различитим изразима лица биле су провокација коју смо унели у овај пројекат. Препознавали смо и разговарали о емоцијама са слика, а затим играли игру „Покажи и препознај емоције“. Играли смо уз песме: *Кад смо били бебе, Воле се мама и тата*. Гледали смо филм о настанку и расту бебе, правили ултразвук, цртали трудницу и бебу. Разговарали смо о томе шта је здраво да бебе једу, од чега расту. Са ликовним сарадником деца су правила колица за бебе. Игра се настављала прављењем просторних целина од којих је једна била место за лечење беба. Медицинска сестра Т.П. дошла нам је у посету и објаснила шта све ради бабица. Организована је радионица са родитељима „Израда играчака за бебе“. Пројекат је затворен прављењем фото албума, који је био попуњен сликама деце кад су били бебе. Овај пројекат трајао је од 7.11.2022. до 13.1.2023. године.

Почетну идеју за следећи пројекат дала су деца која иду на фолклор, слушајући у вртићу неке од песама које играју на фолклору и стално се присећајући како се игра уз одређену песму. Деца која не иду на фолклор, била су радознала да сазнају како се игра уз песме и на основу њихове запитаности настао је пројекат „Како се ово игра?“. Провокација у пројекту биле су традиционалне песме, које су „провоцирале“ децу да сама осмисле покрете уз њих. Родитељи су износили своје идеје за пројекат на почетном пану. Књиге: *Народне песме и игре* и *Заиграјмо весело*, користили смо за откривање мноштва традиционалних песама. Звуци песама: *Заврзлама, Дивна, Дивна, Рукавице с прстима, Хајд' поведи весело, Ја посејам лубенице, У ливади под јасеном* и друге добили су своје покрете које су деца у међусобном договору смишљала. Поред усвајања песама и покрета, упознали смо се са деловима народне ношње, коју смо позајмили од КУД-а „Први партизан“ Ужице, а како није било довољно ношње за сву децу, родитељи су правили са децом део народне ношње који су они желели и користили у играма. Наредна провокација коју смо унели, биле су песме везане за Осми март. Деца су са одушевљењем слушала песме за маме, договарала се како ће да играју и у договору са децом спремили смо приредбу за тај дан.

Приредбу су обележиле песме: *Најлепша мама на свету, Велика сам, велика, Мамино коло, Цвеће за маму, Маме су праве даме*. Пажљивкова смотра била нам је повод за уношење провокације (песме) везане за такмичење. Осмишљавање покрета за песме: *Стоп, стани, Ауто седиште, Пажња сад, Семафор*, било је забавно, а велику радост код деце изазвало је освојено прво место на такмичењу. Приметивши да деца уживају у музици пустили смо им композиције балета и гледали како се уз балет игра. Највећу слободу у покретима изазвао је управо балет у коме су сва деца уживала, а девојчице спремиле и адекватну одећу (хаљине) током извођења покрета. Пројекат је трајао од 13.2. до 31.5.2023. године, а затворили смо га завршном приредбом предшколаца којој су присуствовали бројни гости. Приредба је протекла уз веселе песме. Деца су заједно са васпитачима смишљала какви ће покрети пратити сваку одабрану песму.

Пројекат „Хоћу ја да читам причу“ настао је када смо приметили да деца стално пред спавање траже да читају приче, што су иначе пре тога годинама уназад радили васпитачи. Пратили смо дечја интересовања и подржали их у њиховим жељама. Допуштали смо деци да сама бирају књиге и приче које ће „читати“. Пројекат се развијао тако што су деца тражила да носе књиге кући и читају приче својим укућанима. Нацртали смо нашу заједничку причу, коју је свако испричао на свој начин посматрајући цртеже које смо сместили на процесни пано. Родитељи су са децом писали причу о једном дечјем дану у коме је свако дете главни лик своје приче. Пројекат смо започели 5.6.2023. г. и траје још увек.

У свим пројектима учествовали су деца, родитељи, васпитачи, сарадници, локална заједница. Простор се мењао у складу са пројектима, ког су чиниле просторне целине, почетни и процесни панои испуњени фотографијама, средствима и материјалима који су пратили сваки пројекат. Боравак у природи био је свакодневан. Парк, шуме, ливаде, игралишта били су места на којима су деца уживала у играма током свих годишњих доба.

Сарадња са локалном заједницом и друге активности

- Од 3.10. до 7.10.2022. г. обележена је Дечја недеља са следећим активностима:
 - * понедељак - представа „Био једном један Моцарт“
 - * уторак – маскенбал
 - * среда – спортски дан
 - * четвртак – шетња
 - * петак – излет у Београд, посета зоолошком врту.
- Деца млађег школског узраста ОШ „Саво Јовановић Сирогојно“ припремила су представу „Шума живот значи“ за децу из вртића, 7.11.2022. године.
- Приредба за Осми март уз игре, песме, рецитације, одржана је 8.3.2023. г. на којој су гости биле маме, баке, текте.
- На општинском такмичењу „Пажљивкова смотра“, које је одржано 16.3.2023. г. у Чајетини, деца из вртића „Пахуљица“ освојила су прво место.

- Деца из вртића заједно са другарима млађег школског узраста ОШ „Саво Јовановић Сирогојно“ уживала су у представи „Пустинска љубав“ у извођењу позоришта „Смајли“ из Ужица 27.3.2023. године.
- Деца су учествовала у забавном фарбању јаја на Златибору, које је организовала Голд гондола 13.4.2023. године. Такође су уживали у вожњи гондолом и тјубингом.
- Излет у Врњачку бању организован је 27.4.2023. године.
- Поводом Дана планете Земље, ученици петог разреда из Сирогојна направили су играчку од рециклажног материјала као поклон другарима из вртића.
- На окружном такмичењу „Пажљивкова смотре“, које је одржано 19.5.2023. г. на Златибору, деца из вртића „Пахуљица“ освојила су друго место.
- Завршна приредба предшколаца одржана је 31.5.2023. године. Деца су заједно са васпитачима припремила забаван програм у ком су гости уживали.

Стручно усавршавање у 2022/2023. години

- * *Дигитална јабука – Canva* (септембар, 2022)
- * *Дигитална јабука – Padlet* (септембар, 2022)
- * *Различити, а једнаки* (септембар, 2022)
- * *Учимо заједно у примени Основа програма – Године узлета* (септембар, 2022)
- * *Међународна развојна ракета* (октобар, 2022)
- * *Од стварања до сазнања* (децембар, 2022)
- * *Партнерство са породицом као подршка дејој добробити* (децембар, 2022)
- * *Визуелне стратегије за развој комуникације и социјализације код деце са сметњама из спектра аутизма* (децембар, 2022)
- * *Рад са децом која имају развојне и здравствене тешкоће* (јануар, 2023)
- * *Дизајнирај на свој начин – неограничена решења дигиталног алата Canva* (март, 2023)
- * *Дигитално образовање 2023* (април, 2023)
- * *Практични примери пројеката из предшколских установа уз примену концепта учења Године узлета* (мај, 2023)
- * *Подршка развоју дигиталних компетенција практичара у предшколским установама* (мај, 2023)
- * *Игра у својству процене развоја* (јун, 2023)
- * *Процена егзекутивних функција* (јун, 2023)

Васпитач у ППП у Сирогојну
Љубица Нијемчевић

8.3.1.д

Током радне 2022/23.године, у припремној предшколској групи у вртићу „Пчелица“ у Мачкату реализовани су пројекти:

- Фабрика колача
- Радионица бајки

- Моје тело

Пројекат **Фабрика колача** започели смо подстакнути интересовањем и жељом деце за моделовањем теста – пластелина у боји које је Сара направила са мамом и донела у вртић. Отискујући различите предмете које су налазили у соби и исецајући тесто били су изненађени шта су добијали као продукт свог рада па су прокоментарисали да су они фабрика колача. Деца су се интересовала који је коме омиљени колач, од чега се прави, како се прави, где можемо отићи да поједемо колач и делили своја искуства. Свакодневно ми праве „колач“ и нудећи се да га платим подстичем њихово интересовање за новац. Деца траже папир у одговарајућој боји и прецртавају симболе, бројеве и слова са новчаница. Сутрадан Сара доноси и касу и осим што праве, они и продају колаче, рачунају колико им новца треба, коју новчаницу треба да дају и имају ли довољно. Правимо рођендански календар од папира у облику мафина са свећицама који током целе године подстиче децу да проверавају на њему ко је када рођен, ко је старији, ко млађи и за колико.

Поводом обележавања Дана здраве хране у посету су нам дошле медицинске сестре из Дома здравља и Црвеног крста из Чајетине и разговарале са децом о значају здраве хране, правиле смутије и воћну салату. За ту прилику смо позвали родитеље да са децом напишу рецепт за неки здрав слаткиш. Све рецепте за здраве слаткише смо сакупили и направили свеску за рецепте.

Пројекат смо завршили правећи колач према предлогу једне маме а у томе нам је помогла наша куварица која је донела потребан материјал. Деца су мерила састојке потребне за колач, мутили миксером, украшавали шареним мрвицама и чоколадом и на крају послужили сву децу у вртићу.

Тема за наредни пројекат, **Радионица бајки** се наметнула тако што смо од Установе добили неколико нових играчака међу којима је био и креативни сет „Радионица бајки“ Уроша Петровића који је привукао Магдаленину пажњу. Након што смо прочитали упутство дуго је седела и играла се фигурама које је померала по мапи. После неког времена је рекла да је смислила причу и питала хоћу ли да је запишем у свеску. То је заинтересовало и осталу децу да смишљају приче које смо записивали у исту свеску од које је настала наша књига бајки. Свако дете је у књизи и илустровало своју бајку. Деца су била поносна када смо читали њихове бајке пред групом и то их је мотивисало да смишљају нове приче. Свакодневно читамо књиге које деца доносе а деца почињу да траже шта им треба од материјала и траже помоћ како би направили реквизите који им требају да одглуме бајке. Тако настају круне, мачеви, штитови, чаробни штапићи, заставе...а од конструктора дворци и склоништа.

Читајући књиге упознавали смо се са изгледом књига, садржајем, како уз помоћ садржаја можемо пронаћи неку причу у књизи, ко је ту књигу написао... У оквиру сарадње са локалном заједницом, на дан када се обележавао Национални дан књиге, организовали смо посету библиотеци ОШ „Миливоје Боровић“ а ђаци 7.и 8. разреда су нам читали стихове познатих дечјих песника.

Родитељи су били веома заинтересовани за сарадњу. Бележили су и код куће приче које су деца смишљала и слали их у вртић. Неки су били веома изненађени маштом своје деце када су читали приче јер нису до тада спознали ту њихову креативну страну. Пројекат смо завршили драматизацијом приче „Три мускетара“ за децу млађих узраста.

Пројекат Моје тело

Током игре, Сара и Богдан су се сударили и она се пожалила да је Богдан ударио у главу а ту јој је мозак. Разговарали смо шта је то мозак, чему служи, како изгледа и шта га штити од повређивања. То је био повод да започнемо пројекат Моје тело. На хамер папиру смо хтели да опцртамо тело некога од деце, међутим, сви предшколци су били већи од папира. Зато смо

довели Милоша из млађе групе који је био довољно мали да стане на папир. Он нам је послужио као модел који смо касније допуњавали „органима“ и деца су га назвала „Мишки“. Свакодневно смо истраживали и учили из енциклопедија и књига о појединим органима, а затим те органе цртали или правили од рециклажног материјала и лепили их на модел „Мишкија“ како би га „оживели“. Посебно занимање деца су показала за кости јер се догодило да Богдан сломи руку па је носио гипс. Гледали смо рендгенске снимке костију руке, лобање, ребара... Од рециклажног материјала смо направили „Костурка“, а затим наставили од глинамола правити кости лобање, руку, ребра. Пројекат смо даље развијали формирањем нове просторне целине – Дома здравља. Нађина мама, која је лекар, нам је помогла да га опремимо амбалажом лекова, маскама, пластичним шприцевима, рукавицама, па чак и стетоскопом. Деца су уживала у игри лекара и пацијената, давали вакцине, попуњавали рецепте, давали савете како да попију лекове и када да дођу на контролу.

Читајући енциклопедије сазнали смо доста о нашем најважнијем мишићу – срцу. Посматрали вене на свом телу, тражили пулс и мерили откуцаје срца док седимо и након трчања.

Деца су кроз различите активности истраживала како функционише људско тело и откривала занимљиве чињенице: која је најдужа кост, где се налази најмања кост, колико се мишића активира приликом кретања а колико приликом смејања; како нас тело „слуша“ и ко му преноси шта треба да ради. Слушали смо музику и осмишљавали покрете тела за песме које смо извели на приредби којом смо прославили завршетак пројекта као и предшколског програма.

Васпитач:
Даница Вранешевић

8.3.1.ђ

Припремну предшколску групу у Љубишу чинила су три предшколца, два дечака и једна девојчица. Са једним дететом радио је логопед и лични пратилац преко целе године. Док је са другим дечаком радио само логопед. Деца потичу из јако тешких социјалних и материјалних средина, на јако ниској друштвеној и културној лествици.

Због тешко приступачних предела, превоза и вирусних болести деца су често изостајала из групе, што је додатно отежавало рад и труд васпитача. Од септембра до краја јануара са групом је радила Милица Новаковић, а од фебруара до краја Верица Секулић. На родитељском састанку изабран је члан савета родитеља –Бранка Новаковић. Комуникација са родитељима се одвијала углавном преко Вајбер групе. Ова радна година имала је и своје новине - деца је омогућено учење енглеског језика у групи.

Деца су имали једнодневни излет 27.04. у Крагујевац и Врњачку бању. У Крагујевцу су посетили Акваријум и Велики парк, док су у Врњачкој бањи посетили Зоо-врт и центар Бање. Пре Бање су били 13.04. на Торнику где су имали прилике да се возе Гондолом и виде пределе Златибора, Рибничко језеро и фарбају јаја уочи Ускрса.

У току ове године рађена су три пројекта:

- „Дрво“
- „Види вук!“

- „Хајде у коло!“

Током реализације пројеката на првом месту је било интересовање деце, а они су били маштовити, креативни, задовољни и укључивали су се у доношење одлука. Ми смо их подстицали, усмеравали и давали неке своје идеје. Родитељи су се добровољно укључивали у складу са својим могућностима и жељама.

Пројекат „Дрво“ је трајао од 10.10. до 16.12. на све стране су се чуле моторке и припремала се дрва за зиму па су и они само о томе причали. Као провокацију смо прочитали причу „Добро дрво“ Шела Силверстајна. Направили смо ЗЖН табелу и видели у ком ће правцу ићи наш пројекат. Доносили су грање, шишарке, жир и друге материјале и играли се њима. Учили смо ком дрвету који лист припада. Правили смо дрво другарства од наших шакица и лепили лишће са исписаним порукама. пројекат иде кући сви су од дрвета правили играчку по сопственом избору. Гледали смо пресек стабла учили године, правили од жира и лишћа животиње. Посетили смо столарску радионицу оца наших другара и расадник деде наше другарице и угостили шумара. Садили смо саднице које смо добили на поклон у расаднику. На дрвету смо вежбали релације високо – ниско, широко – уско. Прославили смо пројекат уз кићење јелке уз сумирање стечених знања и попуњавања ЗЖН табеле, део научили смо.

Пројекат „Види вук“ је трајао од 06.02. до 05.05.2023. и настао је у собу где су стално двогледом од коцки, тражили животиње. „Путовање у свезнање-Атлас животиња“ користимо као провокацију и ту њихово истраживање и питања бивају све бројнија. Поведени гледањем кроз двоглед сетиле смо се песме „Зека, зека из јендека“ и читали смо деци и научили напамет. Старија група и предшколци су је драматизовали и често изводили, а и илустровали. Правили смо помоћу кромпира отиске животиња и секли их за нашу џунглу (просторна целина за осаму). Препознавали смо животиње, учили о њима кроз сенке, басне, загонетке и приче. Правили их од пластелина, гледали едукативни филм о њима, угостили ловца и слушали ловачке приче. Правили смо пећину за медведа, игру меморије, пузле од шпатула са мотивима дивљих животиња. Научили смо о ланцу исхране ко је плен, а ко ловац. Учили смо да бројимо (главе, ноге, чопор) и правили картице слова са сликом животиње као почетно слово. Прослава пројекта је требала да буде у Дацовића конаку где породица Дацовић има вука и лисицу, које су они желели да виде. Али због лошег времена које је пратило и април и мај, нисмо били у могућности да одемо. Такође и смртни случај у тој породици нам је онемогућио и накнадну посету Конацима. Тај предлог нам је дат од стране родитеља, али га нисмо остварили. За затварање пројекта смо посетили хранилице за дивље животиње. Ту смо оставили храну за њих.

Пројекат „Хајде у коло“ почели смо 01.06. до 31.7. на предлог детета другој деци да играју коло. Пустали смо најпре на телефону Ужицко коло које нам послужило као провокација, а затим и многа друга. Научили смо и покрете за игру „Дуње ранке“ и „Ја брдом“. Помоћу карте Моја Србија (карта за млађи узраст на магнете) видели смо где се игра Моравац, где Влашко коло, где игре из Ниша... Доносили су делове ношње коју су имали код куће и учили смо како се они зову, облачили и играли у њима...Посетили смо Музеј на отвореном „Старо село Сирогојно“ и видели неке од делова ношње тамо изложених, разбој на коме се раде сукна и тканине, ткане ћилиме и куће. Деца из Сирогојна уписана у КУД „Први партизан“ долазила су код нас у народној ношњи и приказала нам део свог знања. Заједно су играли „Ја брдом“ где су их научили кораке. Другарица А.С. је тај дан обукла своју ношњу да би видели да се оне разликују од округа до

округа. Отац Л.Т. је дошао са хармоником и показао им како коло звучи на том инструменту . Имали су прилике да засвирају и упознају инструмент. Такође смо упознали инструменте - фрула и двоенице како би видели дрвене дувачке инструменте и како се музика развила од дрвених до савремених. У бојанкама „Моја Србија“ читали смо о колу и ношњи, а они су бојили цртеже. За прославу пројекта смо научене игре снимили и послали снимке родитељима као нашу приредбу.

На крају ове радне године имали смо и завршну приредбу за предшколце у којој су учествовала сва деца. С обзиром да су у групи присутни сви узрасти и приредба је била у складу са тим. Деца су врло радо учествовала у пробама и са великим задовољством представила публици оно што смо научили.

Васпитач у ППП у Љубишу
Верица Секулић

Професионалну дидактичко – методичку праксу у Установи реализовали су ученици Средње медицинске школе из Ужица и студенти Педагошког факултета из Ужица .

8.4. Посебни, специјализовани и и други програми

Додатни програми који су организовани у Установи, као допуна редовних активности у раду са децом, у овој радној години били су:

1. ликовне радионице,
2. енглески језик,
3. инклузивно образовање,
4. ангажовање логопеда,
5. превентивна и здравствена заштита,
6. програм исхране,
7. програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања,
8. програм социјалног рада,
9. програм сарадње са породицом,
10. програм сарадње са друштвеном средином,
11. програм јавне и културне делатности.

8.4.1. Реализација ликовних радионица. Ликовне радионице су реализоване у складу са планом у групама млађег, средњег, старијег и предшколског узраста. Програмом су обухваћене васпитне групе у Чајетини и Златибору и мешовитим групама у Сирогојну, Мачкату, Кривој Реци, Шљивовици и Рожанству. Током године ове групе су имале по један час недељно. На ликовним радионицама деца су се бавила традиционалним сликарством, цртачким и разноликим методама обликовања које су значајне за развој моторичких способности. Поред уобичајених ликовних техника у раду су примењиване импровизоване методе, материјали из природе,

рециклажни, као и материјали специјализовани за децу предшколског узраста. Током рада деца су стицала различита знања, учили једни од других, развијали моторику и креативност кроз дружење. Деца су учествовала на различитим конкурсима и слали радове. Учествовали су и на конкурсима који су организовани он лајн.

8.4.2. Енглески језик Стручни сарадник за енглески језик је са радом у Установи од марта 2023. године.

Стручни сарадник за енглески језик се ангажовао на следећим задацима:

- израда годишњег плана рада, вођење, евиденција и остваривање истог
- активности у предшколској групи Чајетина (понедељак), Златибор (уторак), Шљивовица и Мачкат (среда) предшколска и старија група, Рожанство и Љубиш (четвртак), Крива Река и Сирогојно (петак) мешовите групе
- сарадњи са васпитачима при раду

Радионице су укључивале следеће активности:

- учење кроз игру, музику, покрет, драму и ликовну уметност. За сваки час користио се унапред припремљен материјал: радни лист, креативне картице, дидактички материјал и песмице.

8.4.3. Реализовање програма инклузивног образовања

Деца за коју је ИРК донела решења, њих шест, боравили су у групама: ПП групи у Сирогојну (једно дете), млађој групи у Чајетини (двоје деце), ПП групи у Љубишу (једно дете), у средњој групи на Златибору (двоје деце). Двоје деце је по други пут похађало припремни предшколски програм, а за двоје деце је ангажован персонални асистент. Двоје деце за које је ИРК донела решење и одобрила пратиоце нису боравила у вртићу због боравка на Институту за експерименталну фонетику и патологију говора.

8.4.4. Реализовање програма рада логопеда. Логопед је са радом у Установи од септембра 2022. године. На почетку године је, у сарадњи са стручном службом, упознао децу за коју су донета решења интерресорне комисије (ИРК). У питању је четворо деце која су боравила у групама: средње групе на Златибору (двоје деце), ПП група у Сирогојну (једно дете), ПП група у Љубишу (једно дете). Двоје деце је по други пут похађало припремни предшколски програм, а за двоје деце је ангажован персонални асистент. Логопед је ангажован у организовању и одржавању родитељских састанака, као и на свакодневним индивидуалним саветодавним разговорима са родитељима. Такође, давао је и изјаве за локалну телевизију.

Логопед је у Установи ангажован пет радних дана од којих је један дан (четвртак) теренски рад. Четвртом је организован индивидуални рад у Рожанству (четворо деце) и у Љубишу (двоје деце). За свако дете се носи унапред припремљен материјал за рад и рад се обавља у просторијама вртића у Љубишу и Рожанству. Одлазак у остала извојена одељења установе је једном месечно.

8.4.5. Реализовање програма превентивне и здравствене заштите

Током целе радне године тимски рад од стране медицинских сестара, васпитача, куvara, хигијеничара и економа је свакодневно обезбеђивао све потребне услове за правилан раст и развој деце.

Деца су у вртић на боравак примана уз одговарајућу потврду надлежног педијатра. Васпитачи и медицинске сестре су морали бити упознати о здравственом стању детета од првог дана доласка у колектив. Медицинска сестра на превентивно - здравственој заштити је водила здравствене картоне за свако дете.

Током године континуирано смо сарађивали са Домом здравља (педијатријска, патронажна, стоматолошка служба) из Чајетине и Заводом за заштиту здравља из Ужица, све у циљу што бољег спровођења задатих мера превентивно здравствене заштите. Досадашња сарадња са остал институцијама остала је због поштовања епидемиолошких мера.

Сестре за превентивно здравствену заштиту су редовно на паноу за родитеље излагале текстове и апликације које воде очувању здравља деце и едуковале родитеље у вези са хигијеном и заштитом здравља и животне средине. Тромесечним мерењем телесне тежине и висине праћен је физички раст и развој деце, а све то је евидентирано у здравствене картоне.

8.4.6. Реализовање програма исхране у Предшколској установи

Приликом спремања оброка водило се рачуна о правилној заступљености масти, угљених хидрата, минералних соли, као и енергетских потреба деце на том узрасту. Такође се водило рачуна и у погледу структуре коришћених намирница и обезбеђивала правилна заступљеност житарица, меса, млека и млечних производа, рибе, јаја, поврћа, воћа и слаткиша. Кроз прегледе Завода за заштиту здравља из Ужица се пратила здравствено – хигијенска исправност намирница. Узорци хране су редовно чувани 24 сата, како налажу прописи, до следећег оброка. Храна се у вртићу у Чајетини сервирала у трпезарији за све групе осим за јаслице. Деца јасленог узраста оброке су добијала у соби. На Златибору је оброке у соби добијали јаслена група, а сви остали у трпезарији. У Кривој Реци, Сирогојну, Мачкату, Шљивовици и Рожанству деца су добијала оброке у радној соби.

Јеловник је сачињавала Комисија састављена од нутриционисте и главног куvara а верификовао га је директор. Јеловник се мењао недељно, био је истакнут на видном месту, тако да су родитељи свакодневно имали увид у исхрану деце. За сву децу која су на боравку у вртићу јеловник је исти. За децу која имају потврде од лекара о алергијским реакцијама на храну јеловник се дневно коригује.

Оброци су се у оба објекта сервирали по следећем распореду:

- доручак од 8 - 8.30 ч., 8.30 – 9ч.
- ручак од 11 – 11.30 ч. за јаслене и млађе групе, а за све остале од 11.30 - 12 ч..
- ужина од 13.30 ч.

Посебна пажња се поклањала хигијенским условима у кухињама и магацинским просторима. Простор се редовно чистио и дезинфиковао. Редовно се вршила и дезинфекција прибора за јело и посуђа, као и радних површина, а сви радници који су у непосредном додиру са храном и намирницама су два пута годишње (април и октобар) имали санитарни преглед.

Ради побољшања безбедности хране у вртићу, нутрициониста Ана Буљугић, прошла је обуку за оспособљавање руководиоца НАССР тима. Обуку су прошли сестра за превентивну заштиту и сви радници у кухињи.

На плану припремања хране за децу вртић је сарађивао са свим установама које имају стручни надзор и могу да помогну да се овај део посла што боље одради.

8.4.7. Реализовање програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања

За спровођење програма заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања формиран је тим. Основни циљ рада овог тима био је унапређење квалитета живота деце применом мера превенције за стварање безбедне и сигурне средине за живот и рад деце и мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље у Установи.

Акцент је стављен на сам васпитно- образовни рад са децом, кроз који се могу сузбијати насилнички модели понашања и промовисати васпитање у духу толеранције.

Ситуација насиља и угрожавања безбедности деце у току протекле радне године није било. Деца ни у једном тренутку нису без надзора васпитача. Родитељи су доводили и преузимали дете из вртића. Простор у коме бораве деца испуњава стандарде. Собе су простране, осветљене и топле. У собама нема предмета којима би се могла нарушити сигурност деце. Из соба у приземљу се може директно изаћи у двориште вртића.

Ситуација насиља између одраслих није било. Комуникација са родитељима се одвијала на неколико нивоа. Сарадња је на високом нивоу.

8.4.8. Реализовање програма социјалног рада

Установа нема стално ангажованог социјалног радника. Када су у Установи боравила деца у стању социјалне потребе ангажовани су стручни радници Центра за социјални рад. Радници Центра за социјални рад тражили су сарадњу са стручном службом Установе када је било потребно радити са децом из породица у стању социјалне потребе. Сарадња на том нивоу је била добра. Контакти које смо остваривали имали су позитивне ефекте.

8.4.9. Реализација програма сарадње са породицом

Сарадња са породицом је саставни део плана и програма како установе у целини тако и сваког појединачног плана на нивоу појединих узраста. Веома је битан део плана и програма, јер родитељи и породица имају веома великог удела у раду вртића.

Током протекле радне године сарадња са породицом се одвијала на три нивоа:

- информативном,
- едукативном и
- кроз учешће родитеља у појединим облицима васпитно – образовног рада.

1. Информативни ниво сарадње

Овај вид сарадње се одвијао свакодневно, контактима приликом довођења и одвођења деце, обавештавања родитеља путем паноа, дељењем информатора родитељима приликом уписа деце у вртић, узимањем података о деце при доласку у групу и података који се односе на спремност родитеља да учествују у активностима групе. Путем web – презентације родитељи се упознају са активностима које се спроводе у Установи, имају могућности да прегледају фотографије и видео записе актуелних дешавања, да се информишу о упису, исхрани и прочитају текстове на блогу.

2. Едукативни ниво сарадње

Путем родитељских састанака и саветодавног рада, родитељи су едуковани о развојним потребама деце, карактеристикама развоја, развоју функционалног говора, адекватној

припреми за полазак у школу. На едукацији родитеља били су ангажовани сарадници (логопед, психолог, педагог) индивидуално или тимски.

3. Учешће родитеља у појединим облицима васпитно – образовног рада

Родитељи су учествовали у активностима које су организоване у сарадњи са васпитачима, у складу са својим могућностима и интересовањима.

8.4.10. Реализовање програма сарадње са друштвеном средином

Током протекле радне године Установа није могла да оствари квалитетну сарадњу са локалном заједницом због епидемиолошке ситуације. Остварена је сарадња са:

- ✓ оснивачем и његовим органима, (финансирање основне делатности, инвестиција и сл.)
- ✓ библиотекм (посете)
- ✓ Домом здравља и његовим службама – педијатријском, стоматолошком и патронажном службом - предавања за децу:
 1. Светски дан здравља – предавање патронажне службе, лекара и тима Црвеног крста,
 2. Предавање патронажне сестре: Здрава исхрана,
- ✓ Заводом за заштиту здравља из Ужица, (узорковање хране и воде и праћење здравствено – санитарне исправности радног простора и особља, стални контакти у периоду ванредног стања),
- ✓ Основна школа (еко секција, учитељи),
- ✓ Ватрогасци спасиоци,
- ✓ Агенција за безбедност у саобраћају,
- ✓ Градска библиотека (посете, презентације),
- ✓ Спортски савез,
- ✓ Центром за социјални рад из Чајетине, Црвеним крстом и хуманитарним организацијама и удружењима, (праћење деце из породица у стању социјалне потребе),
- ✓ Медијима, (регионалне ТВ "Лав", ТВ "Мелос" и локална ТВ Чајетина који информичу о активностима Установе),
- ✓ Домом културе из Чајетине, (организовање позоришне представе за децу),
- ✓ Старо село Сирогојно (посете група),
- ✓ Комуналним јавним предузећем из Златибора, (уређење дворишта вртића)
- ✓ Ресорним министарствима и др.

8.4.11. Реализација програма културне и јавне делатности

У свеукупној делатности наше Установе културна и јавна делатност заузима значајно и видно место, али је реализација изостала због поштовања епидемиолошких мера.

Протекле радне године културна и јавна делатност реализована је кроз следеће активности:

✓ септембар

У оквиру европске Недеље безбедности под називом "Подржимо пешаке" организована је шетња кроз Чајетину у сарадњи са Саветом за безбедност у саобраћају Општине Чајетина.

Светски дан чистих планина је 26. септембар. Овај дан је обележен у оквиру васпитних група уз пригодан разговор о екологији и нашој планини, цртању и прављењу паноа, а деца су са васпитачима пешачила до околних излетишта.

Поводом дана писмености деца из ПП група су посетили библиотеку и испред библиотеке слушали поезију за децу.

- ✓ У октобру је обележена дечја недеља.
- ✓ Током године организоване су позоришне представе за децу у објектима или у Дому културе
- ✓ **мај**
Фестивал "Деца међу нарцисима" ликовни конкурс, а за децу је уприличена позоришна представа.

Излети, зимовања, летовања...

Организован је излет у Врњачку Бању (са обиласком Акваријума у Крагујевцу и ЗОО врта у Врњачкој Бањи) за старије и припремне групе из свих објеката, као и излет у Београд у ЗОО врт за све припремне предшколске групе.

9. ИЗВЕШТАЈ О СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ ВАСПИТНО – ОБРАЗОВНОГ РАДА

9.1. Извештај о усавршавању васпитача и медицинских сестара

Стручно усавршавање се, као до сада, и ове радне године реализовало кроз индивидуалан рад у оквиру Васпитно – образовног већа и стручних актива и учешће на семинарима. Васпитно – образовно веће је имало свој план стручног усавршавања, а васпитачи и сестре правили су индивидуалне планове стручног усавршавања.

Одржани су следећи вебинари:

- Огледни час са представљањем, анализом примене и евалуацијом сликовница које могу бити подршка у развоју толеранције
- Управљање тимовима
- Креирање стимулативних приказа развој и учење деце предшколског узраста
- Заштита деце са сметњама у развоју у случајевима занемаривања и дискриминације, злостављања и насиља
- Обука за запослене у ПУ – Стварање сигурне и подстицајне средине за развој и учење у вртићу
- Сарадња полиције и установа образовања и васпитања у превенцији ризичног понашања деце и младих
- Безбедно коришћење дигиталне технологије – превенција дигиталног насиља
- Подстицајно вртићко и школско окружење за високосензитивну децу
- Обука за Године узлета (за 16 васпитача који нису прошли обуку у Установи)

9.2 Извештавај о усавршавању стручних сарадника, директора и других запослених.

Дана 26.05.2022.године педагог је у Београду похађао програм **Јединствени информациони систем просвете.**

Стручни сарадници су присуствовали следећим семинарима:

- Огледни час са представљањем, анализом примене и евалуацијом сликовнице које могу бити подршка у развоју толеранције
- Помози ми да урадим сам
- Визуелне стратегије за развој комуникације и социјализације код деце са сметњама из спектра аутизма
- Инклузија од теорије до праксе
- Стручни сусрети стручних сарадника предшколских установа
- Процена и третман оралне праксије и поремећаја артикулације говора
- Подстицајно вртићко и школско окружење за високосензитивну децу.

9.3. Организовање стручног усавршавања у Установи

Хоризонтално учење је реализовано унутар Установе, између васпитних група али и у виду сарадње између установа на Округу и шире (размена искустава, посете, презентовање радова). Установа је организовала семинаре за запослене:

- Помози ми да урадим сам
- Информатич писменост – основни ниво
- Информатичка писменост – програм Канва

Васпитачи и сестре учествовали су и на семинарима и обукама у организацији својих струковних удружења и невладиних организација:

- Партнерство са породицом као подршка дечјој добробити
- визуелне стратегије за развој комуникације и социјализације код деце са сметњама из спектра аутизма
- Прича у игри, игра у причи
- Инклузија од теорије до праксе
- Дизајнирај на свој начин – програм Канва
- Окружни стручни сусрети васпитача
- Национални конгрес медицинских сестара у поревентивној заштити
- Медицинска сестра као подршка здравом одрастању деце предшколског узраста
- Стратегија развоја професионалних компетенција медицинских сестара
- Стручни скуп сестара – Игра као основ развијања и испољавања свих димензија добробити детета

10. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ОРГАНА УПРАВЉАЊА, РУКОВОЂЕЊА И ДРУГИХ ОРГАНА

10.1.Извештај о раду Управног одбора

Орган управљања у Предшколској установи је Управни одбор. Управни одбор има 9 чланова од чега су три из реда запослених (Милан Туцовић, стручни сарадник - педагог, Ружица Ковачевић, васпитач из Чајетине, и Мирјана Јанковић, медицинска сестра са Златибора), три представника Савета родитеља (Марина Делић из Чајетине, Љубица Окука Благојевић из Чајетине и Слободан Лазовић из Чајетине) и три представника локалне заједнице (Тамара Цветковић, Снежана Зрњевић и Марија Јеремић). Председник Управног је Љубица Окука Благојевић. Начин рада Управног одбора је уређен Пословником о раду Управног одбора. За обављање послова из своје надлежности Управни одбор је одговоран оснивачу. Управни одбор доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Одржано је седам седница Управног одбора, а о раду је уредно вођен записник, који је потписивао председник Управног одбора. Због епидемиолошке ситуације одржана су два он лајн састанка. На седницама су се разматрала следећа питања:

1. Припремљеност установе за почетак радне године
2. Усвајање Извештаја о раду ПУ „Радост“ за 2021/22 годину, Усвајање Годишњег плана за за радну 2022/2023 годину
3. Усвајање Извештаја о остваривању развојног плана и Извештаја о стручном усавршавању запослених, Извештаја о самовредновању за радну 2021/2022 годину
4. Усвајање Предлога плана Јавних набавки за 2023. годину
5. Усвајање ребаланса Финансијског плана;
6. Усвајање измена Плана јавних набавки;
7. Усвајање Извештаја директора Предшколске установе „Радост“ Чајетина;
8. Усвајање Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности деце;
9. Разматрање и усвајање Извештаја комисије о годишњем попису у Установи за 2022. годину
10. Доношењу одлуке о расхоровању основних средстава и ситног инвентара и отпису потраживања и обавеза за 2022. годину;
11. Давања сагласности и усвајање Правилника о начину евидентирања, заштите и коришћења електронских документа; Правилника о канцеларијском и архивском пословању; Листу категорија архивске грађе и документарног материјала са роковима чувања;
12. Дискусија о текућим стварима у Предшколској установи „Радост“ Чајетина;
13. Доношење Финансијског плана за 2023 годину
14. Давање сагласности на План јавних набавки ПУ „Радост“ Чајетина за 2023. годину;
15. Разматрање и усвајање Годишњег финансијског извештаја о извршењу Финансијског плана Установе за 2022. годину

16. Разматрање и Доношење одлуке о расписивању конкурса за именовање директора Установе и одлуке о образовању Комисије за избор директора установе
17. Утврђивање листе кандидата који испуњавају законом прописане услове за избор директора и доношење Предлога Управног одбора за избор директора Предшколске установе “Радост“ Чајетина

Управни одбор и директор Установе су свакодневно сарађивали и дали пуни допринос у циљу стварања што бољих услова за унапређивање васпитно – образовног рада Установе. Управни одбор је благовремено доносио одлуке и омогућавао функционалан рад вртића. То се посебно односило на кадровску обезбеђеност и побољшање материјалне основе вртића и опремљеност вртића савременим средствима.

10.2. Извештај о раду директора Установе

1 ОПШТИ ДЕО

1. Подаци о статусу Установе

Предшколска установа „Радост“ Чајетина, ул. Књаза Милоша 6, основана је Одлуком Скупштине СИЗ-а дечје заштите број 161 од 17.05.1982. године, а уписана је у судски регистар Окружног привредног суда у Ужицу рег. лист 1-491-00. Делатност установе је дневни боравак деце (88.91).

2. Орган управљања

Управни одбор је орган управљања Установе. Има девет чланова укључујући и председника. По три члана из реда запослених, савета родитеља и јединице локалне самоуправе.

Из реда запослених учешће у УО су узели:

1. Милан Туцовић, стручни сарадник-педагог из Чајетине,
2. Ружица Ковачевић, васпитач
3. Мирјана Јанковић, медицинска сестра са Златибора.

Испред Савета родитеља чланови су:

4. Слободан Лазовић, из Чајетине
5. Љубица Окука Благојевић, из Чајетине
6. Марина Делић, из Чајетине

А као **представници јединице локалне самоуправе** учешће у Управном одбору имају:

7. Тамара Цветковић, из Чајетине
8. Марија Јеремић са Златибора и
9. Снежана Зрњевић из Чајетине.

Управни одбор је именован решењем Скупштине општине Чајетина број 02-56/2020-01 од 28.јул.2020. године, а конституисан је 20.08.2020. године, на седници Управног одбора. Председник Управног одбора је Тамара Цветковић.

У периоду од 01.01.2022 - 31.12.2022.год, Управни одбор је одржао 8 седница.

Теме које треба истаћи су:

- Разматрање и усвајање годишњег финансијског извештаја за 2021;
 - Усвајање годишњег Плана рада за 2022/23. год. и Извештаја о раду за претходну радну годину
 - Усвајање предлога Плана јавних набавки
 - Усвајање Финансијског плана и Плана јавних набавки за 2023. год.;
- На свим седницама уредно је вођен записник који се потом разматрао и усвајао на наредним седницама УО. Несврхисходно је на овом месту понављати појединости са свих седница.

3. Обавештавање запослених и комуникација са њима

Одлуке и акта које доноси орган управљања истичу се на огласној табли Установе. Запослени су усмено информисани на састанцима Колегијума Установе, Васпитно-образовним већима, Активима васпитача и медицинских сестара и заједничким радним састанцима свих запослених.

Колегијум Установе (директор, стручни сарадник, секретар, главни васпитачи, шеф рачуноводства, шеф кухиње и сарадник за превентивну здравствену заштиту) одржавао се редовно и на њему су се подносили извештаји о реализацији рада из претходне недеље и тимски креирали и договарали планови о организацији рада за предстојећу недељу.

Четири седнице Васпитно-образовног већа одржано је у извештајном периоду. Тачке које вреди споменути су:

- Усвајање извештаја о раду за протеклу и Годишњег плана рада за предстојећу радну годину;
 - Припремљеност Установе за почетак радне године,
 - Програм јавне и културне делатности Установе;
 - Организовање и извештавање са семинара,
 - Развојно планирање – евалуација и обавезе у перспективи.
 - Учешће на манифестацијама у организацији наше ПУ и организацији других Установа у нашој општини, као и у организацији ПУ Златиборског округа;
 - Извештаји и планови рада Актива;
 - Планови васпитно-образовног рада за наредни период,
 - Подела група за наредну радну годину;
 - Припрема за израду извештаја о раду и програма рада,
 - Организација рада у летњем периоду,
 - Информисање о раду Актива директора и стручних сарадника;
 - Самовредновање васпитно-образовног рада- анализа, синтеза, интеграција, планирање.
- Састанци **Актива и Тимова** у току извештајног периода:
- два састанка Актива медицинских сестара,
 - два састанка Актива васпитача и актив васпитача ППП;

Тим за инклузију се састајао више пута у току радне године (васпитачи у чијој су групи деца са сметњама у развоју, стручни сарадници и родитељи деце са сметњама у развоју), као и тим за самовредновање и тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања.

4. Сарадња и комуникација са корисницима услуга –родитељима

Установа је кроз свој саветодавни орган Савет родитеља, који је у извештајном периоду одржао три седнице, реализовала сарадњу са родитељима. Вреди споменути да је разматран

извештај о раду и годишњи план рада. Такође, родитељи су се сагласили да установа може сакупљати новац од родитеља за: представе, излете, часописе, новогодишње пакетиће.

Комуникација са родитељима одвијала се и кроз индивидуалне разговоре, појединачне и опште родитељске састанке.

Родитељима који су у лошем материјалном положају Установа је омогућавала плаћање по бенифицираним ценама или потпуно ослобађала од те врсте обавеза. Вреди истаћи успешну сарадњу са интер-ресорном комисијом која је резултирала адекватном помоћи деци која имају тешкоће у развоју.

Број уписане деце у издвојеним одељењима по селима се, на опште задовољство, континуирано повећава. У предстојећем периоду интензивираћемо рад у том сегменту наших активности.

5. Стручно усавршавање-комуникација са струком

Извештај о усавршавању директора, стручних сарадника, васпитача, медицинских сестара и других запослених

У току извештајног периода директор је, са циљем квалитетније концептуализације, организације, реализације и контроле функционисања Установе учествовао на бројним едукативним семинарима и радним састанцима.

Стручно усавршавање се, као до сада, и ове радне године реализовало кроз индивидуалан рад у оквиру Васпитно – образовног већа, стручних актива и учешће на семинарима који су се организовали на свим нивоима. Васпитно – образовно веће је имало свој план стручног усавршавања, а васпитачи и сестре правили су индивидуалне планове стручног усавршавања. Детаљан приказ стручног усавршавања свих запослених у претходној радној години, дат је у Извештају о раду установе за 2021/2022. годину.

Установа је тежила да сви запослени прођу кроз неки од облика стручног усавршавања предвиђеног интерним правилником о стручном усавршавању. Васпитачи су имали огледне активности, радионице, презентацију радова и посета семинарима на Већу, учешће на активима и Већу и сл.

Хоризонтално учење је реализовано унутар Установе, између васпитних група али и у виду сарадње између установа на Округу и шире (размена искустава, посете, презентовање радова).

6. Контрола рада радника и пословања Установе

6.1. Екстерна контрола

Редован инспекцијски надзор Инспектората за рад, одељења инспекције рада Ужице извршен је у периоду од 08.12.2021. године до 01.02.2022. године (предмет надзора: контрола примене прописа из области радних односа). На основу чињеничног стања у погледу питања која су била предмет инспекцијског надзора и која су садржана у контролној листи за радне односе, утврђен је низак степен ризика, ниједна мера није том приликом наложена.

Ванредну посету, Инспекција рада, је извршила 01. априла 2022. године, ради поступања по представци запослене Душке Дојчиновић од 21.03.2022. године. том приликом Установи је наложено да са радно ангажованом Марином Војиновић, запосленом у „СЦ“ Чајетина закључи уговор о допунском раду. Као и да се у издвојеним одељењима установе као месту рада запослених и радно ангажованих лица налазе уговори о раду или други уговори о радном ангажовању односно копије истих аката.

Установа је предузела наложене мере, о чему је обавестила Инспекторат за рад, одељење инспекције рада у Ужицу дописом број 392 од дана 07.04.2022. године.

Ванредну посету, Инспекција рада, је извршила 01. априла 2022. ради контроле примена прописа у области безбедности и здравља на раду. Том приликом донето је решење број 389-164-122/2022-02 од 04.04.2022 којим се налаже послодавцу да:

1. да изврши оспособљавање лица ангажованих уговором о раду и то : Јелену Максимовић-васпитачицу, Лојаница Милојку – спремачицу, Секулић Верицу – пројект асистента, Пећинар Радмилу- спремачицу, Жунић Мирјану – помоћног радника у кухињи, Ристановић Слађану-пројект асистента, за безбедан и здрав рад при обављању наведених послова.
2. да ангажује правно лице са лиценцом ради обављања послова прегледа и испитивања услова радне околине на свим радним местима и то у објектима Предшколске установе на Златибору.
3. да изврши проверу исправности свих електричних инсталација, преглед и испитивање стања заштите од електричног удара у својим радним целинама у пословном простору Предшколске установе „Радост“ у Чајетини у. Књаза Милоша бр. 6, као и објекту Предшколске установе на Златибору.
4. да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности.

Контролни инспекцијски надзор , Инспекција рада је извршила такође 13. априла 2022. године, ради контроле извршења наложених мера из решења бр 389-164-122/2022-02 од 04.04.2022. када је утврђено да је Установа отклонила мере наложене наведним решењем.

Канцеларијски надзор Инспекција рада извршила је 19.04.2022. ради поступања по представци запослене Душке Дојчиновић од 17.03.2022. године. том приликом Установи је наложено да свим радно ангажованим лицима достави писмено обавештење о забрани вршења злостављања и правима, обавезама и одговорностима запосленог и послодавца у вези са забраном злостављања у складу са Законом о спречавању злостављања на раду.

Ванредни теренски инспекцијски надзор од стране просветне инспекције извршен је 28.04.2022. године. Предмет инспекциског надзора је контрола навода у вези са повредом права из радних односа и других навода а у вези са Представком Министарства просвете, науке и технолошког развоја дел. бр. 614-11/2022-12-1 од 13.04.2022. године. Том приликом наложене су мере да орган управљања доноси одлике у складу са законом, као и да се попуне места логопеда и спремачице.

Противпожарна инспекција Министарства унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, је извршила редован инспекцијски надзор у издвојеним просторијама вртића „Нарцис“ на Златибору Установе 22. јуна 2022. године (предмет надзора: контрола спровођења прописа и мера заштите од пожара). Установи нису наложене мере које треба спровести.

22. јуна извршен је редован теренски инспекцијски надзор од стране Одељења за инспекцијске послове и комуналне делатности Општинске управе Чајетина.

Мере које су том приликом наложене: Да савет родитеља усвоји Пословник о раду савета родитеља; да Управи одбор усвоји Извештај о остваривању Развојног плана на годишњем нивоу; Да се у књигама неге и васпитно-образовног рада воде записници са састанака и да се у записницима са родитељских састанака евидентира избор родитеља у Савет родитеља; Да савет родитеља на седници разматра извештај о остваривању развојног плана на годишњем нивоу сагласно члану 120. став 6 тачка 5) Закона о основама система образовања и васпитања; Да

Установа формирање група усклади са чланом 30. и 31. Закона о предшколском васпитању и образовању; Да се досије запослене Наде Лазовић допуни недостајућим лекарским уверењем; Да се радноправни статус запослене Душке Дојичиновић усклади са члановима 139 и 155 Закона о основама образовања и васпитања; Да се на сваком затвореном и јавном простору истакне прописани знак забране пушења.

Редован теренски надзор извршила су овлашћена лица Повереника за информације од значаја и заштиту података о личности дана 08.07.2022. године. Предмет назора је утврђивање усклађености субјекта надзора са ЗЗПЛ, у складу са контролним листом за руководиоце који су органи власти. Том приликом није било наложених мера.

6.2. Интерна контрола

Хијерархијска организација рада и подела одговорности подразумева да су главни васпитачи, сестра за превентивну здравствену заштиту, шеф рачуноводства и шеф кухиње одговорни за распоред, ритам, организацију, координацију и начин рада запослених којима су надређени. О потребама, проблемима и захтевима запослених свакодневно и на колегијумима Установе информисали су директора и истовремено у сарадњи изналазили добра и практична решења.

Када је у питању основна делатност Установе, директор и стручни сарадник су вршили континуирани надзор и увид у васпитно-образовни рад васпитача и медицинских сестара фокусирајући се на кључне области и подручја вредновања: припрема, планирање и евидентирање, непосредан васпитно-образовни рад, средина за учење и развој, праћење и извештавање. О својим запажањима из педагошко-инструктивног надзора размењивали су утиске, стављали примедбе, истицали квалитет и конструктивно саветовали васпитно особље у циљу како одржавања, тако и подизања квалитета васпитно-образовног рада.

7. Организација рада у складу са мерама и препорукама везане за COVID -19

Установа је примењивала све прописане мере и препоруке за спречавање ширења заразне болести и организовала рад тако да се могућност ширења заразе сведе на минимум.

Како је епидемиолошка ситуација бивала све боља, мере превентиве су се мањали и прилагођавале новонасталој ситуацији.

Установа се прилагођавала и придржавала препорука за извођење екскурзија, као препорука за превенцију уношења и трансмисије SARS-CoV-2 у предшколским установама, поступка са блиским особама оболелим од COVID-19 Стручно –методолошког упуства за спречавање уношење и контролу ширења COVID – 19 у Републици Србији. .

Набавка средстава за дезинфекцију и заштиту запослених (набавка маски, визира, рукавица), редовно дезинфиковање просторија и проветравање, су само неке од мера којих се Установа придржавала како би се здравље деце и запослених сачувало.

8. Комуникација и сарадња са представницима локалне самоуправе

Велики број састанака је одржан са представницима локалне самоуправе и остварена је заиста конструктивна комуникација и успешна сарадња. Већина разговора и договора односила се на финансирање Установе, пре свега за доградњу и реконструкцију али и на редовно, свакодневно, несметано функционисање.

II ПОСЕБНИ ДЕО-ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

Финансијски извештај говори да су у току претходне године велика средства уложена у редовно функционисање Установе. Опредељивањем довољних средстава од стране јединице локалне самоуправе, повећањем сопствених прихода и рационалним располагањем сопственим средствима, Установа је и у овој години остварила позитиван биланс. Реализација планираног је

остварена. Табеларно предочен финансијски извештај довољно је јасан, па није неопходна посебна елаборација.

III ЗАКЉУЧАК

1. Предшколска установа „Радост“ Чајетина, чија је основна делатност дневни боравак деце, основана је 17.05.1982. године. Оснивач је Општина Чајетина.
2. Управни одбор је Орган управљања Установом. У извештајном периоду одржано је 8 седница УО на којима су решавана различита питања везана за функционисање Установе.
3. Колегијуми, Васпитно-образовна већа, различити активи, заједнички радни састанци су места на којима су се запослени информисали о одлукама руководиоца и међусобно договарали о организацији и реализацији рада.
4. Савет родитеља, родитељски састанци, индивидуални разговори са родитељима, учешће родитеља у реализацији активности у оквиру васпитно-образовног рада, ослобађање од плаћања родитељима који припадају социјалној категорији становништва, начини су на које је Установа сарађивала и комуницирала са родитељима.
5. У циљу боље организације посла и реализације основне делатности –васпитно-образовног рада, директор, стручни сарадници, васпитно особље и руководилац финансијске службе континуирано су радили на стручном усавршавању.
6. Просветни инспектор Општинске управе Чајетина, инспектор рад, противпожарна инспекција као и овлашћена лица Повереника за информације од значаја, били су у екстерној контроли Установе у току извештајног периода.
7. Интерна контрола спроводила се кроз хијерархијску организацију рада и поделу одговорности а надзор реализације васпитно-образовног рада континуирано су спроводили директор и стручни сарадник.
8. Добра и успешна сарадња са представницима локалне самоуправе најбоље се читава кроз реализацију финансијским планом утврђених потреба.

10.3. Извештај о раду Савета родитеља

Вртић има Савет родитеља који броји 30 члана, а чине га представници родитеља из оба објекта и сеоских месних заједница. Савет родитеља радио је у саставу:

Тијана Гагричић, Марина Делић, Душица Васиљевић, Александра Рабреновић, Гордана Лојаница, Славица Шекуларац, Марија Шкодрић, Јагода Војиновић, Бојана Нинчић, Софија Павловић Луковић, Дијана Ђуровић, Славко Радишић, Невена Јакшић, Бранко Стојковић, Ана Јанковић, Андријана Принчевац, Немања Кутлешић, Вања Милинковић, Томислав Радојевић, Ана Челиковић, Милан Зарић, Косана Радојичић, Бојана Стојановић, Јелена Церовић, Аница Курћубић, Оља Бојовић, Бојана Бојовић, Јелена Зорзић, Марина Томић, Станимир Ерић, Оливера Терзић, Бранка Новаковић.

Начин рада Савета родитеља је утврђен Пословником о раду Савета родитеља. У овој радној години одржан је један састанак. На седницама Савета родитеља разматрана су следећа питања:

1. Разматрање извештаја о раду Установе за 2021/2022. годину,
2. Разматрање Годишњег плана рада Установе за радну 2022/2023. годину,
3. Упознавање Савета родитеља о припремљености Установе за почетак радне године,

4. Разматрање предлога о начину прикупљања и трошењу средства која се прикупљају од родитеља за различите намене: излети, позоришне представе, радни листови, пакетићи и сл.
5. Избор представника родитеља за Општински савет родитеља;

11. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ СТРУЧНИХ ОРГАНА, ТИМОВА, САРАДНИКА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА

11.1.Извештај о раду Колегијума Установе

Колегијум Установе чине директор, стручни сарадници, секретар, главни васпитачи, шеф рачуноводства, шеф кухиње и сарадник за превентивну здравствену заштиту. Састанци су се одржавали сваког понедељка и на њему су се подносили извештаји о реализацији рада из претходне недеље и тимски креирали и договарали планови о организацији рада за предстојећу недељу.

11.2. Извештај о раду Васпитно – образовног већа

Васпитно – образовно веће чине васпитачи из оба објекта, васпитачи из припремних предшколских група из месних заједница, васпитачи из мешовитих група Крива Река, Сирогојно, Мачкат и Шљивовица, медицинске сестре, стручни сарадници и директор вртића. Радом седнице Васпитно – образовног већа је руководио директор.

На почетку радне године Васпитно – образовно веће је утврдило свој план рада који је саставни део Годишњег плана рада Установе.

Васпитно – образовно веће је током протекле радне године одржало једну седнице на којој се расправљало о текућим проблемима у вези васпитно – образовног рада. По плану и програму на Већу се говорило о :

1. Организациона питања на почетку радне године у циљу унапређивања васпитно – образовне праксе, подела група, стандарди професионалног понашања и комуникације;
2. Анализа припремљености установе за почетак радне године;
3. Разматрање и усвајање докумената установе (Извештај за 2021/22. годину, Годишњи план рада за 2022/23. годину, Извештај о самовредновању, Извештај о остваривању Развојног плана);
4. Припрема и реализација плана културне, јавне и друштвене делатности у предстојећем периоду – програм у оквиру Дечје недеље
5. Предлог финансијског плана за 2023. годину.

Стручни активни су се бавили проблемима у вези васпитно – образовног рада по васпитним групама и давали предлоге Васпитно – образовног већа за њихово решавање.

11.3. Извештај о раду стручних актива и тимова

У Установи су у протеклој радној години радили су следећи активи и тимови:

- **Актив васпитача** (сви васпитачи Установе),
- **Актив медицинских сестара** (све медицинске сестре у Установи),
- **Актив за развојно планирање** (представник локалне заједнице, представник родитеља, директор, стручни сарадник, представници васпитног особља,
- **Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања,**
- **Тим за самовредновање,**
- **Тим за инклузију**

11.3.1. Извештај о раду Актива васпитача и Актива васпитача припремних предшколских група Предшколске установе „Радост“ Чајетина за радну 2022/2023. годину

Током протекле радне године одржане су укупно три седнице: две седнице Актива васпитача и Актива васпитача припремних предшколских група и једна седница Актива васпитача припремних предшколских група.

Прва седница одржана је 7.9.2022. године са следећим дневним редом:

1. Доношење годишњег плана рада Актива;
2. Планирање родитељских састанака;
3. Планирање стручног усавршавања;
4. Прецизирање активности везаних за програм културне, јавне и друштвене делатности;
5. Избор радних листова за припремне предшколске групе.
6. Разно.

Дневни ред је једногласно усвојен са следећим констатацијама:

1. Годишњи план рада Актива је саставни део Годишњег плана рада Установе за радну 2022/2023. годину и усваја се у оквиру истог. Није било предлога за његову измену и допуну.
2. Током 2022/2023. године планирано је да се одрже три родитељска састанка- у септембру, децембру и мају.
3. Предвиђено је похађање следећих семинара:
„О пројектима кроз слике и речи“
„Примена Валдорф педагогије у раду са децом предшколског узраста“
„Утицај музике на развој језичких способности код деце“
4. Предложене активности за Дечју недељу су: маскенбал, спортске игре, излет, такмичење, креативне радионице са родитељима.
5. За ову радну годину одабрани су следећи радни листови за ППГ: „Књига за сваког предшколца“, часописи „Мали витез“ и „Крчко.“
6. Васпитачи су изнели предлоге о којима желе да се разговара на Седници васпитно- образовног већа а тичу се годишњег одмора, јубиларних награда, пријема деце само у септембру а не сваког месеца, преласка деце из старије јаслене у млађу васпитну групу, нормирању група.

Друга седница одржана је 2.2.2023. године, Седница Актива васпитача ППГ, са следећим дневним редом:

1. Договор око реализације завршних приредби припремних предшколских група;
2. Разно.

Дневни ред је једногласно усвојен са следећим констатацијама:

1. Договорено је да се завршна приредба предшколаца организује по објектима- у својим радним собама. Изузетак је објекат на Златибору који ће приредбу организovati у Културном центру на Златибору. Завршна приредба биће одржана у мају.

2. Размењивали смо искуства о раду по Новим основама програма.

Трећа седница одржана је 30.3.2023. године са следећим дневним редом:

1. Организовање излета;
2. Такмичење рецитатора;
3. Нај играчка;
4. Разно.

Дневни ред је једногласно усвојен са следећим констатацијама:

1. Договорено је да излет буде организован за старије и припремне предшколске групе. Излет ће бити реализован у организацији Установе а дестинацију ће одабрати васпитачи.

2. Такмичење рецитатора за предшколске групе биће организовано 5.4.2023.године у Установи. То је општинско такмичење, а регионално ће се организovati у Ариљу.

3. Манифестација Нај играчка биће организована у мају у Пожеги.

4. Размењивали смо искуства о непосредном васпитно- образовном раду.

Руководилац Актива васпитача и Актива васпитача ППП у овој радној години била је Зорица Милинковић.

11.3.3. Извештај о раду медицинских сестара. Актив медицинских сестара у току ове радне године одржао је два састанка и бавио се следећим питањима:

1. Усвајање извештаја за претходну и план рада Актива за 2022/23. годину;
2. Презентација радова са реализованих семинара;
3. Учешће на предстојећим семинарима;
4. Организација исхране, неге и превентивно – здравствене заштите у јасленим групама;
5. Организација родитељских састанака;
6. Уређење простора и радних соба.

У овој радној години председник Актива је била Сена Алексијевић Цинцовић.

11.3.4.Извештај о раду Актива за развојно планирање.

Одржана су два састанка Актива за развојно планирање. Урађен је нови Развојни план за период 2023-2028. година. Следи усвајање документа на Већу и Управном одбору.

11.3.5.Извештај о раду Тима за инклузију. Тим за инклузију сачињавају васпитачи, стручни сарадници и родитељ. Састанке је имао мини тим, односно васпитачи у чијим групама бораве деца са сметњама у развоју, стручни сарадник и родитељи деце. Активности су биле усмерене на:

- сагледавања постојећег стања (снаге и отежавајуће околности функционисања детета у групи);
- кораци, односно активности за коришћење снага и превазилажење тешкоћа;
- анализа реализованог рада и ефекти;
- сарадња са Интерресосрном комисијом и стручном службом Школе
- сарадња са Агенцијом за ангажовање пратилаца.

Деца која су била укључена у инклузивно образовање: ППП групи на Златибору (једно дете), млађој групи у Чајетини (једно дете), ПП групи у Сирогојну (једно дете), ПП групи у Љубишу (једно дете). Двоје деце је по други пут похађало припремни предшколски програм, а за двоје деце је ангажован персонални асистент. Тим за инклузију је одржао два састанка.

11.3.6. Извештај о раду Тима за самовредновање. У току ове радне године акценат смо ставили на спровођење вредновања из кључне области Васпитно образовни рад. Дефинисали смо циљеве, задатке и активности и одредили носиоце. Циљеви се односе на детаљније упознавање родитеља са концепцијом Нових основа, на већи степен учешћа родитеља у организацији простора и реализацији активности, упознавање деце са садржајем дејих портфолија и на то да ритам рада Установе треба ускладити са потребама свих заинтересованих страна.

Што се тиче самовредновања, одржана су два састанка тима. У децембру и мају. Присутствовали су сви чланови тима. Говорило се о анализи процеса самовредновања, изменама у вези са кључним областима и изради инструмената.

Спроведена је и „хоризонтална евалуација“ - васпитачи су посећивали активности колега и попуњавали протоколе које су израдили стручни сарадници. Израђени су протоколи за посматрање активности у јаслицама и за старије узрасте. Вршене су консултације са васпитачима и медицинским сестрама у вези са начином попуњавања протокола.

Стручни сарадници и директор такође су посећивали активности и о томе водили забелешке. Васпитачима је сугерисано шта евентуално треба променити у раду односно шта би се могло радити на други начин. Протоколи су након тога ишчитавани и анализирани. Утисак је да су васпитачи једни другима давали позитивне оцене за рад, сугестије за унапређивање су у највећем броју случајева изостале. Неколико васпитача је навело да су на посећеним активностима могле бити коришћене и другачије методе рада. Од тога се мора полазити у даљем планирању!

Посебна пажња је дата раду са децом која раде по измењеном програму. По том питању остварили смо сарадњу са школом за децу са тешкоћама „Миодраг Матић“ у Ужицу. Једна од сугестија просветних саветника односила се на документацију ове деце која мора постојати у васпитној групи, код васпитача, а не код стручних сарадника.

Сарадња са родитељима одвијала се на три нивоа: информативном, едукативном и кроз учешће у појединим облицима васпитно-образовног рада. Информативни облик сарадње се одвијао путем паноа, при доласку и одласку деце, дељењем информатора.

Ангажовање родитеља у реализацији активности било је на задовољавајућем нивоу

На крају године написани су извештаји о раду Установе, самовредновању и активностима из Развојног плана. Са овим документима треба да буду упознати УО Установе, Савет родитеља и Васпитно-образовно веће.

11.3.7. Извештај о раду Тима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања. Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања имао је два састанка. Планиране превентивне активности везане за васпитно – образовни рад су углавном реализоване.

11.3.8. Извештај о раду Тима за професионални развој На састанцима овог тима било је говора о стручном усавршавању и стицању звања . Тим је одржао два састанка.

11.3.9. Извештај о раду Тима за унапређење квалитета и развоја установе Овај тим је одржао два састанка. Извештај о унапређивању квалитета васпитно - образовног рада урађен је на основу кључних области у процесу самовредновања рада установе.
Васпитно – образовни рад

У овој кључној области један од задатака представља планирање и реализовање активности у складу са резултатима праћења дечјег понашања и постигнућа. То подразумева индивидуално прилагођавање активности деци за коју је то неопходно. За децу за коју је урађен ИВОП прилагођава се начин извођења и садржај активности. За неколико њих обезбеђени су лични пратиоци. Присутан је труд васпитача да прилагоде активности деци, упркос великом броју деце у већини васпитних група.

Други задатак био је да се уведу нови програми за које постоји интересовање. Чланови Савета родитеља предложили су увођење енглеског језика. У овој радној години је ангажован наставник енглеског језика у Чајетини и у издвојеним одељењима.

Један од задатака се односио и на унапређење процеса самовредновања. Стручни сарадници и директор подстичу васпитаче на хоризонталну рамену, различите облике стручног усавршавања и константно информисање путем различитих медија. Покушавамо да користимо различите изворе доказа када обрађујемо стандарде и показатеље самовредновања. Такође, укрштамо одговоре деце, родитеља, запослених и чланова локалне заједнице како би добили објективну слику рада установе.

12. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ СТРУЧНИХ САРАДНИКА

12.1. Извештај о раду стручног сарадника – психолога

У радној 2022/2023. години психолог се ангажовао на следећим пословима и задацима:

1. Учешће у изради годишњег Плана рада Установе, (јул, август),
2. Учешће у изради годишњег Плана васпитно – образовног рада (јун, јул, август),
3. Учешће у изради годишњег Извештаја о раду Установе (јун, јул, август),
4. Помоћ васпитачима и медицинским сестрама у програмирању и планирању васпитно – образовног рада, вођењу радних књига, писању, уређењу простора и имплементацији Нових основа, евиденцији и документацији (септембар, октобар, новембар и по потреби током године),
5. Планирање сарадње са школом, породицом и друштвеном средином, (јул, август),
6. Сарадња са педагошко – психолошком службом Школе у вези деце ППП и деце за које се ради ИВОП (септембар, октобар, мај и током године),
7. Израда ИВОП-а заједно са члановима Тима за децу са сметњама у развоју и сарадња са интерресорном комисијом (током године),

8. Евалуација остваривања програма васпитно – образовног рада, (током године на Васпитно образовним већима и увидом у документацију васпитача и сестара приликом праћења рада у групи),
9. Помоћ васпитном особљу у набављању, пројектовању, изради и структурирању дидактичког материјала, играчака и сл. (током године),
10. Планирање и набавка стручне литературе и литературе за децу, (током године, према потребама и могућностима),
11. Учешће у формирању васпитних група, избору и распореду васпитача и медицинских сестара у васпитне групе, (јун - август),
12. Организација пријема деце и мере које ће олакшати процес адаптације, (током године). Током године води се евиденција пријављене деце за вртић, ради се план адаптације за свако ново дете. Родитељима се пружају информације о адаптационом периоду путем информатора, индивидуалних разговора и родитељских састанака.
13. Учешће у разним облицима сарадње са породицом, посебно у саветодавном раду, (током године). Праћење и помоћ у реализацији активности у васпитно – образовном раду када родитељи учествују у томе, предлагање тема за родитељске састанке, учешће на родитељским састанцима и организовање едукативних предавања.
14. Учешће у раду Стручних органа (Активи васпитача, Актив медицинских сестара, стручно Веће) и Тимова као и учешће на састанцима Савета родитеља и Колегијума Установе, Учешће у Комисији за проверу савладаности програма васпитача (током године).
15. Учешће у индивидуалном раду са децом и родитељима, (током године). Саветодавни рад се односио на развојне и функционалне проблеме деце, помоћ деци са сметњама у развоју, упућивање породице на одређене институције и стручне службе, сарадњу родитеља са Установом и васпитним особљем ради што боље адаптације детета и квалитетног функционисања.
16. У оквиру сарадње са школом ове године су изостале активности везане за посете, заједничко учешће на манифестацијама, излетима и сл. због епидемиолошке ситуације.
17. Учешће у културној и јавној делатности Установе, организовање излета и учешћа на манифестацијама је изостало због епидемиолошке ситуације.
18. Предлагање акредитованих програма за семинаре, вођење евиденције о стручном усавршавању.
19. Праћење остваривања програма васпитно – образовног рада и вођење педагошке документације о томе, (током године). Праћена је реализација активности из Развојног плана и редовног васпитно – образовног рада.
20. Стручно усавршавање психолога у овој радној години одвијало се кроз присуство Активима стручних сарадника предшколских установа на Округу, учешће у раду актива и Васпитно – образовног већа Установе, учешће на семинарима који су се организовали у Установи, учешће на састанцима везаним за Нове основе.
21. Учешће у реализацији активност у оквиру пројекта који се спроводе у вртићу (током године).

12.2. Извештај о раду стручног сарадника – педагога

У радној 2022/2023. години педагог се ангажовао на следећим пословима и задацима:

СЕПТЕМБАР:

- попуњавање табела о броју деце за Школску управу
- присуство Васпитно-образовном већу
- израда плана прилагођавања за новоуписану децу (заједно са М.Јелисијевић Лончар)
- родитељски састанак у припремној предшколској групи у Чајетини; тема: Припрема за полазак у школу
- присуство Активу васпитача, тема: Избор радних листова
- прављење списка за потрошни материјал
- посета издвојеним одељењима
- распоређивање уџбеника, часописа и играчака по групама
- посматрање активности група и вођење бележака
- рад на електронској бази података ЈИСП

ОКТОБАР:

- посматрање активности у васпитним групама и вођење белешки
- састанак тимова за инклузију, самовредновање и заштиту деце од насиља
- члан комисије за проверу савладаности програма
- упис података деце из припремних предшколских група у Матичну књигу
- састанак са васпитачима у вези попуњавања протокола за децу са сметњама у развоју
- састанак са ментором у вези самовредновања
- присуствовање седници УО

НОВЕМБАР:

- вршене измене у структури Развојног плана (са психологом)
- израда плана стручног усавршавања
- консултације са васпитачима у вези уређења простора
- присуствовање предавању "Подршка а не перфекција"
- посећивање активности група
- прегледање књига рада и портфолија васпитача
- присуство конференцији "Подршка унапређивању предшколског васпитања и образовања"
- присуство колегијуму

ДЕЦЕМБАР:

- одржан је састанак Тима за самовредновање, Тима за обезбеђивање квалитета установе, тима з а професионални развој запослених
- сређивао број бодова за усавршавање унутар установе
- посета групама на Златибору
- писање летописа Установе
- консултације са васпитачима на Златибору око израде приче на пројекту
- учешће у уређењу простора
- попуњавао статистичке податке о броју деце за школску управу Ужице
- учешће у организацији поделе новогодишњих пакетића за децу из Установе у сарадњи са ТОЗ
- присуствовање семинару "Помози ми да урадим сам"
- члан комисије за проверу савладаности програма

ЈАНУАР

- сређивање података о упису и испису деце из вртића
- израда фотографија за паное и документовање пројеката
- посета активности у групама у Чајетини
- рад на портфолију
- организација за фокус групе са родитељима у процесу самовредновања
- анкетирање васпитача у процесу самовредновања и разговори са децом
- посета активностима групама на Златибору

ФЕБРУАР:

- присуство колегијуму установе
- прегледање тематских портфолија васпитача
- посета активностима група на Златибору
- присуство обележавања крсне славе вртића –Три јерарха
- састанак са саветницима из Школске управе у вези инклузије и планова транзиције
- уношење података о деци ППП у матичну књигу установе
- уређење собе са васпитачима на Златибору

МАРТ:

- рад на интернет презентацији и веб сајту Установе
- консултације са васпитачима око неопходних материјала за рад
- присуство колегијуму Установе
- комуникација са ментором у вези предстојећег састанка у вези самовредновања
- учешће у уређењу заједничких простора
- помоћ сараднику за енглески језик приликом адаптације на услове рада установе
- састанак са оцем детета у инклузији у вези транзиције и похађања редовне школе
- састанак са ментором за самовредновање
- присуствовање Стручним сусретима стручних сарадника
- присуствовање састанку "Партнерство у заједници – решење кризе"

АПРИЛ:

- консултације са приправником у вези документовања
- израда анекса Годишњег плана
- израда инструмената за самовредновање
- ангажовање око реализације такмичења рецитатора у Установи – пре такмичења у Ариљу
- организовање излета у Врњачку Бању за припремне и старије групе
- припрема материјала за пробно екстерно вредновање

МАЈ:

- израда уверења за похађање ППП
- евалуација рада у Новим основама

- присуствовање колегијуму
- састанак са психологом ОШ у вези плана транзиције
- састанак на Педагошком факултету у вези реализовања праксе студената педагогије
- састанак са ментором у вези реализације обуке "Дигиталне компетенције"
- састанци тимова за самовредновање, инклузију, насиље и занемаривање, унапређивање квалитета, професионални развој запослених
- присуствовање инспекцијском надзору

ЈУН:

- писање Извештаја о раду педагога
- писање Извештаја о самовредновању
- писање извештаја Тимова
- писање Извештаја о раду предшколске установе
- састанак ПУ Златиборског округа
- писање Матичне књиге
- уношење података у ЈИСП
- издавање потврда о завршеном ППП
- родитељски састанак са родитељима деце предшколског узраста, учитељима и сарадницима из Основне школе

ЈУЛ:

- писао Извештај о раду педагога
- писао Годишњи план рада установе за 2023/2024.годину
- израда Извештаја о самовредновању за радну 2022/2023.годину
- израда извештаја о раду Тима за спречавање насиља, злостављања и занемаривања за радну 2022/2023. годину
- израда Развојног плана установе
- писао Летопис установе

АВГУСТ:

- Учешће у изради Годишњег плана рада Установе
- Израда Плана рада педагога
- Прикупљање понуда за уџбенике, радне свеске и часописе
- подела група
- рад на извештајима
- рад на Летопису
- израда личног плана стручног усавршавања
- уношење података у ЈИСП

12.3.Извештај о раду стручног сарадника за ликовну културу

Стручни сарадник за ликовну културу имао је следеће активности:

1. Израда годишњег плана Ликовне радионице.
2. Активност у млађој, старијој и предшколској групи на Златибору , Чајетини и у издвојеним одељењима.
3. Додатне активности у оквиру ППП група у Мачкату, на Златибору и у Чајетини.
4. Сарадња са васпитачима при реализацији радионица
5. Вођење евиденције и остваривање годишњег плана рада (током године) .

12.4. Извештај о раду сарадника за превентивну и здравствену заштиту за радну 2022/2023. годину

Током целе радне године тимски рад од стране медицинских сестара,васпитача,кувара,хигијеничара и економа је свакодневно обезбеђивао све потребне услове за правилан раст и развој деце.

Деца су у вртић на боравак примана уз одговарајућу потврду надлежног педијатра.Васпитачи и медицинске сестре су морали бити упознати о здравственом стању детета од првог дана доласка у колектив.Медицинска сестра на превентивно-здравственој заштити је водила здравствене картоне за свако дете.

Током године континуирано смо сарађивали са Домом здравља(педијатријска,патронажна,стоматолошка служба) из Чајетине и Заводом за заштиту здравља из Ужица,све у циљу што бољег спровођења задатих мера превентивно здравствене заштите.Сарађивали смо и са Основном школом из Чајетине(еколошка секција),Институтом Чигота са Златибора(физијатријска служба)и саобраћајном полицијом из Чајетине.

Сестра за превентивно здравствену заштиту је редовно на пану за родитеље излагала текстове и апликације које воде очувању здравља деце и едуковала родитеље у вези са хигијеном и заштитом здравља и животне средине.Тромесечним мерењем телесне тежине и висине праћен је физички раст и развој деце,а све то је евидентирано у здравствене картоне.

Планиране активности су реализоване следећим редоследом:

-Септембар:-“Како се заштити од болести прљавих руку“(предавање патронажне службе Дома здравља за предшколске и старије групе Чајетине, као и за мешовите групе у Шљивовици, К. Реци,)

-„Здраво дете у вртићу“-предавање за родитеље на родитељским састанцима(мед.сестра на пзз)

-9.9.-присуство Активу медицинских сестара и Васпитно образовном већу Установе

-26.9. Дан чистих планина(планирани излет на Торник није реализован због лоших временских услова)

-извршена дезинфекција апарата за воду

-мерење телесне тежине и висине деце по групама

-обављен преглед деце на појаву вашљивости

Октобар – -у оквиру Дечије недеље реализовали смо следеће активности:

-30.09. реализован маскенбал за све васпитне групе

-07.10. са децом и васпитачима предшколских група смо реализовали излет у

Београд

-02.10. реализована је позоришна представа за све васпитне групе

-03.10. у сарадњи са КСЦ Чајетина реализовали смо спорсткни дан

03.10. –присуство и учешће у раду тима за развојно планирање

-16.10. Светски дан здраве хране смо обележили у сарадњи са патронажном службом Дома здравља и Црвеним крстом кроз прављење смутија и цеђених сокова

-Активност“ Здрава храна-здрави ми“ о правилној исхрани сам реализовала у свим васпитним групама кроз пригодну драматизацију приче „Здравкова тајна“

-17.10. у средњој јасленој групи сам реализовала активност „Одкопчај-закопчај“

-санитарна обрада запослених

Новембар: - Учешће у реализацији обележавања Међународног дана детета у сарадњи са Црвеним крстом Чајетина, где смо одржали пригодну предавање на тему:“Трговина људима“ за децу старијих и предшколских група,

-09.11. За предшколске групе одржано предавање на тему „ Угрожене животињске врсте“ од стране еколошке секције ОШ „ Димитрије Туцовић“ Чајетина

-У свим васпитним групама сам реализовала активност: „Упознај своје тело“

-10.11. извршена санитарна обрада запослених

Децембар: -06.12. присуство на Активу медицинских сестара и Васпитно образовном већу Установе

-Активност“Боса играоница“ реализована је у свим васпитним групама у Чајетини као и у издвојеним сеоским групама(реализатор мед.сестра на пзз)

-Учешће у реализацији програма прославе Нове Године

-Мерње телесне тежине и висине деце по групама

Јануар: - Активност“Игре на снегу“ реализована је са децом и васпитачима предшколских група

-Активност „Спорт је здрав“ сам реализовала по свим васпитним групама

-31.1. у сарадњи са еко секцијом ОШ“Димитрије Туцовић“ смо обележили Дан борбе против дуванског дима у средњим, старијим и предшколским групама

Фебруар: -Учешће у организацији прославе крсне славе три Јераха

-Са децом и медицинским сестрама средње јаслене групе смо реализовали активност:“Ходање по мекој површини“

-Помоћ у раду старије јаслене групе

Март: -Активност“Одкопчај, закопчај, запертлај...“ сам реализовала у млађим васпитним и старијој јасленој групи ,као и у мешовитим групама Криве Реке и Шљивовице.

-мерење телесне тежине и висине деце по групама

- помоћ у раду старије јаслене групе

Април: Рад се одвијао преко вибер група тако што су родитељи, на наше предлоге, реализовали активности заједно са децом у кућним условима. Извештаји су слати недељно стручној служби.

Мај: -У периоду од 4.5. до 7.5. су генерално очишћени радни простори свих објеката Предшколске установе „ Радост“

-8.5. дезинфиковане све просторије ПУ од стране Завода за јавно здравље Ужице

- 10.5. извршена санитарна обрада запослених

Јун

-Контрола спровођења мера хигијене и дезинфекције по објектима

-Мерење телесне тежине и висине деце по групама

-конципирање извештаја о раду медицинске сестре на превентивно здравственој заштити као и прављење плана рада за наредну радну годину

Током целе године, сваког месеца, реализоване су следеће активности:

- обављање индивидуалних разговора са родитељима,
- по потреби помоћ у раду јаслених група,
- изолација болесне деце и деце сумњиве на појаву болести,
- контрола брисева и узорака хране од стране Завода за јавно здравље Ужице,
- контрола деце(косматог дела главе на појаву вашки)
- прање и дезинфекција играчака, радних површина и ноша,
- учешће у састављању јеловника,
- набавка средстава за хигијену и дезинфекцију,
- прављење распореда рада техничком особљу и договор око коришћења годишњих одмора,
- учешће у раду Колегијума и ВО Установе.

Медицинска сестра на ПЗЗ- Слађана Божовић

Активности су реализоване из месеца у месец по утврђеном плану и програму на ПЗЗ за радну 2022/23 год.

У току радне године остварена је сарадња са:

- локалном заједницом кроз следеће институције: З.З.З Ужице, Дом здравља Чајетина (педијатријска и стоматолошка служба), Црвени крст, Специјална болница Чигота (физијатријска служба), Еко секција ОШ „Димитрије Туцовић“, Саобраћајна полиција ПУП-а Чајетина.
- васпитачима кроз активно учешће у следећим пројектима: „Воћкице и „Зимске чаролије“ (старија јаслена група); „Шта све могу, шта све знам да урадим сам“ (млађа васпитна група); „Ја то могу“ (средња васпитна група); „Вредни прсти, јака машта, моје руке могу свашта“ (средња васпитна група); „Кад порастем бићу...“ (предшколске групе).

Реализован излет са васпитачима и децом старијих и предшколских група (27.04.) у Крагујевцу (акваријум) и Врњачку Бању (ЗОО врт Врњци

Поред ових активности вршено је тромесечно мерење Т.Т. и Т.В. деце по групама, редован преглед деце на појаву вашивости, праћена хигијена објекта, спровођење свих противепидемиолошких мера (мерење температуре, изолација болесне деце, јутарња тријажа деце, дезинфекција). Индивидуални разговори са родитељима по потреби.

Прусуство стручним већима, активима сестара и сусретима медицинских сестара у Вршцу.

Сестра на ПЗЗ
Снежана Јечменица

12.5. Извештај о раду стручног сарадника – дефектолога

Логопед је са радом у Установи од септембра 2022. године. На почетку године је, у сарадњи са стручном службом, упознао децу за коју су донета решења интерресорне комисије (ИРК). У питању је четворо деце која су боравила у групама: средње групе на Златибору (двоје деце), ПП група у Сирогојну (једно дете), ПП група у Љубишу (једно дете). Двоје деце је по други пут похађало припремни предшколски програм, а за двоје деце је ангажован персонални асистент. Логопед је ангажован у организовању и одржавању родитељских састанака, као и на свакодневним индивидуалним саветодавним разговорима са родитељима. Такође, давао је и изјаве за локалну телевизију.

Логопед је у Установи ангажован пет радних дана од којих је један дан (четвртак) теренски рад. Четвртком је организован индивидуални рад у Рожанству (четворо деце) и у Љубишу (двоје деце). За свако дете се носи унапред припремљен материјал за рад и рад се обавља у просторијама вртића у Љубишу и Рожанству. Одлазак у остала извојена одељења установе је једном месечно.

Логопед је током радне године је радио на:

- корекцији изговора гласова код деце ПП група, као и код деце којој су били потребни логопедски третмани на млађем узрасту.
- процени говорно-језичког статуса, артикулације гласова, говорних органа који учествују у говору, графомоторике,
- стимулацији уз раличите активности.
- богаћењу речника, функционалној употреби речи, на разумевању говора.
- припремању дидактичких материјала, апликација и слично.

Самостално је улазио у групе и свакодневно пратио и посматрао децу за коју су васпитачи сугерисали. У сарадњи са педагошко-психолошком службом, логопед је учествовао у саветодавним разговорима са родитељима, смерницама за даљи рад, упућивање породице на одређене институције и стручне службе (током године).

Логопед је учествовао у састанцима тима за инклузију (септембар, октобар), као и у састанцима обуке „Подршка развоју дигиталних компетенција практичара васпитача у предшколским установама“. Реализовао је план свог стручног усавршавања.

Логопед се ангажовао током године и на следећим активностима:

- индивидуални, саветодавни разговори са родитељима;
- изради ИВОП-а заједно са члановима Тима за децу са сметњама у развоју, а уз сарадњу са интерресорном комисијом,
- помоћи васпитном особљу у набављању и изради дидактичког материјала;
- самосталној изради разног материјала и апликација за децу,
- планирању и набавци литература за рад са децом са сметњама у развоју,
- вођењу евиденције и остваривању годишњег плана рада;
- сарадњи са васпитачима при раду;
- подршка васпитачима у изради пројеката;
- присуствовању семинара, вебинара у установи и изван установе
- присуствовању васпитно-образовним већима.

13.ИЗВЕШТАЈ О АДАПТАЦИЈИ НОВОПРИДОШЛИХ ЧЛАНОВА КОЛЕКТИВА

Сваки нови радник је од стране колега и шефова упознат са процесом и начином рада на свом радном месту и описом послова. Приликом савладавања задатака и радних обавеза имао је помоћ од стране колега који већ обављају ту врсту посла. За стручно особље (васпитачи, медицинске сестре) одређен је ментор, урађен план рада ментора и приправника, при чему су испоштоване прописане процедуре. За њих је по завршеном стажирању организовано полагање испита за проверу савладаности програма и самосталног обављања делатности пред комисијом у Установи. Имали су прилике да бораве у различитим објектима где су обављали своју делатност. Чланови колектива су показали професионалан и колегијалан однос према новим члановима.

14. ИЗВЕШТАЈ О ФИНАНСИРАЊУ УСТАНОВЕ

Саставни део целокупног годишњег извештаја о раду Установе су и финансијски планови за 2022. и 2023. и финансијски извештај за календарску 2022. годину, који су оснивачу већ достављени због непоклапања радне и календарске године и третирају се као анекси.

Средства за финансирање делатности установе су обезбеђена на више начина: у Буџету Републике Србије се обезбеђују средства за финансирање припремног предшколског програма у трајању од 4 сата дневно; у буџету општине Чајетина се обезбеђују средства за остваривање делатности васпитања и образовања (трошкови целодневног и полудневног боравка, исхране, неге и превентивне здравствене заштите деце предшколског узраста) у износу од 80 % просечне цене по детету, под условима и на основу критеријума које одреди Скупштина општине. Из буџета СО –е такође се обезбеђују средства за:

- опремање вртића,
- средства за плате, додатке, накнаде и друга примања у износу од 80%,
- социјалне доприносе на терет послодавца у износу од 80%,
- стални и материјални трошкови,
- изградњу, капитално одржавање зграда и пројектно планирање
- остале текуће расходе.

Од стране оснивача знатно је увећано финансирање на свим позицијама. Све то скупа допринело је позитивном финансијском пословању Установе.

15.ИЗВЕШТАЈ О ПРАЋЕЊУ И ЕВАЛУАЦИЈИ РАДА УСТАНОВЕ

Евалуација планираних програмских циљева, задатака и садржаја заснована је на посматрању, евидентирању, извештавању и информисању који су у функцији преиспитивања васпитне праксе у односу на постављене циљеве и очекиване ефекте.

У радној 2022/23. години је вођена следећа педагошка документација:

- Матична књига Установе,
- Радне књиге медицинских сестара (књига неге и васпитно – образовног рада),
- Радне књиге васпитача (књига васпитно – образовног рада),
- Књига рада стручног сарадника,

- Записници са састанака стручних органа,
- Летопис Установе,
- Развојни план Установе,
- Програм рада Установе,
- Предшколски програм васпитно – образовног рада.

По завршетку радне године документација се оверава, архивира и чува на одговарајућем месту.

Праћење остаривања програма рада Установе реализовало се на више нивоа: на нивоу Установе, тимова, вртића и групе различитим техникама и облицима рада:

- Непосредна контрола остваривања целокупног васпитно – образовног рада у Установи од стране директора, главног васпитача и стручног сарадника,
- Увид у педагошку документацију и евиденцију,
- Праћење остваривања планиране сарадње са породицом и друштвеном заједницом,
- Годишњи извештај о раду Установе.

Саставни део овог Извештаја, односно његов анекс је и Извештај о самовредновању који преносимо у интегралном облику.

16. ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

ЗА РАДНУ 2022/2023. ГОДИНУ

Одлуком директора ПУ „Радост“ Чајетина број 1080 од 05.09.2022. године, именован је Тим за самовредновање квалитета рада Установе за радну 2022/23.год. у следећем саставу:

1. Јелена Митрашиновић Брашанац, директор
2. Мирјана Јелисијевић Лончар, психолог
3. Светлана Тодосијевић, васпитач
4. Слађана Станић, медицинска сестра васпитач
5. Стана Кнежевић, медицинска сестра васпитач
6. Сања Јечменица, васпитач
7. Драгица Брашанац, васпитач
8. Зорица Ћокић, медицинска сестра васпитач, члан УО Установе
9. Милан Туцовић, педагог.

Задатак Тима за самовредновање у радној 2022/2023. години, био је спровођење активности предвиђених Акционим планом Установе из претходне радне године.

Процес самовредновања започет је у складу са планом. Одржан је иницијални састанак са ментором и на том састанку одабрана је кључна област која ће бити вреднована.

Подељени су задаци и сви чланови су добили задужења. Васпитачи су обавестили родитеље из својих група на који начин ће узети учешће у процесу самовредновања. Предвиђено је да се по двоје деце из старијих и предшколских група интервјуишу.

Половина васпитног особља попуњавала је инструменте. За одређен број васпитача била је организована фокус група.

Коришћени су инструменти које смо добили у приручнику. Нисмо користили инструменте у електронској форми јер већина испитаника није имала искуства у коришћењу ових апликација. Организована је фокус група за родитеље. Испрва им није било најјасније о чему се ради, али су се након давања ближих упутстава и појашњења све више укључивали. Део родитеља попуњавао је инструменте из приручника.

Упоредивали смо одговоре свих заинтересованих страна у процесу.

Утисак је да је већина испитаника била искрена и објективна приликом одговарања на питања. Деци је било тешко да одрже пажњу током испитивања. Било је потребно постављати им додатна потпитања и имати стрпљења приликом бележења одговора.

Било је родитеља који су давали кратке одговоре или их уопште нису наводили, као и оних који су одбили да учествују у процесу самовредновања. У тим случајевима нисмо инсистирали, а за учешће смо пронашли заинтересоване појединце.

Неколико родитеља на крају упитника додало је коментаре које се односе на организацију рада установе, нпр. распоред оброка и бројност група, односно листе чекања.

Одговори васпитача

У оквиру стандарда 1.1. показатељ 1.1.3. „У вртићу постоји пракса да васпитачи, деца и родитељи заједно учествују у обогаћивању физичке средине осморо васпитач дало је негативан одговор („не слажем се“ , „слажем се у мањој мери“).

У оквиру стандарда 1.3. („Планирање и програмирање васпитно-образовног рада је у функцији подршке дечјем учењу и развоју“) индикатор 1.3.2. („Ритам активности у вртићу је флексибилан и могу да га прилагођавам актуелним дешавањима у својој групи“) било је **десет негативних одговора**.

На индикатор који се односи на тврдњу да су деца подстицана да преузимају одговорност и буду истрајни у у решавању проблема/задатака било је 3 негативна одговора.

Одговори родитеља

Упитник је попуњавало 23-оје родитеља.

Дванаест њих било је на фокус-групи.

У оквиру фокус група за родитеље одговоре на питања давало је 35 родитеља.

Пет родитеља (16 процената) одговорило је да није учествовало у уређењу простора.

Да нема увид у понашање деце одговорило је троје родитеља или посто, а да су упознати путем фотографија и вибер група петоро њих.

На питање „На који начин васпитач говори о томе шта дете зна, уме и колико је напредовало **14 родитеља** одговорило је да је то кроз индивидуалне разговоре.

Четворо родитеља је одговорило да није имало прилике да разговора са васпитачина о приступима васпитању.

На питање „Да ли деца бораве напољу?“ **седморо родитеља** је одговорило да је то случај када време дозволи.

На питање „На који начин се поштује ритам сваког детета?“ одговорили су да васпитачи прате потребе сваког детета (**6 одговора**).

На питање „Како се договарате са васпитачима о ритму и времену долажења...?“

шесторо родитеља одговорило је да су упознати смо са правилима и да се договарају са васпитачима.

На питање „На који начин се укључујете у активности у вртићу?“ **петоро родитеља** је одговорило да се укључује у активности у установи путем идеја и предлога.

„Да ли сте упознати са портфолиом свог детета...?“

На ово питање неколико родитеља навело је да има увид, а да је учествовало у изради материјала троје њих.

Одговори деце

На питања из упитника одговарало је петнаестотро деце старијег и предшколског узраста.

На питања која се односе на одабир играчака највећи број деце је одговорио да самостално бира играчке (деветоро).

Разноврсни одговори дати су на питање **„Чиме највише волиш да се играш“** – девојчице се играју луткама и у целини „кухиња“, а дечасти пузлама и „Не љути се човече“ („налази се на полици и могу сам да узмем“).

На питање **„Где највише волиш да се играш“** највише деце је навело да воли да иде напоље.

На питање **„Да ли си нешто правио у соби?“** једно дете је навело да су учешће узели и родитељи, а троје да предмете праве васпитачице. Говорили су о: манастиру, реци, кући и кухињи, мосту за рециклажу, кошници, дворцу, мравима, цвету од пластелина... Претпоставка је да је све ово рађено у склопу тема/пројеката.

У вези израде паноа у собама најчешћи одговори су били да учитељице праве пано, али и да им они помажу.

Једно од питања која су постављена деци било је и **„Шта волиш да радиш/твој најлепши дан?“** Највише одговора дато је да иду напоље, на излете, да шетају... Утисак је да се често борави на отвореном. Постоји разлика у зависности који објект је у питању.

Једно од питања односило се на дружење деце ван вртића.

Већина деце се дружи са другарима из групе, нарочито ако су у родбинским односима. Наводили су активности којима се баве.

На питање **„Када нешто желиш да се играш или предложиш коме то можеш да кажеш?“** највише одговора (4) било је да прво предложи учитељици, другарима (3) и они прихвате.

На питање **„Ако ти нешто смета да ли ти васпитач помогне?“** троје деце је одговорило „прво сам пробам сам, а ако не може питам васпитача да помогне“.

Петоро деце навело је да васпитачи одлучују о томе шта ће се радити. Ово потенцијално указује на то још нису у потпуности усвојене но у смислу покретања теме /пројекта.

Наредно питање било је **„Кога још срећеш у вртићу?“**

Деца углавном препознају шта раде одрасли у вртићу (они који нису васпитачи). Нпр. логопед „исправља говор“, „психолог разговара ако нешто није у реду“, „куварице кувају ручак, а деца све морају да поједу“, ... неколико деце мисли да се одрасли играју у вртићу!

Друга деца се играју.

„Где се дружиш и виђаш са децом и васпитачима из других група?“

Најчешћи одговори на ово питање били су трпезарија, друге собе, ходник у трпезарији, понекад одемо у другу групу, када идем у другу собу, у ходнику.

„Да ли сваки дан идете напоље? Када не идете?“

Велики број деце (6) навело је да то зависи од временских услова (хладноћа, киша, снег, не сваки дан, идемо у лето и пролеће, не идемо када је „језиво хладно“).

„Кога познајеш од одраслих у вртићу?“

Деца су на ово наводила да имају додир са логопедом, психологом, „тетама из кухиње“, куварицама ...

„Да ли те је васпитач/васпитачица питао/питала шта те интересује, шта волиш?“

Четворо деце навело је као одговор понекад, а троје да их не питају.

Ово сугерише да деца немају удела и избиру дневних активности.

„Да ли су друга деца имала своје предлоге?“

Деца су наводила целине, тј. чега се може играти у њима. Причали су шта ће да буду кад порасту (полицајац, учитељица), затим игре улога, играчке, игре на отвореном.

„Да ли су твоји предлози или предлози друге деце прихваћени?“

Шесторо деце је одговорило са прихватају/често прихватају.

„Када у току дана можеш да се играш? Где?“

„У пријемној соби“ одговорило је троје деце, највише одговора (9) „када дођемо у вртић и троје „после доручка.“

Чак деветоро деце је негативно одговорило на питања везана за портфолио („нисам чуо за портфолио“, „не знам шта је то“, „не знам где се налази“...). Када смо деци објаснили да се ту могу стављати њихови радови било им је јасније. Проблем је био у појмовном одређењу.

Такође, значајан број негативних одговора био је на питање да ли су разговарали са васпитачима о портфолију.

„Да ли те је питала васпитачица шта ти се свиђа, а шта не?“

Троје деце одговорило са не, иако је претходно наведено да им није познат појам портфолио. Треба водити рачуна када се разговара са децом јер треба избегавати сугестивна питања.

На основу ових одговора свих заинтересованих страна у процесу формулисали смо план промене за наредни период.

План промене

Активности	Носиоци	Временски оквир	Извори доказа
Детаљније упознавање родитеља са концепцијом Нових основа	-васпитачи, стручни сарадници	-континуирано током радне године	-Записници са родитељских састанака
Већи степен учешћа родитеља у организацији простора	-родитељи, васпитачи, стручни сарадници	-континуирано током радне године	-извештај о раду установе, извештаји о раду васпитних група
Упознавање деце са садржајем портфолија	-васпитачи, деца, стручни сарадници	-континуирано током радне године	- извештаји о раду васпитних група

Ритам ускладити потребама заинтересованих страна	рада са	-директор	-континуирано током радне године	-Извештај о раду установе, извештаи о раду васпитних група
--	------------	-----------	--	--

Директор

Председник Управног одбора
